

Sammenslutningen af fritidsgrundejerforeninger

i Hals-Hou området

Referat fra generalforsamlingen den. 30. marts 2017

Sted: Vejgårdhallen, Vejgård Torv 3, 9000 Aalborg

Formand Orla Olesen bød velkommen med præsentation af den siddende bestyrelse: Kasserer Jonni Jacobsen (Østerstrand), sekretær Jørn Kristensen (Winthers Plantage), Lars Nielsen (Gl. Bisnap) og Nis Buchardt (L. Strandgård) afbud. Efter registrering af antallet af fremmødte foreningsmedlemmer, 63 fremmødte fra 39 foreninger gik man over til dagsordenen:

1. Valg af dirigent:

Bestyrelsen foreslog Bennie Holmager (Vibevangen), som blev valgt. Dirigenten konstaterede herefter, at generalforsamlingen var blevet rettidigt indvarslet og beslutningsdygtigt.

2. Valg af stemmeoptællere:

Dirigenten opfordrede til at valg af stemmetællere blev udskudt til en eventuel senere konkret afstemning. Ved denne senere afstemning under punkt 6a blev valgt 4 stemmeoptællere placeret jævnt fordelt i salen.

3. Beretning ved formanden:

Formanden oplyste at bestyrelsen normalt afholder 3-4 møder årligt.

Bredbånd Nord

Bredbånd Nord tilbyder igen gratis etablering af fiber installation, normalprisen er ca. kr. 4.500. Dog er man stadigvæk bundet de første 6 måneder, hvorefter man kan opsigge abonnement eller vælge en vinterløsning.

Svømmehallen

Som omtalt på repræsentantskabsmødet, blev svømmehallen lukket pr. 1. januar 2017, da Finn Jensen (ejer) og Aalborg Kommune ikke kunne blive enig om prisen.

Kloakering

Kloak etape 6-7, forventes afsluttet ca. 1. juni 2017 . Kloakering går planmæssigt. Bo Laden fra Aalborg Kommune kan fortælle, at langt de fleste grundejere har taget godt imod den offentlige spildevandskloakering. Især når man finder ud af, hvor driftsikkert systemet virker. De kommunale udgifter til etablering løber i ca. 250 millioner kr.

Kloak etape 8-9, licitation i maj måned, med opstart ca. 1. september 2017. Nærmere oplysninger om tidsplan med mere findes på Aalborg Kloaks hjemmeside. Mulighed for at indefryse ejendomsskatten/kloakbidrag. Dette kræver dog, at der er friværdi i sommerhuset. Se Aalborg Kommunes hjemmeside eller ring til Gitte Mikkelsen, tlf. 99 31 27 84. Der oprettes et skadesløsbrev, rentesats p.t. 1,24%.

Kontingent for 2018

Foreningen har i 2016 haft et underskud på kr. 9.340,- . Her skal vi nok begynde at tænke på en kontingentstigning, da vi ikke ønsker en kassebeholdning under kr. 50.000,-, den er p.t. kr. 65.903,-. Grundejerforeningerne opfordres til at

Sammenslutningen af fritidsgrundejerforeninger

i Hals-Hou området

betale kontingent m.m. til tiden. Det gør det lettere for vores kasserer, der ikke skal rykke for betalingen. Regnskabet vil senere blive gennemgået af vores kasserer.

Forsikringer

Forsikringsselskabet Gjensidige har tilbudt Sammenslutningen en årlig præmie på kr. 13,- pr. medlem for en arbejds-skade + erhvervsansvarsforsikring på betingelse af, alle foreninger er med. Tilbuddet ønskes drøftet under dagsorden punkt 6 A.

Container til de der bor fast i sommerhusområdet

Efter de nye 240 liters container til sortering af plastik/metal og papir/pap nu blevet kørt ud til alle fastboende, mener flere, at der er for lidt plads i containeren til specielt papir og pap. 1500 lodsejere ønsker en ekstra container. Planen er, at den nye container langsomt glider ind i hverdagen på linje med, at man får tømt sækken med dagrenovation.

Hjertestarter

En opfordring til dem, der har sat en hjertestarter op, at tilmelde til sig Tryg Fonden, således at hjertestarterens placering og tilgængelighed registreres i Trygfondens app.

Hals turistkontor lukket

På repræsentantskabsmødet i november måned fortalte vi, at Hals turistkontor ville blive lukket fra efterårsferien 2016. Årsagen hertil er, at turister henter information og planlægger ferie via internettet og andre sociale medier. Der er derfor lavet en ny turistservice i Hals, der skal sikre fortsat servicering af områdets gæster. Løsningen er en kombination af et bemandedt og flere ubemandede infospots. Den bemandede turistservice i Hals vil i 2017 være at finde på Hals Bibliotek, der har åben alle dage mellem kl. 8.00-21.00. Her kan man hente materiale. I den bemandede åbningstid vil turisterne kunne få svar på deres spørgsmål. Der er ligeledes lavet aftale om ubemandede spots hos NetFerie feriehusudlejning, Daglig Brugsen i Hou og Superbrugsen i Hals. Her er der tale om brochureholdere og udlevering af materiale. Alle løsninger skulle være klar til påske.

Infohæftet

Vi har i bestyrelsen drøftet at ophøre med Infohæftet i 2018, altså sidste gang i år. Jeg spørger derfor forsamlingen, hvad hæftet bliver brugt til, da vi jo alle er digital i dag. Lad mig høre Jeres mening. Skal vi ophøre med dette pr. 2018?

Sommerhussalget i Hals området

Her kan vi bryste os med at være på en 7. plads af solgte sommerhuse. Jeg tror, at der for alvor kommer gang i sommerhussalget efter d. 1. maj 2017, da de blå partier er blevet enig om at hæve lånerammen fra 60% til 75%. Det skal dog først endelig vedtages. Det betyder, at hvis et sommerhus koster 1 million kr., er der en årlig besparelse på ca. 11.000 kr. Regnestykket ser således ud: før d. 1/5-2017 realkreditforeningslån kr. 600.000 og banklån kr. 400.000. Efter d. 1/5-2017 realkreditforeningslån kr. 750.000 og banklån kr. 250.000.

Brændeovne atter for skud

"Ingen røg uden ild" – i brændeovnen kunne man sige. Men det er ikke helt sandt, for der kommer røg, møg og dårlige luft fra så mange andre kilder end lige fra brændeovnen. Men det er sandt, at brændeovnen igen har trukket overskifter i hele pressen langt ind på Christiansborg. Undersøgelser viser, at nu må vi altså have skovlen under de osende hyggespredere. Hver gang brændeovnen i de seneste år har fået en tur i pressens vridemaskine, synes politikerne at hælde mere og mere til strammere regler, afgifter og ligefrem forbud.

Sammenslutningen af fritidsgrundejerforeninger

i Hals-Hou området

Diverse lukninger

Desværre er Stark i Hou nu lukket og flyttet til Dronninglund. Jeg har hørt, at hele koncernen inklusiv Silvan er sat til salg. Lagune kroen og købmanden åbner ikke igen. De er sat til salg. Jfr. Orla Jensen (ejer)

Formanden afsluttede beretningen med at spørge forsamlingen, hvad vi skal med Sammenslutningen fremover og oplyste, at uafhængede infohæfter kan afhentes indenfor 14 dage på formandens private adresse: Slåenvej 11, Hou.

Formanden takkede til slut bestyrelsen for et godt samarbejde

Bemærkninger til beretningen:

Dirigenten spurgte generalforsamlingen, om der var bemærkninger til beretningen. Da dette ikke var tilfældet erklærede dirigenten beretningen godkendt.

4. Fremlæggelse af regnskabet for 2016 ved kassereren

Kasserer Jonni Jacobsen fremlagde det omdelte regnskab. Regnskabet viste en indtægt på 35.192,63 kr., en udgift på 44.533,50 kr. og et underskud på 9.340,87 kr. Sammenslutningens formue er pr. 1.1.2017: 65.903,77 kr.

Dirigenten spurgte generalforsamlingen, om der var bemærkninger til regnskabet. Da dette ikke var tilfældet blev regnskabet godkendt uden bemærkninger.

5. Fastsættelse af kontingent

Formanden og kassererens forslag om at hæve kontingentet gav anledning til følgende bemærkninger om infohæftet, Sammenslutningens fremtid og kassebeholdningens minimumsgrænse:

Møllestenen undrede sig over forslaget.

L. Strandgård frarådede at fjerne infohæftet ved at anvende den teknologiske udvikling. Foreslår i stedet et lavere niveau på udgifterne til generalforsamlingen, alternativt nedlægge repræsentantskabsmøderne.

Kongelunden vest, Krøgbjerg nord, Skovshoved og Bisnap var glade for infohæftet. Tidligere mangeårig Sammenslutningsformand Preben Uldahl betragtede sågar hæftet som hans hjertebarn, som det ville være synd at nedlægge.

Bisnap påpegede, at infohæftet er et gensidigt informationsmedie mellem Aalborg kommune og Sammenslutningen, og henviste til foreningens formålparagraf: at repræsentere sig overfor den offentlige myndighed.

Vesterstrand fremhævede Aalborg kommunes interesse i, at grundejerforeningerne samles i fællesorganisationer.

Nørrestrand foreslog, at man kan spare trykning af hæftet ved at lade medlemmerne selv trykke dem. Bisnap Nord supplerede med at infohæftet digitalt kan hentes på Sammenslutningens hjemmeside. Hjælp til trykning kan eventuelt ske via Hals Bibliotek.

Trekanten og Vibevangen mente, at så længe udgifterne til finansiering af infohæftet kan ske via reklameindtægter, skal man fortsætte med udgivelse af hæftet. Hou by syd bakkede op om denne bemærkning og henviste til tidligere generalforsamlings beslutning om at nedbringe formuen, hvilket også var sket.

Lindeparken foreslår ingen kontingentforhøjelse.

Osbornvej syntes at det var mærkeligt, at bestyrelsen ønsker debatteret Sammenslutningens berettigelse. Ønsker ikke foreningen nedlagt. Samme holdning tilkendegav Koldkærvang.

Skovshoved fremhævede foreningens berettigelse ved at henvise til det store fremmøde og behovet for den sociale kontakt på tværs af foreningerne.

Sammenslutningen af fritidsgrundejerforeninger

i Hals-Hou området

Bestyrelsesmedlem Lars Nielsen fremhævede, at bestyrelsen ikke havde bragt spørgsmålet om foreningens fortsatte berettigelse på banen. Formanden oplyste, at emnet om eventuel kontingentforhøjelse og Sammenslutningens berettigelse blot var drøftet mellem ham og kassereren.

Formanden konkluderede på baggrund af ovenstående synspunkter, at kontingentet, infohæfte og Sammenslutningen fortsætter uændret.

6a. Indkomne forslag

Bestyrelsen ønsker drøftet om Sammenslutningen skal tegne kollektiv arbejdsskade og erhvervsansvarsforsikring. Dirigentens opfordring til synspunkter gav anledning til følgende bemærkninger:

Formanden indledte med at oplyse, at forsikringsselskabet Gjensidige, som deltog i det seneste repræsentantskabsmøde, har fremsendt tilbud på præmie på kr. 13 pr. foreningsmedlem for arbejdsskade og erhvervsansvar under forudsætning af at forsikringen tegnes af Sammenslutningen med tilslutning af alle grundejerforeningerne. Han opfordrede alle til at tilslutte sig aftalen hurtigst muligt. Manglende forsikring kan få alvorlige konsekvenser for bestyrelsesmedlemmerne.

Brendelsig spurgte, om præmien var pr. forening eller pr. medlem i foreningerne. Det blev præciseret, at præmien var pr. medlem af den enkelte grundejerforening og opkrævningen skal foregå via Sammenslutningen.

Strandvænget oplyste, at forsikringsdækningen gælder, når foreningsmedlemmer arbejder for bestyrelsen.

Mostersvænge anmodede om at udsætte beslutningen om tilslutning til næste repræsentantskabsmøde. Anmodningen gav anledning til debat om generalforsamlingen i dag kunne træffe beslutning om tegning af kontrakten, da forslaget kun var fremlagt til drøftelse og ikke beslutning. Forslag om afholdelse af ekstraordinær generalforsamling blev nævnt.

Fra salen blev efterlyst information om forsikringspolice inden man afgav accept, ligesom der blev spurgt, om der var indhentet flere tilbud. Formanden lovede at fremskaffe yderligere forsikringsmateriale til udsendelse og oplyste, at der kun var indhentet et tilbud, som han fandt yderst fornuftigt set i lyset af, at såfremt foreningerne enkeltvis tegner forsikringerne er det ikke unormalt, at man betaler et grundbeløb på kr. 1000 pr. forsikring uanset foreningens medlemstal.

Flere udtrykte bekymring for, om der kan opnås tilslutning fra alle foreninger og opfordrede bestyrelsen til at indhente tilbud på alternative tilslutningsprocenter.

Bortset fra enkelte foreninger der ikke mente, at de havde behov for at tegne forsikring, da de lod deres vedligeholdelsesarbejde udføre af professionelle firmaer, var der bred stemning for at tegne en fælles forsikring. Flere gav udtryk for, at man skulle have accept fra deres respektive bagland.

Vesterstrand anbefalede, at foreningerne sætter sig ind i beskæftigelsesministeriets **Vejledning om foreningers pligt til at tegne arbejdsskadesikring** (udsendes til formændene sammen med referatet).

Forskellige løsningsforslag til afstemning om interessen for at tegne en fælles forsikring blev bragt på banen.

Dirigenten bragte efter aftale med formanden følgende forslag til afstemning: Bestyrelsen ønsker tilkendegivelse på, om Sammenslutningen skal arbejde videre med at tegne en kollektiv arbejdsskade- og erhvervsforsikring. Afstemningen resulterede i, at det enstemmigt blev godkendt, at lade bestyrelsen arbejde videre med tilbuddet om at tegne en kollektiv arbejdsskade- og erhvervsforsikring.

7. Valg

a. Valg af formand (på ulige årstal).

På valg er bestyrelsesmedlemmerne Jonni Jacobsen og Nis Buchard, som begge har tilkendegivet, at de ikke ønsker genvalg. Dirigenten oplyste, at bestyrelsen foreslår følgende kandidater: Lis Larsen, Vesterstrand, som be-

Sammenslutningen af fritidsgrundejerforeninger

i Hals-Hou området

styrelsesmedlem og Betinna Venøbo, L. Strandgård, som kasserer. Da generalforsamlingen ikke opstillede modkandidater blev begge kandidater valgt.

b. Valg af to suppleanter (et-årig periode). Generalforsamlingen valgte Gerda Nielsen, Rødhøj, som 1. suppleant og Henrik Lykkemark, Brendelsig, som 2. suppleant.

c. Valg af revisor og revisorsuppleant (etårig periode). På valg er Henrik Yde (revisor) og Erik Schmidt (suppleant). Generalforsamlingen genvalgte Henrik Yde som revisor og Erik Schmidt som revisorsuppleant.

8. Eventuelt.

Brendelsig roste bestyrelsen for tilbagemeldingen på modtagelsen af mail fra foreningerne og opfordrede bestyrelsen til at optimere rettelser på formændenes mailadresser. Bestyrelsen blev opfordret til at kontakte distributionsfirmaerne i vores sommerhusopland for at få dem til at nedsætte hastigheden, når de kører i området.

Osbornvej efterlyste respons på, om den nye mobilmast på Tyrensvej havde forbedret dækningsforholdene for andre mobiltelefon kunder end Telenord og Telia. Responsen fra salen efterlyste et indtryk af, at masten kun havde forbedret forholdene for Telia og Telenord kunderne, og TDC fortsat havde dårlig dækning. Bestyrelsen lovede at rette forespørgsel til TDC om at opsætte en sendeenhed i den nye mast til forbedring af dækningsforholdene for deres kunder.

Bisnap orienterede om modtaget skrivelse fra Aalborg kommune dateret 29. marts 2017 om påbud om tilslutning til kloaksystemet på trods af, at tilslutningen blev lavet i 2014. Skrivelsen viser, at kommunen ikke har styr på opfølgningen af kloaktilslutningerne i områderne.

Formanden orienterede om Aalborg kommunes informationsmøde d. 9. april 2017 med sommerhusejerne om turismen i Aalborg kommunes kystområder, udlejning af sommerhuse, den øgede værdivækst i området, den nye planlov og energibesparelser. Sidste frist for tilmelding til mødet er 3. april 2017.

Afslutning:

Formanden afsluttede generalforsamlingen med at takke dirigenten for veludført arbejde samt uddele afskedsgave til Jonni Jacobsen for hendes indsats i bestyrelsesarbejdet gennem 23-24 år.

Vejledning om foreningers pligt til at tegne arbejdsskadesikring

Nr. 9659 af 28. juni 2016

Beskæftigelsesministeriet

(Arbejdsskadestyrelsen)

Vejledning om foreningers pligt til at tegne arbejdsskadesikring

1. Indledning

Denne vejledning er skrevet af Arbejdsskadestyrelsen på baggrund af praksis i Arbejdsskadestyrelsen og Ankestyrelsen om foreningers pligt til at tegne arbejdsskadesikring.

Når det er en vejledning, betyder det også, at de konkrete forhold i den enkelte sag kan føre til en anden vurdering end i eksemplerne i denne vejledning.

Vejledningen består af en generel del (kapitel 2-5) og en speciel del (kapitel 6-12).

Kapitel 2 indeholder generelle betragtninger om foreningsbegrebet.

Kapitel 3 beskriver de overordnede retningslinjer for, hvornår en forening har pligt til at tegne arbejdsskadesikring.

Kapitel 4 og 5 indeholder en nærmere beskrivelse af den lovpligtige arbejdsskadesikring og den private ulykkesforsikring.

Kapitel 6-11 beskriver praksis inden for de konkrete foreningsområder, hvor der hovedsageligt har været mange forespørgsler om foreningers sikringspligt.

Generel del

2. Foreningsbegrebet

2.1. Definition af en forening

I denne vejledning forstås en forening som **en organiseret, frivillig sammenslutning bestående af en vekslende medlemskreds af private medlemmer, der deltager for at opnå et fælles mål.**

Alle foreninger arbejder for at fremme et mål, men de enkelte foreninger kan adskille sig væsentligt fra hinanden, da drivkraften for foreningen og foreningens formål kan være meget forskellige. En grundejerforening stiftes eksempelvis ofte på baggrund af et ønske om at skabe et fælles forum, der kan løse allerede givne fælles opgaver. Dette kan være vedligeholdelse af fællesarealer og overholdelse af servitutter. Mange idrætsforeninger opstår derimod af den naturlige grund, at målet i sig selv kun kan nås af flere i forening.

Foreningens vedtægter beskriver typisk reglerne for foreningens organisation og for det arbejde, der skal til for at fremme foreningens formål. Vedtægterne fungerer således som en fælles aftale, hvor medlemmerne forpligter sig til at overholde visse regler i arbejdet for at nå målet. Rammerne for den aktivitet, der udøves af foreningen, kan også være skabt gennem sædvane.

Som organisation vil en forening typisk etablere visse foreningsorganer, eksempelvis en bestyrelse, der af medlemmerne får overdraget kompetencen til på foreningens vegne at foretage handlinger, der ligger inden for formålet.

2.2. Afgrænsning af foreninger i forhold til nævn og råd

I modsætning til foreninger er nævn og råd kendetegnet ved at være oprettet ved lov, i medfør af en folketingsbeslutning eller i medfør af en ministerbeslutning. Medlemmerne er særligt valgt eller udpeget til at have en plads i det pågældende nævn eller råd. Medlemmerne besidder en særlig ekspertviden, har en bestemt uddannelse eller repræsenterer en bestemt interesse (eksempelvis LO, der varetager lønmodtagernes interesser, og DA, der varetager arbejdsgiveres interesser). Det er således ikke alle og enhver, der kan vælge at være medlem af et givet råd eller nævn.

Kendetegnende for foreninger er derimod, at alle, der har lyst og interesse i foreningens formål, typisk kan blive medlemmer. En forenings medlemmer er fælles om at nå et mål. I denne arbejdsproces har det enkelte medlem mulighed for at komme med sin personlige mening.

Denne vejledning omhandler kun foreningsaktiviteter og ikke arbejde i nævn og råd. Der er dog situationer, hvor et nævn eller råd har sådanne specielle kendetegn, at det reelt er at betragte som en forening. Dette gælder eksempelvis **menighedsråd**, hvor medlemmerne betragtes som bestyrelsesmedlemmer af en forening. Baggrunden herfor er, at medlemmerne af egen interesse har valgt at opstille til menighedsrådsvalgene. Medlemmerne har ingen pligt til at lade sig indvælge i et menighedsråd, og medlemmerne bliver heller ikke særligt udpeget. Det kræves ikke, at medlemmerne besidder en særlig ekspertviden, har en bestemt uddannelse eller repræsenterer en bestemt interesse.

Der er således ikke en entydig grænse mellem foreninger og nævn og råd. Selvom et organ er benævnt råd eller nævn, kan det konkret være en forening og dermed omfattet af retningslinjerne i denne vejledning.

2.3. Afgrænsning af foreninger i forhold til borgerligt og kommunalt ombud

Et borgerligt eller kommunalt ombud er kendetegnet ved at være et hverv, som en person er pålagt af det offentlige, og som personen har pligt til at påtage sig. Af eksempler kan nævnes medlemmer af kommunalbestyrelser, medlemmer af skolebestyrelser og nævninge. Netop pligten til at påtage sig hvervet adskiller sig fra det frivillige element i at være medlem af en forening. Udøvelse af borgerligt eller kommunalt ombud vil derfor ikke være omfattet af denne vejlednings retningslinjer. Kommer en person til skade under udøvelse af et borgerligt eller kommunalt ombud, vil pågældende derimod være direkte omfattet af lov om arbejdsskadesikring (lovens § 4, stk. 2).

Det bemærkes, at medlemskab af **menighedsråd** ikke er et borgerligt ombud, da der ikke er pligt til at lade sig vælge til et menighedsråd.

3. Hvornår skal en forening tegne lovpligtig arbejdsskadesikring?

Ifølge arbejdsskadesikringsloven har en arbejdsgiver pligt til at tegne forsikring og betale bidrag til Arbejdsmarkedets Erhvervsforsikring for

ansatte, der udfører arbejde for arbejdsgiveren (lovens § 48, stk. 1, jævnfør § 2, stk. 1). Ved vurderingen af, om en person er ansat til at udføre arbejde for en arbejdsgiver, tillægges det som udgangspunkt ikke betydning, om arbejdet er lønnet eller ulønnet. Der stilles normalt heller ikke krav om, at arbejdet har haft en vis varighed.

En forening skal arbejdsskadesikre de personer, der udfører opgaver, der har karakter af arbejde i lovens forstand. I disse situationer vil der være etableret et ansættelses-/tjenesteforhold mellem foreningen og den pågældende person. Foreningen har med andre ord sikringspligt for pågældende. Hvorvidt der i det konkrete tilfælde er etableret et tjenesteforhold afhænger blandt andet af, hvilken form for opgave der udføres, og om den udføres af en direkte ansat, et medlem, et særligt medlem eller et ikke-medlem. Vurderingen tager udgangspunkt i foreningens sædvaner og vedtægter, herunder særligt formålet.

I vurderingen vil følgende **momenter** typisk blive inddraget:

a) Momenter, der trækker i retning af, at der foreligger et tjenesteforhold:

- Der foreligger en egentlig **ansættelsesaftale**
- Opgaven ligger uden for foreningens **formål**
- Opgaven går ud over, hvad der er **naturligt og med rimelighed kan forventes** af et medlem/et særligt medlem
- **Opgavens art og omfang** . Større omfattende opgaver trækker i retning af, at der foreligger et tjenesteforhold. Påhviler en opgave kun en enkelt eller få medlemmer, vil dette også trække i retning af, at der foreligger et tjenesteforhold
- Opgaven løses udelukkende i **foreningens interesse** og ikke i medlemmets egen interesse
- Foreningen skulle have **hyret fremmed arbejdskraft** til at løse opgaven, hvis ikke medlemmet havde løst den

b) Momenter, der trækker i retning af, at der ikke foreligger et tjenesteforhold:

- Opgaven ligger inden for foreningens **formål**
- Opgaven ligger inden for, hvad der er **naturligt og med rimelighed kan forventes** af et medlem/et særligt medlem
- **Opgavens art og omfang** – påhviler en opgave alle medlemmerne på skift, vil dette trække i retning af, at der ikke foreligger et tjenesteforhold
- Opgaven løses ikke udelukkende i foreningens interesse, men lige så meget i **medlemmets egen interesse**

Alle momenterne vil blive vurderet konkret i de enkelte tilfælde. Foreningens formål vejer tungt, men som anført i kapitel 2 varierer formålet meget fra forening til forening. Hvis en forening i sine vedtægter har beskrevet et meget bredt formål, vil de andre momenter spille en stor rolle. En idrætsforenings formål kan eksempelvis være, "at give rammer til dyrkelse af en konkret idræt i et konkret lokalområde." Hvis formålet alene er afgørende for, hvornår der er etableret et tjenesteforhold mellem foreningen og det enkelte medlem, vil der nærmest aldrig være etableret et ansættelsesforhold, idet langt de fleste opgaver vil kunne indeholdes i formålet. I et sådant tilfælde vil de øvrige momenter blive inddraget i vurderingen med betydelig vægt.

3.1. Direkte ansat

En forening agerer som arbejdsgiver, hvis den har ansat medarbejdere i et egentligt ansættelsesforhold, eksempelvis en andelsboligforening, der har ansat en viceværter. I disse tilfælde vil der ofte foreligge en ansættelsesaftale, og den ansatte vil modtage en form for vederlag for arbejdet. Løn er dog ikke en forudsætning for, at der foreligger et direkte ansættelsesforhold. Foreningen må i disse situationer betragtes som en almindelig arbejdsgiver og har som arbejdsgiver pligt til at arbejdsskadesikre sine ansatte.

Hvis foreningen har hyret en **selvstændig erhvervsdrivende** til at udføre et bestemt stykke arbejde, vil foreningen derimod ikke have pligt til at arbejdsskadesikre den selvstændige. Det gælder eksempelvis for en boligforening, der hyrer en selvstændig vinduespudder til at komme en gang hver tredje måned og pudse ejendommens vinduer. Vinduespudderen er selvstændig erhvervsdrivende, og der eksisterer ikke et over-/underordningsforhold mellem foreningen og vinduespudderen. Selvom foreningen bestemmer tid, sted og omfang af vinduespudderens arbejde, har foreningen ingen instruktionsbeføjelser over for vinduespudderen. Foreningen agerer derfor ikke som arbejdsgiver for vinduespudderen.

3.2. Medlem

Når et medlem af en forening deltager i foreningens aktiviteter i forbindelse med udøvelse af foreningens formål, betragtes medlemmet ikke som ansat af foreningen, hvis aktiviteten ikke ligger ud over, hvad der med rimelighed kan forventes af foreningens medlemmer. Foreningen har derfor ikke pligt til at arbejdsskadesikre medlemmet i denne situation. Dette skal ses i lyset af, at sådanne aktiviteter i foreningen også anses for at være i medlemmets egen interesse.

Eksempel 1. Pligtarbejde i sejklub

Under afmontering af et telt fik et medlem af en sejklub en finger i klemme mellem 2 jernstænger. Ifølge oplysninger indhentet af Ankestyrelsen havde alle medlemmer af sejklubben pligt til om nødvendigt at udføre 20 timers "arbejde" for klubben hvert år. Det kunne lige så godt have været et andet medlem, der udførte den pågældende opgave.

Ankestyrelsen vurderede, at den udførte opgave ikke gik ud over, hvad der måtte anses som almindelig deltagelse i sejklubbens aktiviteter. Tilskadekomne kunne herefter ikke betragtes som antaget af sejklubben til den omhandlede opgave, og klubben havde derfor ikke pligt til at arbejdsskadesikre sine medlemmer i sådanne situationer. (SM U-5-85)

Afgørende var, at opgaven ikke gik ud over, hvad der med rimelighed kunne forventes af foreningens medlemmer. Det var ikke kun dette medlem, men derimod alle klubbens medlemmer, der havde forpligtet sig til om nødvendigt at udføre "arbejde" for klubben. Hvis tilskadekomne ikke havde hjulpet med at nedtage teltet, havde et andet medlem hjulpet, og foreningen ville derfor ikke have været nødt til at hyre fremmed arbejdskraft til opgaven.

Udfører medlemmet derimod aktiviteter, der må anses for at gå væsentligt ud over, hvad medlemskabet af foreningen sædvanligvis indebærer, etableres der et tjenesteforhold i lovens forstand, og foreningen har pligt til at arbejdsskadesikre medlemmet. Et eksempel herpå er et medlem af en andelsboligforening, der en weekend udfører en større tagreparation på andelsboligforeningens bygning.

3.3. Særligt medlem

Foreningen vil normalt ikke have sikringspligt for bestyrelsesmedlemmer og andre medlemmer, der er valgt til særlige tillidshverv i

foreningen, så længe de udfører aktiviteter, der er normale for medlemmer med tillidshverv. Udfører et særligt medlem en opgave, der ligger uden for, hvad der normalt kan forventes, har foreningen derimod pligt til at arbejdsskadesikre det særlige medlem, da der opstår et tjenesteforhold i arbejdsskadesikringslovens forstand.

I vurderingen af, om der foreligger et tjenesteforhold, vil indgå de samme momenter som ved almindelige medlemmer (se indledningen til kapitel 3 og afsnit 3.2.).

Eksempel 2. Bestyrelsesmedlem nedtager boksering

Et bestyrelsesmedlem i en bokseklub pådrog sig et brud på venstre hånd, da han sammen med andre bestyrelsesmedlemmer i klubben var ved at nedtage en boksering efter en bokseopvisning. Det var oplyst, at det var normalt forekommende, at bestyrelsesmedlemmer medvirkede ved opstilling og nedtagning af bokseringe. Denne medvirken var en forudsætning for, at klubben kunne fungere. Arbejdet var fysisk krævende.

Ankestyrelsen vurderede, at det udførte arbejde ikke gik ud over, hvad der måtte anses som almindelig deltagelse i bokseklubbens arbejde. Der var derfor ikke etableret et tjenesteforhold mellem foreningen og bestyrelsesmedlemmet, og foreningen havde ikke pligt til at arbejdsskadesikre bestyrelsesmedlemmet.

Afgørende var, at bestyrelsesmedlemmet udførte en opgave, der lå inden for rammerne af vedkommendes tillidshverv. (SM U-13-83)

Eksempel 3. Bestyrelsesmedlems rengøring af gymnastiklokale

Et bestyrelsesmedlem i en gymnastikforening kom til skade under rengøring af gymnastiklokalet. Det var oplyst, at rengøringsarbejdet var ulønnet, og at et andet medlem måtte have udført arbejdet, hvis ikke bestyrelsesmedlemmet havde udført det.

Ankestyrelsen vurderede, at arbejdet gik ud over det arbejde, der normalt er knyttet til forpligtelser i foreningen, herunder som bestyrelsesmedlem af foreningen. Ankestyrelsen fandt derfor, at der var etableret et tjenesteforhold mellem foreningen og bestyrelsesmedlemmet, og at foreningen som følge deraf havde sikringspligt for bestyrelsesmedlemmet. (SM U-5-82)

Rengøring af lokaler er normalt ikke en opgave, der kan indeholdes i en gymnastikforenings formål. Der er derimod tale om en opgave af en sådan karakter og et sådant omfang, at foreningen typisk vil hyre fremmed arbejdskraft til at udføre den. Hvis opgaven kun udføres af et enkelt medlem, vil opgaven gå ud over, hvad der er naturligt for medlemmer af den pågældende forening.

3.4. Ikke-medlemmers arbejde for en forening

I foreningslivet deltager ofte personer i foreningsarrangementer, som ikke er medlemmer af foreningen. Dette forekommer typisk ved stævner eller lignende. Sådanne personer er som udgangspunkt ikke dækket af loven, når de blot deltager i arrangementet. På lige fod med almindelige medlemmer vil personer, der ikke er medlemmer af foreningen, således som udgangspunkt ikke være i et ansættelsesforhold til foreningen, hvis de indgår i foreningens aktiviteter.

Påtager ikke-medlemmer sig opgaver, der ligger uden for foreningens formål, eller opgaver af større omfang, kan de dog på samme vis som almindelige medlemmer blive betragtet som værende i et tjenesteforhold til foreningen og derfor ad denne vej være dækket af arbejdsskadesikringsloven. Ved vurderingen heraf anvendes de momenter, som er anført i indledningen til kapitel 3.

Ikke-medlemmer kan have en sådan tilknytning til en forening, at en aktivitet ikke kun udføres i foreningens interesse, men også i ikke-medlemmets egen interesse. Dette vil særligt være tilfældet, når forældre udfører aktiviteter for den forening, hvor deres barn er medlem. Hvis aktiviteten i væsentlig grad også udføres i ikke-medlemmets egen interesse, har foreningen ikke sikringspligt for ikke-medlemmet.

Eksempel 4. Transport af børn til kamp

En mand omkom ved et færdselsuheld, der indtraf, da han i sin bil kørte 6 drenge til en udenbys fodboldkamp. 2 af drengene var hans sønner. Kørslen skete efter aftale med den lokale idrætsforening. Manden havde i løbet af de seneste 7 måneder kørt 10 gange for foreningen. Han var ikke medlem af foreningen, men hans sønner spillede på et af foreningens fodboldhold. Han var interesseret i foreningens virke og påtog sig en meget stor del af besværet med befordringen af det pågældende hold. Han blev godtgjort med 75 øre pr. kørt km. Kørselsordningen var ret løs, men var alligevel en betingelse for, at foreningens økonomi kunne balancere. Også andre forældre til børn i foreningen hjalp med kørsel til forskellige arrangementer.

Ankestyrelsen fandt, at kørslen måtte ses som udtryk for afdødes interesse i de arrangementer, hvori hans børn deltog, og at der derfor ikke forelå et tjenesteforhold mellem ham og foreningen. (SM U-3-83)

Det afgørende i denne sag var, at kørslen ikke udelukkende skete i foreningens interesse, men derimod hovedsageligt skete i ikke-medlemmets (mandens) egen interesse.

Udføres aktiviteten hovedsageligt i foreningens interesse, vil foreningen derimod have sikringspligt for ikke-medlemmet.

Eksempel 5. Tredjemand yder hjælp ved andelsboligforenings arbejdsweekend

En andelsboligforening afholder to gange årligt en arbejdsweekend, hvor andelshaverne sammen udfører forefaldende arbejde på fællesarealerne. I forbindelse med en arbejdsweekend tilbyder en af andelshaverne venner sin hjælp. Han vil gerne male legehuset og redskabshuset.

Andelsboligforeningen har pligt til at arbejdsskadesikre vennen, idet vennens arbejdsindsats udelukkende sker i foreningens interesse og ikke i egen interesse.

En forening skal ligeledes arbejdsskadesikre ikke-medlemmer, der eksempelvis deltager i **indsamlinger, mærkesalg** og lignende arbejde for foreningen, da dette arbejde i langt overvejende grad udføres i foreningens interesse.

3.5. Enkeltstående arrangementer

Mange foreninger afholder enkeltstående arrangementer for at rejse penge til eller skabe opmærksomhed omkring foreningen. Der kan være tale om arrangementer som bankoaftener, indsamlinger eller loppemarkeder. Ofte vil disse arrangementer ikke være nævnt som en del af foreningens formål, men mange af arrangementerne afholdes for at fremme og opfylde foreningens formål.

Hvis der er tale om tilbagevendende arrangementer (eksempelvis det årlige julemarked), som de fleste medlemmer deltager i, vil der være sædvane for, at arrangementerne afholdes, og at det ikke kun er et enkelt eller meget få medlemmer, som udfører opgaven. I sådanne tilfælde vil der normalt ikke foreligge et tjenesteforhold mellem medlemmerne og foreningen, og foreningen vil derfor ikke have pligt til at arbejdsskadesikre medlemmerne.

Der kan dog forekomme ekstraordinære arrangementer, hvor der er tale om aktiviteter, der ligger ud over, hvad der er sædvanligt for medlemmerne af foreningen. Der kan også forekomme arrangementer, hvor der udføres opgaver af en sådan omfattende karakter og et sådant omfang, at der etableres et tjenesteforhold mellem foreningen og medlemmet. Det vil eksempelvis være tilfældet, hvis der udføres opgaver, som foreningen ellers skulle have hyret fremmed arbejdskraft til at udføre. Foreningen vil i disse tilfælde have pligt til at arbejdsskadesikre personer, der indgår i disse aktiviteter.

Hvis foreningens formål er velgørende arbejde og foreningen har til hensigt at skaffe midler hertil ved frivilligt arbejde ved forskellige arrangementer, vil foreningen ikke have sikringspligt for de personer, der deltager i det frivillige arbejde. Dette begrundes i, at det frivillige arbejde ved arrangementerne vil være en del af foreningsmedlemmernes sædvanlige foreningsaktivitet og desuden en måde at opfylde foreningens formål på.

4. Den lovpligtige arbejdsskadesikring – ulykker og erhvervs sygdomme

En forening, der agerer som arbejdsgiver, har pligt til at arbejdsskadesikre sine ansatte både mod ulykker og mod erhvervs sygdomme (lovens § 50, stk. 1 og § 55, stk. 1).

Ved ansatte forstås direkte ansatte, medlemmer, særlige medlemmer og ikke-medlemmer, der udfører arbejde af en sådan karakter, at der er etableret et tjenesteforhold mellem foreningen og de pågældende personer.

Foreningens medlemmer, særlige medlemmer og ikke-medlemmer, der rækker foreningen en hjælpende hånd, vil ikke kunne få erstatning efter loven, hvis de opgaver, de udfører for foreningen, ikke har karakter af arbejde i lovens forstand. Det gælder også, selvom foreningen har tegnet en lovpligtig arbejdsskadesikring og tilsluttet sig Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring. Foreningens medlemmer er altså ikke automatisk omfattet af loven, blot fordi foreningen har tegnet arbejdsskadesikring.

4.1. Hvor tegnes den lovpligtige arbejdsskadesikring?

Forsikring mod ulykker tegnes i et forsikringsselskab, som tegner arbejdsskadeforsikringer. Dette gør de fleste almindelige forsikringsselskaber.

For at sikre de "ansatte" mod erhvervs sygdomme skal foreningen tilslutte sig Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring.

4.2. Hvilke ydelser dækker den lovpligtige arbejdsskadesikring?

Den lovpligtige arbejdsskadesikring dækker dels de administrative omkostninger ved sagens behandling og dels den eventuelle godtgørelse og erstatning, som tilskadekomne vil være berettiget til efter arbejdsskadesikringsloven. Der kan blandt andet blive tale om godtgørelse for varigt mén, erstatning for tab af erhvervssevne og refusion af udgifter til behandling, medicin og hjælpemidler.

Ydelserne kommer kun til udbetaling, hvis en ulykke eller erhvervs sygdom anerkendes efter arbejdsskadesikringsloven.

4.3. Hvilke konsekvenser har det for tilskadekomne, hvis foreningen ikke har tegnet lovpligtig arbejdsskadesikring?

Hvis tilskadekomne har fået en skade under udførelse af arbejde for foreningen og det vurderes, at skaden er omfattet af arbejdsskadesikringsloven, vil tilskadekomne få udbetalt den erstatning, pågældende er berettiget til efter loven. Det får ingen konsekvenser for tilskadekomne, at foreningen har undladt at tegne lovpligtig arbejdsskadesikring.

4.4. Hvilke konsekvenser har det for foreningen, hvis denne ikke har tegnet lovpligtig arbejdsskadesikring?

En forening kan straffes med bøde, hvis den har undladt at tegne forsikring i en situation, hvor den agerer som arbejdsgiver (lovens § 82, stk. 1, og § 82 a).

Derudover skal foreningen afholde de administrative omkostninger ved sagens behandling og den eventuelle godtgørelse og erstatning, som tilskadekomne er berettiget til efter arbejdsskadesikringsloven. Størrelsen af godtgørelsen og erstatningen svinger meget, afhængig af den konkrete skades art og omfang samt den tilskadekomnes erhvervs mæssige forhold. Godtgørelser og erstatninger på flere hundrede tusind kroner eller mere kan forekomme. Undladelse af at tegne lovpligtig arbejdsskadesikring kan derfor have store økonomiske konsekvenser for en forening.

5. Den private ulykkesforsikrings betydning

5.1. Skaden er omfattet af arbejdsskadesikringsloven

Hvis det vurderes, at der er etableret et tjenesteforhold mellem tilskadekomne og foreningen, og tilskadekomne i øvrigt opfylder betingelserne for erstatning efter arbejdsskadesikringsloven, vil tilskadekomne modtage godtgørelse og erstatning fra arbejdsskadesikringen. Tilskadekomne vil samtidig kunne få udbetalt godtgørelse fra sin **heltidsulykkesforsikring**, hvis tilskadekomne har anmeldt skaden til sit ulykkesforsikringsselskab og selskabet har vurderet, at tilskadekomne har været udsat for en ulykke, der opfylder kravene i policen.

Tilskadekomne vil derimod ikke kunne modtage godtgørelse fra sin **fritidsulykkesforsikring**, idet denne kun dækker skader sket i fritiden, hvilket ikke vil være tilfældet, når skaden er omfattet af arbejdsskadesikringsloven.

5.2. Skaden er ikke omfattet af arbejdsskadesikringsloven

Hvis det konkret vurderes, at tilskadekomne har fået en skade under udførelse af en opgave, der ligger inden for, hvad der normalt kan forventes af et medlem/særligt medlem/ikke-medlem, vil der ikke være tale om et tjenesteforhold mellem foreningen og tilskadekomne. I disse situationer er skaden ikke indtrådt på arbejdet, men derimod i fritiden. Tilskadekomne kan derfor ikke få godtgørelse og erstatning efter arbejdsskadesikringsloven, men kan derimod kun få godtgørelse for sin skade, hvis pågældende har tegnet en heltids- eller fritidsulykkesforsikring, eller hvis foreningen har tegnet en kollektiv ulykkesforsikring.

En anden situation foreligger, hvis det konkret vurderes, at der er etableret et tjenesteforhold mellem tilskadekomne og foreningen, men at skaden ikke kan dækkes efter arbejdsskadesikringsloven, fordi der ikke foreligger en ulykke eller en erhvervs sygdom i lovens forstand. I disse tilfælde vil tilskadekomne alene kunne få godtgørelse for skaden, hvis pågældende eller foreningen har tegnet en helditsulykkesforsikring og der foreligger en ulykke, der opfylder kravene i policen. Skaden er sket under arbejde og ikke i fritiden, hvorfor en fritidsulykkesforsikring ikke kan dække skaden.

Speciel del

6. Idrætsforeninger

6.1. Særlige organisatoriske og forsikringsmæssige forhold

Hovedparten af de danske idrætsforeninger er medlem af et specialforbund eller en hovedorganisation. Er en forening medlem af et specialforbund under Danmarks Idræts-Forbund (DIF), er foreningen samtidig medlem af Danmarks Idræts-Forbund. En forening kan også være medlem af Danske Gymnastik & Idrætsforeninger (DGI).

DIF og DGI har i fællesskab tegnet forsikringer på foreningernes vegne. På hjemmesiden www.idraettensforsikringer.dk er det muligt at læse mere om, hvad disse forsikringer dækker.

For så vidt angår arbejdsulykker har DIF og DGI tegnet to forsikringer, dels den lovpligtige arbejdsskadesikring og dels en frivillig arbejdsskadesikring.

Den lovpligtige forsikring dækker i det omfang, en tilskadekomne er omfattet af arbejdsskadesikringsloven, og den frivillige forsikring dækker i de fleste øvrige tilfælde. For mere præcise oplysninger kan DIF eller DGI kontaktes.

Den lovpligtige arbejdsskadesikring dækker med andre ord direkte ansatte i foreningen og de medlemmer, der varetager opgaver, der går ud over, hvad der med rimelighed kan forventes af et medlem af foreningen. Forsikringen dækker også ikke-medlemmer, der påtager sig opgaver, der ligger uden for foreningens formål, eller opgaver af større omfang. Disse ikke-medlemmer betragtes som værende i et tjenesteforhold til foreningen.

Konsekvensen af, at DIF og DGI har tegnet en kollektiv lovpligtig arbejdsskadesikring, er, at den enkelte forening, som er medlem af enten DIF eller DGI, ikke selv skal tegne en lovpligtig arbejdsskadesikring.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at den kollektive lovpligtige arbejdsskadesikring ikke dækker

- kontraktansatte idrætsudøvere
- klubber etableret i selskabsform

Klubben skal i disse tilfælde selv sørge for at tegne lovpligtig arbejdsskadesikring.

En **støtteforening** vil typisk være organiseret som en selvstændig forening med egne vedtægter, bestyrelse med videre, og vil ikke være medlem af DIF eller DGI. De selvstændige støtteforeninger er derfor ikke omfattet af de af DIF og DGI tegnede kollektive arbejdsskadesikringer.

6.2. Direkte ansatte

Har en idrætsforening eksempelvis ansat en rengøringshjælp eller en træner på kontrakt, vil der foreligge et direkte ansættelsesforhold mellem foreningen og rengøringshjælpen/træneren. Foreningen agerer som arbejdsgiver og vil som følge heraf have pligt til at arbejdsskadesikre den direkte ansatte.

6.2.1. Afgrænsningen mellem professionelle og amatørsportsudøvere

En forening har sikringspligt for en professionel sportsudøver i kraft af tjenesteforholdet. Den professionelle idrætsudøver har indgået en decideret ansættelsesaftale med foreningen og modtager typisk en eller anden form for vederlag, når de nærmere betingelser i ansættelsesaftalen er opfyldt. Den professionelle sportsudøver er direkte ansat af foreningen og er undergivet foreningens instruktions- og tilsynsbeføjelse. Foreningen har som arbejdsgiver pligt til at arbejdsskadesikre den professionelle idrætsudøver.

Amatøridrætsudøvere er kendetegnet ved at dyrke idræt uden at indgå i et direkte ansættelsesforhold til foreningen. Foreningen har som udgangspunkt ikke pligt til at arbejdsskadesikre amatøridrætsudøvere. Denne form for idrætsudøvere kan dog udføre opgaver af en sådan karakter og et sådant omfang, at der efter en konkret vurdering er etableret et tjenesteforhold mellem amatøridrætsudøveren og foreningen (de nærmere kriterier herfor er opregnet i kapitel 3).

I praksis kan det i nogle tilfælde være svært at vurdere, om en idrætsudøver er professionel og dermed direkte ansat, eller om pågældende reelt er at betragte som en amatøridrætsudøver. I vurderingen heraf vil indgå en række **momenter**:

- Om der foreligger en ansættelsesaftale. Et professionelt tjenesteforhold skal hvile på en aftale. Denne aftale kan enten være mundtlig eller skriftlig. I teorien kan et tjenesteforhold også hvile på en stiltiende aftale, men dette forekommer formentlig sjældent i praksis
- I hvilket omfang idrætsudøveren kan opsigte aftalen/kontrakten med foreningen. Hvis en idrætsudøver kan skifte klub eller stoppe idrætsudøvelsen i løbet af en aftaleperiode, uden at dette får særlige konsekvenser, taler det for, at pågældende ikke er professionel idrætsudøver
- Om der er et **over-/underordningsforhold** mellem idrætsudøveren og foreningen med dertil hørende instruktions- og tilsynsbeføjelser for foreningen. En professionel idrætsudøver udfører sin idræt efter foreningens nærmere instruktion, og foreningen har bestemmelsesret og tilsynsret med den måde, hvorpå idrætsudøveren opfylder sin del af ansættelsesaftalen
- I hvilket omfang idrætsudøveren har **pligt til at træne og deltage i kampe**. En forenings aftale med en professionel idrætsudøver er typisk kendetegnet ved, at den indeholder en nærmere beskrivelse af idrætsudøverens mødepligt, herunder at pågældende har pligt til at melde afbud til foreningens ledelse, og at manglende overholdelse af pligter medfører sanktioner for idrætsudøveren. Forpligtelserne minder meget om de forpligtelser, en ansat har over for sin arbejdsgiver på det "almindelige" arbejdsmarked
- Om idrætsudøveren har **forpligtelser over for sponsorer**. Idrætsudøveren kan ved aftalen med foreningen have fået indskrænket sin mulighed for at reklamere for egne sponsorer, eksempelvis ved, at pågældende er forpligtet til at bære kampdragt med foreningens sponsorer. Hvis idrætsudøveren også er pålagt begrænsninger i at reklamere for egne sponsorer uden for foreningens regi, vil dette trække i retning af, at der foreligger et over-/underordningsforhold og dermed et tjenesteforhold mellem foreningen og idrætsudøveren
- Om foreningen har **sanktionsmuligheder** over for idrætsudøveren, hvis pågældende ikke overholder vilkårene i den indgåede aftale/kontrakt. Hvis foreningen har sanktionsmuligheder, indikerer dette, at der foreligger et over-/underordningsforhold mellem foreningen

og idrætsudøveren. Dette gælder i høj grad sanktioner af økonomisk karakter (eksempelvis betaling af en bod), men kan efter omstændighederne også være tilfældet ved sanktioner af mere sportslig karakter (eksempelvis at idrætsudøveren bliver sat af holdet i en periode)

- Om foreningen **dækker idrætsudøverens omkostninger** i forbindelse med sportsudøvelsen (eksempelvis diæter og transportudgifter). Mange foreninger afholder sådanne udgifter, uanset om der er tale om professionelle idrætsudøvere eller amatøridrætsudøvere. Har dækningen dog et sådant omfang, at der kan være tale om "skjult" aflønning, kan dette indikere, at der foreligger et tjenesteforhold mellem idrætsudøveren og foreningen

- Om idrætsudøveren modtager **vederlag** i form af direkte aflønning eller indirekte aflønning såsom beklædningsgenstande med videre. Aflønning indikerer, at der foreligger et tjenesteforhold mellem idrætsudøveren og foreningen, men aflønning er dog ikke i sig selv en betingelse for, at der foreligger et tjenesteforhold

Der foretages en helhedsvurdering i hvert enkelt tilfælde, og det er sjældent, at det kun er et enkelt af momenterne, der udløser sikringspligt for foreningen.

Eksempel 6. Forening af cykelryttere

En gruppe af cykelryttere havde dannet en forening bestående af dem selv og enkelte passive medlemmer. Cykelrytterne havde hver lavet en ansættelseskontrakt, der forpligtede dem til at stille op til et vist antal løb om året, til at få et vist antal sponsorarrangementer og til at deltage i en træningslejr af 7 dages varighed i udlandet. Rytterne måtte ifølge kontrakten kun påtage sig arbejde 37 timer ugentligt, og dette arbejde måtte ikke ligge i weekenden. Rytterne modtog ikke vederlag, men havde ikke udgifter til rejser, løb, tøj med videre. Rytterne skulle selv afholde udgifter til cykel. Cykelrytterne betalte ikke kontingent, og klubbens indtægter kom fra en række sponsorer, der fik reklameværdi i form af reklamer på cykeltøj og arrangementer med rytterne. Sanktionen for en rytters grove misligholdelse af kontrakten var alene udelukkelse af foreningen.

Arbejdsskadestyrelsen udtalte, at rytterne ikke var omfattet af arbejdsskadesikringslovens personkreds (det vil sige, at de ikke var at anse for professionelle idrætsudøvere), og at foreningen derfor ikke havde pligt til at arbejdsskadesikre rytterne. Der blev lagt vægt på, at der var en høj grad af identifikation mellem rytterne og foreningen (der var således ikke et over-/underordningsforhold mellem rytterne og foreningen), og at rytterne alene modtog vederlag i form af foreningens afholdelse af udgifter til rejser med videre. Der blev ikke udbetalt løn og feriepenge. At ansættelseskontrakten indeholdt visse forpligtelser for rytterne, herunder indskrænkning af omfanget af rytternes civile arbejde, var ikke tilstrækkeligt til, at rytterne kunne betragtes som ansatte i arbejdsskadesikringslovens forstand.

Eksempel 7. Professionel cykelrytters deltagelse på landsholdet

En professionel cykelrytter deltog på det danske landshold i et cykelløb i udlandet. Rytteren deltog for at repræsentere Danmark, men han var ikke tvunget til at deltage. I overensstemmelse med almindelig pligt bar han en landsholdstrøje. Han havde et amerikansk firma som sponsor, men havde som professionel cykelrytter hovedsageligt sine indtægter fra præmier af forskellig karakter.

Danmarks Cykel Union havde stillet træner, holdleder og øvrige hjælpere til rådighed for landsholdet. Unionen stod for planlægningen af arrangementet, herunder at meddele planer over løb, træningstidspunkter og hviletider. Rytteren modtog ikke løn for deltagelsen på landsholdet, men unionen afholdt udgifterne i forbindelse med hans deltagelse i løbet.

Ankestyrelsen fandt, at der ikke forelå et ansættelsesforhold i arbejdsskadesikringslovens forstand. Ankestyrelsen lagde vægt på, at rytteren var udtaget og deltog på lige fod med de øvrige deltagere i løbet og ikke i sin egenskab af professionel cykelrytter. Ankestyrelsen lagde desuden vægt på, at han ikke var kontraktligt forpligtet til at deltage i cykelløbet, men at deltagelsen var frivillig.

Det forhold, at Danmarks Cykel Union havde afholdt udgifter i forbindelse med hans deltagelse og i øvrigt havde været medvirkende ved tilrettelæggelsen af arrangementet og stillet træner til rådighed, medførte ikke i sig selv, at Danmarks Cykel Union kunne betragtes som arbejdsgiver i lovens forstand. Ankestyrelsen lagde ved denne vurdering vægt på, at Danmarks Cykel Union ikke havde egentlige instruktions- eller sanktionsbeføjelser. (SM U-4-96)

Eksempel 8. Speedwaykører havde indgået kontrakt med lokal klub

En speedwaykører havde indgået kørekontrakt med en lokal speedwayklub. Det fremgik af kontrakten, at han per løb fik udbetalt et mindre beløb, der var opdelt i et rejsetilskud og pointpenge/materieltilskud. Han var forpligtet til at stå til rådighed for klubben ved samtlige superligaløb og til at deltage i minimum 10 superligaløb om året. Udeblev han fra et løb, betragtedes kontrakten som misligholdt, og han skulle betale en bod. Han skulle stå til rådighed for klubssponsorer i det omfang, klubben ønskede det.

Ankestyrelsen fandt, at der mellem speedwaykøreren og den lokale klub forelå et ansættelsesforhold i arbejdsskadesikringslovens forstand. Ankestyrelsen lagde vægt på, at det i kontrakten nærmere var fastsat, hvornår køreren havde pligt til at være til rådighed og deltage i superligaløb for klubben. I kontrakten var også fastlagt de økonomiske betingelser for deltagelse, herunder sanktionsmuligheder i tilfælde af misligholdelse af kontrakten.

Ankestyrelsen lagde også vægt på, at den lokale speedwayklub havde en økonomisk interesse i, at han kørte løbene og var forpligtet til at deltage i løbene. (SM U-4-96)

6.3. Idrætsudøvere med Team Danmark-støtte

Idrætsudøvere, som modtager støtte fra Team Danmark, er ikke i et tjenesteforhold til Team Danmark. Disse udøvere betragtes som udgangspunkt som værende under uddannelse til eliteidrætsudøvere. Karakteren af støtten må dog vurderes konkret, men i de fleste tilfælde gives støtten gennem et specialforbund, der stiller trænere og træningsfaciliteter til rådighed og yder tilskud til rejseudgifter med videre. Der kan i disse situationer ikke siges at bestå et tjenesteforhold, alene fordi idrætsudøveren modtager støtte fra Team Danmark.

6.4. Medlemmer

Medlemmer af en idrætsforening vil som udgangspunkt ikke være i et tjenesteforhold til foreningen. Hvis medlemmet udfører opgaver af en sådan karakter og et sådant omfang, at det efter en konkret vurdering går ud over, hvad der kan forventes af medlemmer i den pågældende forening, kan der dog være etableret et tjenesteforhold mellem idrætsudøveren og foreningen. Foreningen vil i disse situationer have pligt til at arbejdsskadesikre medlemmet. De generelle kriterier for, hvornår der er etableret et tjenesteforhold, er opregnet i kapitel 3.

6.4.1. Ulønnede trænere, instruktører, ledere og officials

Eksempel 9. Ulønnet træner dræbt i trafikulykke

Et medlem af en idrætsforening fungerede blandt andet som ungdomstræner. Han trænede de unge i sin fritid og modtog ikke løn herfor. Ud over træning ledsagede han de unge til kampe. Under transport til et stævne blev hans bil impliceret i et trafikuheld, og han omkom. Arbejdsskadestyrelsen udtalte, at der var sikringspligt for foreningen. Styrelsen lagde vægt på, at det var i foreningens interesse, at dens unge udøvere havde en træner, som foruden den daglige træning også rejste rundt med de unge til stævner. Styrelsen lagde desuden vægt på, at arbejdet væsentligt gik ud over, hvad der kunne forventes af foreningens medlemmer. Foreningen ville have været nødt til at ansætte en træner, hvis ikke arbejdet var blevet udført frivilligt.

Eksempel 10. Ulønnede dommere, officials og instruktører i et bådelaug

Et bådelaug arrangerede stævner, hvor ulønnede dommere, officials og instruktører deltog i aktiviteter på land og på vandet. Bådelaugets egne trænere og instruktører var også tilknyttet stævnerne, hvor de blandt andet stod for den daglige træning. Arbejdsskadestyrelsen udtalte, at bådelauget havde sikringspligt for begge grupper af personer, og at begge grupper af personer derfor var dækket af den af Danmarks Idræts-Forbund tegnede forsikring, som bådelauget var medlem af.

Eksempel 11. Ulønnet amtsleder hjalp med at nedtage telt

Tilskadekomne var frivillig, ulønnet amtsleder for DGI. Dette indebar deltagelse i planlægningsmøder og varetagelse af forefaldende opgaver af praktisk karakter i forbindelse med afvikling af stævner og arrangementer. I forbindelse med et landsstævne var et telt til 1.000 personer ved at blæse omkuld i stormen, hvilket udgjorde en fare for andre. Tilskadekomne hjalp med at nedtage teltet, men kom til skade i forbindelse hermed. Der var tale om et stort landsstævne, der kun blev afholdt hver 4. år. Det var således en stor ekstraordinær opgave at arrangere og afvikle stævnet. Tilskadekomnes administrative opgaver i forbindelse med dette stævne var af et sådant omfang og en sådan karakter, at der var tale om et egentligt stykke arbejde i arbejdsskadesikringslovens forstand. Hertil kom, at tilskadekomnes hjælp til at nedtage det store telt var akut nødvendig. Der var på dette grundlag tale om en indsats, der i omfang gik ud over, hvad et medlemskab af foreningen normalt indebar. Foreningen havde derfor pligt til at arbejdsskadesikre tilskadekomne.

Eksempel 12. Medlem af automobilsportsforening agerede som official

Et medlem af en automobilsportsforening kom til skade under et løb på Jyllandsringen. Medlemmet varetog opgaven som brand- og flagpost, en såkaldt swing off. Foreningens formål var at lave motorløb, og det var foreningen, der havde arrangeret løbet på Jyllandsringen. Tilskadekomne var menigt medlem af foreningen, og det var ikke et sædvanligt led i medlemskabet at være official/swing off. For at kunne være swing off skulle man have gennemgået en uddannelse og være certificeret, hvilket en stor del af foreningens medlemmer efterhånden var blevet, men certification var ikke et krav for at blive medlem af foreningen. Der blev ikke udbetalt løn til de personer, der varetog opgaven som official. Ved udpegningen af swing off-officials var det kun afgørende, om de pågældende personer havde certification til swing off. Det var ikke afgørende, om de var medlemmer af foreningen. Arbejdsskadestyrelsen fandt, at tilskadekomne som official måtte sidestilles med en dommer eller træner, der udfører et sådant særligt hverv, der i sin art og omfang ligger ud over, hvad der med rimelighed kan forventes af foreningens medlemmer. Foreningen havde derfor pligt til at arbejdsskadesikre tilskadekomne.

Eksempel 13. Sportsdykkerforening – instruktører og medlemmer, der vedligeholder dykkermateriel

En sportsdykkerforening bestående af 100 medlemmer havde som formål at arrangere

dykkerture og socialt samvær for klubbens medlemmer. Derudover arrangerede foreningen et årligt dykkerkursus af 2½ måneds varighed to aftener om ugen samt 2 kompressorkurser af 6 timers varighed. Under kurserne fungerede nogle få af klubbens medlemmer som instruktører. En ekstern instruktør stod for et årligt speedbådskursus. Endelig var to medlemmer beskæftiget med vedligeholdelse og reparation af klubbens udstyr cirka 10 timer per måned. Disse to medlemmer havde ingen særlig uddannelse i vedligeholdelse af dykkerudstyr.

Arbejdsskadestyrelsen udtalte, at foreningen havde sikringspligt for medlemmer, der fungerede som instruktører under dykker- og kompressorkurser, og for medlemmer, der reparerede og vedligeholdte dykkermateriel. Styrelsen lagde vægt på, at medlemmerne udførte opgaver, der faldt uden for foreningens formål og uden for, hvad der normalt kunne forventes af det konkrete medlem. Det var således kun nogle få af medlemmerne, der varetog opgaven. Styrelsen lagde også vægt på, at foreningen ville være nødsaget til at lade kurser afholde og vedligeholdelse af materiel udføre af en ansat eller af anden betalt arbejdskraft, hvis ikke medlemmerne havde udført opgaven.

6.4.2. Øvrige medlemmer

Eksempel 14. Tandempiloterne

En gruppe personer var medlem af en tandemforening under Dansk Blindesamfund. Foreningens formål var at arrangere tandemcykelture for svagtseende personer. En seende person var tandempilot og kørte cyklen.

Arbejdsskadestyrelsen udtalte, at foreningen ikke havde pligt til at arbejdsskadesikre tandempiloterne. Tandempilotens indsats lå inden for foreningens formål, og det var i de seende medlemmers egen interesse at få motion og kammeratskab i forbindelse med cykelturene.

Eksempel 15. Bordtennisklub – medlem hjalp ved større stævne

Et medlem af en bordtennisklub kom til skade, da han hjalp med at opstille bordtennisborde til brug for et større stævne, der var arrangeret af klubben. Klubben havde siden sin start i 1961 afviklet cirka 120 større bordtennisarrangementer. Det var sædvanligt, at medlemmerne blev opfordret til at hjælpe og rent faktisk også udførte det praktiske arbejde ved arrangementer af denne karakter. Uden medlemmernes hjælp havde det ikke været muligt at gennemføre arrangementerne.

Klubben havde omkring 250 medlemmer, og af dem var der cirka 30, der kom mest og hjalp til ved arrangementerne. Medlemmerne havde ingen pligt til at hjælpe til. Stævnet, hvor tilskadekomne kom til skade, var det første af sin art i Danmark.

Tilskadekomnes belønning for at yde hjælp var tilskud til eller rabat under rejser.

Ankestyrelsen fandt, at det udførte arbejde ikke gik ud over, hvad der måtte anses for almindelig deltagelse i bordtennisklubbens arbejde. Tilskadekomne kunne derfor ikke anses som ansat af klubben til det pågældende arbejde.

Østre Landsret har tiltrådt Ankestyrelsens afgørelse. (SM U-8-87)

6.5. Særlige medlemmer – bestyrelsesmedlemmer

Foreningen vil normalt ikke have sikringspligt for særlige medlemmer, så længe de udfører aktiviteter, der er normale for særlige medlemmer. Udfører et særligt medlem derimod en opgave, der ligger uden for, hvad der normalt kan forventes, har foreningen pligt til at arbejdsskadesikre medlemmet.

Eksempel 16. Bestyrelsesmedlem/instruktør introducerede nyt redskab

Tilskadekomne var antaget som instruktør i en gymnastikforening, hvor han også var medlem af foreningens bestyrelse. Han kom til skade, da han var ved at introducere et nyindkøbt gymnastikredskab. Foreningens instruktører og bestyrelsesmedlemmer deltog i introduktionen, der havde til formål navnlig at vise instruktørerne, hvordan redskabet kunne bruges i foreningens arbejde. Det var oplyst, at det var en bestyrelsesopgave at deltage i fremvisningen af mulige nyanskaffelser. Tilskadekomne var ikke som bestyrelsesmedlem pålagt at prøve redskabet. Han prøvede redskabet i sin egenskab af instruktør.

Ankestyrelsen fandt, at tilskadekomne kom til skade i sin egenskab af instruktør.

Afprøvningen af redskabet var et naturligt led i tilskadekomnes ansættelse som instruktør i foreningen. Der var tale om en deltagelse fra tilskadekomnes side, som lå ud over, hvad der normalt kunne kræves af et bestyrelsesmedlem i en gymnastikforening. I kraft af sit ansættelsesforhold som instruktør var tilskadekomne derfor omfattet af arbejdsskadesikringsloven. (SM U-40-01)

Eksempel 17. Bestyrelsesformand agerede som træner

På grund af mangel på trænere varetog en bestyrelsesformand i en bokseklub træningen i klubben 5 timer om ugen. I forbindelse med dette trænerarbejde fik han en knæskade.

Ankestyrelsen fandt, at trænerarbejdet lå ud over, hvad der kunne siges at være et almindeligt led i formandshvervet og almindelig deltagelse i bokseklubbens virksomhed. Der forelå derfor et tjenesteforhold mellem bokseklubben og tilskadekomne.

Se også eksempel 2 (Bestyrelsesmedlem nedtager boksering), og eksempel 3 (Bestyrelsesmedlems rengøring af gymnastiklokale) i afsnit 3.3.

6.6. Ikke-medlemmer

Ikke-medlemmer vil som udgangspunkt ikke stå i et tjenesteforhold til foreningen. Særligt hvis en opgave også udføres i ikke-medlemmets egen interesse, vil foreningen ikke have sikringspligt for ikke-medlemmet.

Se eksempel 4 (Transport af børn til kamp) i afsnit 3.4.

6.7. Enkeltstående arrangementer

Hvorvidt en forening har pligt til at arbejdsskadesikre de medlemmer, der udfører opgaver ved et enkeltstående arrangement, afhænger blandt andet af, om der er tale om tilbagevendende arrangementer, hvor mange medlemmer der deltager, og hvor omfattende en opgave der udføres. Der henvises til afsnit 3.5. for en uddybende beskrivelse af de generelle momenter, der medtages i vurderingen.

Eksempel 18. Frivillig hjælp ved koncert

Et medlem af en boldklub er frivillig medhjælper til en koncert. Medlemmets indsats består i at passe garderobe i 4½ time. Mange af klubbens medlemmer hjælper til, idet klubben herved får et økonomisk tilskud. Det er normalt, at klubben stiller frivillig arbejdskraft til rådighed ved sådanne arrangementer.

Boldklubben vil ikke have pligt til at arbejdsskadesikre medlemmet i denne situation. Medlemmets indsats ligger inden for, hvad der normalt kan forventes af foreningens medlemmer. Det er normalt, at medlemmerne hjælper til ved sådanne arrangementer, og langt de fleste af medlemmerne deltager. Medlemmets indsats gøres såvel i foreningens interesse som i medlemmets egen interesse, idet medlemmet via flere indtægter til foreningen opnår et billigere kontingent.

6.8. Støtteforeninger

Mange idrætsforeninger har støtteforeninger, hvis formål er at yde støtte, typisk økonomisk støtte, til idrætsforeningen. Målet nås normalt ved, at støtteforeningens medlemmer udfører diverse opgaver ved arrangementer. Så længe medlemmerne udfører opgaver inden for støtteforeningens formål, vil støtteforeningen ikke have sikringspligt for medlemmerne. Udfører medlemmerne opgaver, der går ud over, hvad der kan forventes af støtteforeningens medlemmer, vil foreningen dog have pligt til at arbejdsskadesikre medlemmerne.

Eksempel 19. Indsamling af flasker

En støtteforening til en idrætsforening havde til formål at indsamle flasker.

Arbejdsskadestyrelsen udtalte, at støtteforeningen ikke havde sikringspligt for medlemmer, der deltog i indsamlingen af flasker, da disse udøvede aktiviteter, der var omfattet af foreningens formål, og indsatsen i øvrigt ikke gik væsentligt ud over, hvad der var normalt for medlemmerne af foreningen.

Eksempel 20. Arbejde i forbindelse med udlejning af stort festtelt

En støtteforening til en idrætsforening arrangerede bankospil, loppemarked, cykelløb med videre. Dette betegnedes som sædvanlige aktiviteter for foreningen. Herudover havde støtteforeningen en presenningshal til rådighed i perioden 1. maj-1. oktober. Hallen blev udlejet til private for 6000 kr. per uge. Medlemmerne leverede hallen, stillede den op, nedtog den og afhentede den igen. Teltet målte 3 meter i højden, 10 meter i bredden og 24 meter i længden. Foreningens vedtægter indeholdt en meget bred formålsbestemmelse, der gjorde det muligt at afkræve forholdsvis store arbejdsindsatser af medlemmerne.

På trods af formålsbestemmelsens brede formulering udtalte Arbejdsskadestyrelsen, at et medlems deltagelse i udlejning af hallen var en opgave af en sådan art og et sådant omfang, at opgavens udførelse måtte sidestilles med et arbejdsmæssigt forhold, som medførte forsikringspligt for foreningen.

Eksempel 21. Indsamling til loppemarkeder og anlæggelse af tennisbane

En støtteforening havde som formål at støtte en idrætsforening, ved at støtteforeningens medlemmer bistod med indsamling til loppemarkeder og ydede en hjælpende hånd ved idrætsforeningens arrangementer. Det var desuden oplyst, at nogle af medlemmerne skulle deltage i anlæggelse af en tennisbane.

Arbejdsskadestyrelsen udtalte, at støtteforeningen ikke havde sikringspligt for de medlemmer, der deltog i indsamlingerne til loppemarkeder og i øvrigt gav en hjælpende hånd ved idrætsforeningens arrangementer. Styrelsen lagde vægt på, at opgaverne blev udført til fremme og opfyldelse af foreningens formål, og at medlemmerne udførte opgaven af interesse.

Styrelsen udtalte desuden, at foreningen havde sikringspligt over for de medlemmer, der deltog i egentlige anlægsarbejder, herunder hjælp til anlæggelse af tennisbane. Styrelsen lagde vægt på, at dette arbejde gik ud over foreningens formål, og at arbejdet havde en sådan karakter og et sådant omfang, at det lå væsentligt ud over, hvad der kunne forlanges af et medlem af støtteforeningen.

7. Grundejerforeninger, andelsboligforeninger og ejerforeninger

Formålet med disse foreninger er at varetage udførelsen af pligter, der påhviler foreningens medlemmer i fællesskab. Det kan være vedligeholdelse af fælles veje, stier, kloakanlæg, vandforsyningsanlæg, parkeringspladser, grønne arealer og foreningens ejendom.

7.1. Direkte ansatte

Mange af foreningerne vil have hyret en vicevært, der normalt vil være direkte ansat af foreningen. Oftest vil viceværten være ansat på kontrakt. Viceværten kan selv være medlem af foreningen, men behøver ikke at være det. Hvis et enkelt medlem af foreningen påtager sig arbejdsopgaver, der er normale for en vicevært, vil der foreligge et antagelsesforhold mellem foreningen og medlemmet, uanset om der foreligger en ansættelseskontrakt eller ej. Det afgørende er i denne situation, at det kun er ét medlem, der påtager sig alle disse arbejdsopgaver, og at arbejdet derfor ligger uden for, hvad der kan forventes af medlemmer af foreningen. Foreningen vil derfor have pligt til at arbejdsskadesikre den person, der udfører viceværtopgaverne.

Har foreningen derimod hyret en selvstændig erhvervsdrivende, eksempelvis en **gartner**, til at vedligeholde fællesarealerne, har foreningen normalt ikke pligt til at arbejdsskadesikre gartneren. Gartneren er selvstændig, og der eksisterer ikke et over-/underordningsforhold mellem foreningen og gartneren. Selvom foreningen i et vist omfang bestemmer tid, sted og omfang af gartnerens arbejde, har foreningen ingen instruktionsbeføjelser over for gartneren. Der er derfor ikke etableret et tjenesteforhold mellem gartneren og foreningen.

Hvis foreningen har videregående instruktionsbeføjelser over for gartneren, vil foreningen have pligt til at arbejdsskadesikre gartneren.

7.2. Medlemmer og særlige medlemmer (bestyrelsesmedlemmer)

Særligt i relation til grundejer-, andels- og ejerforeninger kan det få betydning, om foreningens pligter fordeles fast på et enkelt eller nogle få af medlemmerne. Hvis dette er tilfældet, trækker det i retning af, at der foreligger et tjenesteforhold mellem foreningen og medlemmet. Omvendt vil det forhold, at alle medlemmerne deltager nogenlunde ligeligt i det arbejde, der er beskrevet i foreningens vedtægter, tale for, at arbejdet ikke ligger ud over, hvad der er normalt for medlemmerne af den pågældende forening.

Eksempel 22. Græsslåning varetages af et enkelt medlem

Et medlem af en grundejerforening slår græsset på foreningens fælles grønne arealer. Der er tale om et stort areal, og medlemmet bruger mange timer ugentligt på at holde arealerne pæne.

Foreningen har pligt til at arbejdsskadesikre medlemmet. Det er kun et enkelt medlem, der varetager opgaven, og opgaven får derved karakter af et arbejde, der går ud over, hvad der er normalt for medlemmer af den pågældende forening.

Eksempel 23. Græsslåning varetages af medlemmerne i fællesskab

Som eksempel 1, men vedligeholdelse af de grønne arealer varetages af medlemmerne i fællesskab. Medlemmerne skiftes til at slå græsset uge for uge.

Foreningen har ikke pligt til at arbejdsskadesikre medlemmerne. Arbejdet varetages af medlemmerne i fællesskab, og arbejdet går derfor ikke ud over, hvad der er normalt for medlemmer af foreningen.

Mange foreninger afholder **arbejdsweekender**, hvor foreningens medlemmer deltager. Arbejdsweekender er normalt ikke selvstændigt beskrevet i foreningens vedtægter, og medlemmerne er derfor typisk ikke forpligtet til at deltage. I de fleste foreninger har der dog dannet sig den sædvane, at der afholdes arbejdsweekender, hvor langt de fleste af medlemmerne deltager. Arbejdsweekenderne er en måde at opfylde foreningens formål på. Udføres der lettere arbejdsopgaver, vil foreningen ikke have pligt til at arbejdsskadesikre medlemmerne. Udføres der derimod mere omfattende arbejdsopgaver, som normalt vil kræve, at foreningen hyrer fremmed arbejdskraft, vil foreningen typisk have pligt til at arbejdsskadesikre de personer, der udfører de omfattende arbejdsopgaver.

Eksempel 24. Arbejde i forbindelse med 2 årlige "legepladsdage" (grundejerforening)

En grundejerforening indkalder 2 gange årligt foreningens medlemmer til "legepladsdage", hvor medlemmerne i fællesskab udfører vedligeholdelsesarbejde på foreningens legeplads. Arbejdet består eksempelvis i maling af klatrestativ, maling af legehuse og maling af flagstang.

Det fremgår ikke af foreningens vedtægter, at der afholdes disse "legepladsdage." Dagene har dog været afholdt gennem de sidste 8 år.

Foreningen vil ikke have pligt til at arbejdsskadesikre de medlemmer, der deltager i "legepladsdagene". Det er en sædvane, at dagene afholdes, og at medlemmerne er fælles om at løse denne opgave. Arbejdet går derfor ikke ud over, hvad et medlemskab af foreningen normalt indebærer.

Hvis foreningen derimod iværksætter større projekter, som normalt udføres af professionel arbejdskraft, eksempelvis at bygge nye legehuse og opstille rutsjebaner, vil dette gå ud over, hvad der kan forventes af medlemmerne. Foreningen vil i disse situationer have pligt til at arbejdsskadesikre de personer, der arbejder på projektet.

Eksempel 25. Gravearbejde i forbindelse med arbejdsweekend (grundejerforening)

Et medlem af en grundejerforening fik en rygskaide under en arbejdsweekend, hvor pågældende var beskæftiget med hårdt gravearbejde i forbindelse med plantning af nye træer på foreningens område.

Medlemmet var næstformand i grundejerforeningen. Arbejdsweekenden var fastsat af bestyrelsen. I arbejdet deltog bestyrelsens medlemmer og cirka 25 frivillige af foreningens medlemmer.

Ankestyrelsen vurderede, at det udførte gravearbejde ikke gik ud over, hvad der måtte anses som almindelig deltagelse i grundejerforeningens arbejde. Det konkrete medlem kunne derfor ikke anses for at være antaget af foreningen til gravearbejdet og var som følge deraf ikke omfattet af arbejdsskadesikringsloven. (SM U-3-87)

Eksempel 26. Kælderfejning, lettere havearbejde, maling af kældervinduer, rensning af tagrender og ordning af vindskeder (ejerforening)

En ejerforening skulle afholde arbejdsweekend, hvor mange af medlemmerne skulle udføre arbejdsopgaver som kælderfejning, lettere havearbejde, maling af kældervinduer, rensning af tagrender og ordne vindskeder. Foreningen ønskede oplyst, om den havde pligt til at arbejdsskadesikre medlemmerne i den henseende.

Arbejdsskadestyrelsen udtalte, at foreningen ikke havde pligt til at sikre de medlemmer, der varetog arbejdet med kælderfejning, lettere havearbejde og maling af kældervinduer. Der var her tale om arbejde, der ikke gik ud over, hvad der kunne forventes af medlemmerne.

Derimod havde foreningen pligt til at sikre de medlemmer, der varetog arbejdet med rensning af tagrender og ordning af vindskeder. Der var her tale om omfattende arbejde og arbejde i højder, hvor der normalt skulle hyres fremmed arbejdskraft til at løse opgaven.

Selvom rensning af tagrender og ordning af vindskeder som sådan kunne indeholdes i foreningens overordnede formål om at varetage fælles anliggender, var opgaven dog så omfattende, at foreningen havde pligt til at arbejdsskadesikre de medlemmer, der varetog opgaven.

Medlemmer af grundejer-, andels- og ejerforeninger udfører også arbejdsopgaver uden afholdelse af arbejdsweekender. Der kan dels være tale om løbende og tilbagevendende opgaver og dels enkeltstående opgaver.

Eksempel 27. Vedligeholdelse af badebro, trapper og jordveje (grundejerforening)

En grundejerforening bestod af 50-60 sommerhusejere. Foreningens formål var ifølge vedtægterne at varetage medlemmernes interesser i fælles anliggender og over for myndighederne.

Grundejerforeningen opsatte og nedtog en badebro, vedligeholdt broen og trapperne ned til stranden og holdt jordvejene i området farbare (opfyldning af huller). Arbejdet blev udført ved frivillig arbejdskraft fra medlemmernes side.

Arbejdsskadestyrelsen udtalte, at denne form for arbejde havde en sådan karakter og et sådant omfang, at det lå ud over, hvad der ifølge vedtægterne kunne forlanges og forventes af medlemmerne. Grundejerforeningen havde derfor pligt til at arbejdsskadesikre de medlemmer, der varetog opgaven.

Eksempel 28. Udvendig reparation af ejendom (andelsboligforening)

Et medlem af en andelsboligforening var udlært murer. Medlemmet skulle sammen med to andre reparere ejendommen udvendigt. Medlemmet skulle blandt andet undersøge taget. I forbindelse med dette arbejde faldt han ned fra et stillads og afgik ved døden.

Ankestyrelsen vurderede, at medlemmet havde udført en arbejdsopgave, der gik ud over, hvad der med rimelighed kunne forventes af medlemmer af andelsboligforeningen. Der var derfor etableret et tjenesteforhold mellem medlemmet og foreningen, og medlemmet var omfattet af arbejdsskadesikringsloven. (SM U-2-87)

Eksempel 29. Betjening af affaldsstationer (andelsboligforening)

En andelsboligforening har etableret affaldsstationer, hvor beboerne kan aflevere særligt affald et par gange om ugen. Stationerne bliver betjent af beboere, der frivilligt har meldt sig til at sortere det affald, der bliver indleveret. Affaldssorteringen har åbent cirka 2 gange om ugen i cirka 3 timer. Ud af 160 boliger har 20 beboere meldt sig frivilligt til arbejdet med affaldssorteringen.

Der er ikke tale om arbejde pålagt i henhold til vedtægterne.

Andelsboligforeningen har pligt til at arbejdsskadesikre de frivillige medarbejdere i affaldssorteringen. Afgørende er, at der er tale om et stykke arbejde af betydeligt omfang, der kun varetages af 1/8 af foreningens medlemmer, og som ligger ud over, hvad der ifølge vedtægterne kan forventes af medlemmerne. Derudover vil foreningen være nødt til at hyre fremmed arbejdskraft til at stå for affaldssorteringen, hvis ikke de frivillige medlemmer varetager opgaven.

7.3. Ikke-medlemmer

Det forekommer, at ikke-medlemmer yder en hjælpende hånd i forbindelse med arbejdsweekender. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis en **ven til en andelshaver** hjælper til. Selvom vennen udfører de samme opgaver som andelshaveren og opgaverne udføres til opfyldelse af foreningens formål, vil foreningen normalt have pligt til at arbejdsskadesikre vennen. Dette begrundes dels i, at opgaven typisk kun udføres i boligforeningens interesse og ikke i vennens egen interesse, og dels i selve opgavens karakter.

Der henvises også til eksempel 5.

8. Humanitære foreninger

Humanitære foreninger spænder fra store internationale organisationer med hundredvis af fastansatte aflønnede medarbejdere til små lokale grupper med et par enkelte frivillige tilknyttet.

Fælles for foreningerne er, at de, som navnet antyder, har et humanitært formål eller et for almenvællet fremmende formål. Formålet for en

humanitær forening er ofte defineret ved at være et ønske om at yde støtte, eventuelt økonomisk støtte, til en afgrænset gruppe.

8.1. Direkte ansatte

Har en humanitær forening ansat en medarbejder i et egentligt ansættelsesforhold, eksempelvis en administrativ medarbejder, er medarbejderen omfattet af foreningens arbejdsskadesikring, da medarbejderen er direkte ansat.

Eksempel 30. Projektkoordinator i Dansk Røde Kors

En kvinde, der er ansat som projektkoordinator i Dansk Røde Kors, falder, mens hun er på vej til et møde på arbejdspladsen. Kvinden har ansættelseskontrakt og er aflønnet af Dansk Røde Kors.

Dansk Røde Kors har som almindelig arbejdsgiver sikringspligt over for kvinden, da hun er direkte ansat.

Særligt i relation til humanitære aktiviteter kan der opstå tvivl om, hvornår en aktivitet kan sidestilles med arbejde i arbejdsskadesikringslovens forstand.

Eksempel 31. Besøgsven for Dansk Røde Kors

En "besøgsven" i Dansk Røde Kors' Besøgstjeneste var ikke omfattet af arbejdsskadesikringsloven i forbindelse med udførelse af besøgstjeneste på et plejehjem.

Det var oplyst, at "besøgsvennerne" blev udvalgt blandt de personer, som besøgslederen fandt egnede af de interesserede. "Besøgsvennerne" var underlagt de "spilleregler", som fremgik af "Huskeliste for medarbejdere i Dansk Røde Kors' Besøgstjeneste."

"Besøgsvennerne" kom på besøg som personlige venner, der som medmennesker var parat til at lytte og prøve at være til lidt opmuntring og støtte. "Besøgsvennernes" funktioner var således nogle helt andre end de professionelle, offentlige hjælperes, der typisk brugte en afmålt tid til at ordne nogle praktiske funktioner. "Besøgsvennerne" udførte ikke husligt arbejde. Hvervet som "besøgsven" var ikke lønnet.

Ankestyrelsen fandt, at der ikke kunne anses at foreligge et antagelsesforhold mellem "besøgsvennen" og Røde Kors eller plejehjemmet. Ved denne vurdering lagde Ankestyrelsen vægt på, at "besøgsvennen" stillede sig til rådighed som frivillig, ulønnet hjælper for Røde Kors for at være til støtte og opmuntring for den person, der havde behov for besøg. Der var således tale om udførelse af en social humanitær aktivitet, som ikke kunne sidestilles med arbejde i arbejdsskadesikringslovens forstand. Det var derfor uden betydning, at der var tegnet arbejdsskadesikring. (SM U-3-96)

Eksempel 32. Frivillige medarbejdere i værested

Et værested forespurte, om dens frivillige medarbejdere ville være dækket af arbejdsskadesikringsloven, hvis de kom til skade under arbejde for værestedet.

Det var oplyst, at der var tale om et værested for unge af hovedsageligt anden etnisk oprindelse end dansk. Værestedet modtog økonomisk tilskud fra Københavns Kommune, Folkekirken og en række private fonde. Der var en fuldtidsansat, lønnet daglig leder, to lønnede studentermedhjælpere og en række ulønnede, frivillige medarbejdere. Arbejdet bestod i at snakke og spille spil med brugerne, give brugerne gode råd samt lære brugerne om danske værdier og normer.

For at blive frivillig medarbejder i værestedet skulle man til en ansættelsessamtale, hvor man blev instrueret i arbejdet, herunder de nedskrevne regler for det daglige arbejde. Herefter blev den frivilliges arbejde fulgt af enten den daglige leder eller de lønnede studentermedhjælpere. Der blev månedligt afholdt medarbejdermøder, hvor holdninger, problemer, regler og arbejds gange blev diskuteret. Derudover var der en halvårlig supervision med en psykolog.

De frivillige medarbejdere indgik i en fast vagtordning. Mødte en frivillig ikke op til sine vagter, tog den daglige leder en alvorlig samtale med pågældende, og det kunne blive nødvendigt at afskedige en frivillig medarbejder.

Arbejdsskadestyrelsen udtalte, at de frivillige medarbejdere var omfattet af arbejdsskadesikringslovens personkreds, og at værestedet derfor havde pligt til at arbejdsskadesikre de frivillige medarbejdere.

Der blev særligt lagt vægt på, at værestedets ledelse havde en instruktions- og sanktionsbeføjelse over for de frivillige medarbejdere. Der var således specifikke ansættelseskrav til de frivillige, og der blev ført tilsyn med, at de frivillige fulgte de nedskrevne regler for arbejdet i værestedet. En frivillig medarbejder kunne fyres, hvis denne ikke dukkede op til sine vagter.

Der blev også lagt vægt på arbejdets omfang, karakter og rammer. Hvis en frivillig medarbejder ophørte med at arbejde i værestedet, blev en anden ansat. Styrelsen fandt derfor, at der var tale om et reelt stykke arbejde, der formentlig skulle varetages af lønnet personale, hvis ikke der var tilstrækkelige frivillige medarbejdere.

8.2. Medlemmer

For medlemmer af humanitære foreninger er det som i andre foreninger afgørende, om den opgave, de udfører, når de kommer til skade, går ud over det omfang af opgaver, man kan forvente, at et medlem udfører.

Eksempel 33. Medlem indsamler penge for humanitær forening

Et medlem af en humanitær forening kommer til skade under en indsamling for foreningen. Hvis indsamling er en del af foreningens formål og foreningens medlemmer normalt deltager i indsamlinger, vil foreningen ikke have pligt til at arbejdsskadesikre indsamlerne. Medlemmets deltagelse i indsamlingen går ikke ud over, hvad der normalt forventes af et medlem i foreningen.

Eksempel 34. Medlem af Ældre Sagen under uddannelse til instruktør

Et kvindeligt medlem af Ældre Sagen deltog på frivillig basis i at løse opgaver til gavn for foreningen. Hun deltog i et kursus for at blive uddannet som instruktør i motionsgymnastik for foreningens medlemmer. På kurset kom hun til skade.

Arbejdsskadestyrelsen vurderede, at Ældre Sagen havde sikringspligt over for kvinden, da deltagelsen i kurset med henblik på uddannelse til instruktør gik ud over, hvad der med rimelighed kunne forventes af et medlem af Ældre Sagen.

8.3. Ikke-medlemmer

En stor del af humanitære foreningers arbejde består i indsamling af penge, tøj og lignende. En del af disse indsamlinger foregår ved hjælp af frivillige medhjælpere, som ikke er medlemmer af foreningerne. Disse indsamlere melder sig ad hoc til den enkelte indsamling og har ofte ingen nærmere tilknytning til foreningen ud over opgaven som indsamler. En humanitær forening har sikringspligt over for personer, der deltager i en humanitær forenings aktiviteter på denne måde. Kommer en indsamler til skade under indsamlingen, er vedkommende således dækket af den humanitære forenings arbejdsskadesikring.

Eksempel 35. Ikke-medlem indsamler penge for Dansk Flygtninge Hjælp

En kvinde deltager i en pengeindsamling for Dansk Flygtninge Hjælp, hvor hun går fra dør til dør og samler penge ind. På vej ud fra en indkørsel vælter hun på sin cykel og kommer til skade. Kvinden er ikke medlem af Dansk Flygtninge Hjælp og har ikke anden tilknytning til foreningen, end at hun har deltaget i en lignende indsamling før.

Dansk Flygtninge Hjælp har sikringspligt over for kvinden. Indsamlingen kan sidestilles med arbejde, da indsamlingen hovedsagelig sker i Dansk Flygtninge Hjælps interesse.

9. Spejderkorps og lignende børne- og ungdomsorganisationer

Et spejderkorps er den del af spejderbevægelsen, som er en frivillig, ikke-parti-politisk og opdragende bevægelse, åben for alle uden hensyn til deres oprindelse, race eller tro.

KFUM, KFUK og FDF er ikke spejderkorps, men kristne børne- og ungdomsorganisationer, der ind imellem anvender nogle af aktiviteterne fra spejderarbejdet i deres eget arbejde. Dette kan eksempelvis være lejr- og friluftsliv.

Fælles for begge typer organisationer er, at deres formål er bredt defineret i at udvikle børn og unge og lære dem om Gud.

9.1. Særlige organisatoriske og forsikringsmæssige forhold

Spejderkorpsenes hovedorganisation vil normalt have tegnet en kollektiv arbejdsskadesikring, der omfatter de spejderkorps, der er medlemmer af hovedorganisationen. Konsekvensen af dette er, at det enkelte spejderkorps ikke selv skal tegne arbejdsskadesikring for sine medlemmer. Er et spejderkorps i tvivl om, hvorvidt hovedorganisationen har tegnet en kollektiv arbejdsskadeforsikring, bør korpset tage kontakt til hovedorganisationen.

9.2. Direkte ansatte

Har spejderorganisationen hyret en person som direkte ansat, vil organisationen som almindelig arbejdsgiver have pligt til at arbejdsskadesikre pågældende.

Eksempel 36. Telefondame ansat på korpskontoret

En telefondame ansat på korpskontoret falder over en kasse, da hun skal sende et tilbud om kursus ud til et medlem. Kvinden er ikke medlem af korpset, men har indgået en skriftlig ansættelseskontrakt med korpset, hvor løn, arbejdstid og andre ansættelsesvilkår nærmere er fastsat.

Korpset vil have pligt til at arbejdsskadesikre telefondamen, idet der foreligger et egentligt ansættelsesforhold mellem hende og korpset. Korpset er arbejdsgiver på samme vis som andre almindelige arbejdsgivere.

9.3. Medlemmer

Som anført indledningsvist har de fleste spejderorganisationer et bredt formål. Afgørende for, om organisationen skal arbejdsskadesikre et medlem, er, om den opgave, medlemmet påtager sig, ligger uden for, hvad der normalt kan kræves af et spejdermedlem.

Eksempel 37. Brandsår ved optænding af et lejrbrå

Et "ulvebarn" er ved at tænde et lejrbrå, da pågældende pludseligt kommer for tæt på flammerne og derved pådrager sig et brandsår på hånden.

Optænding af lejrbrå ligger inden for spejderorganisationens formål og går ikke ud over, hvad der kan forventes af et spejdermedlem. Organisationen har derfor ikke pligt til at arbejdsskadesikre medlemmerne i disse tilfælde.

Eksempel 38. Salg af juleneg og julegodter

Et spejderkorps afholder hvert år et julemarked, hvor medlemmerne sælger juleneg og hjemmelavede julegodter.

Spejderkorpset har ikke pligt til at arbejdsskadesikre medlemmerne. Det er en sædvane, at julemarkedet afholdes, og at medlemmerne deltager. Opgaven går derfor ikke ud over, hvad der kan forventes af spejdermedlemmerne. Desuden afholdes julemarkedet ikke kun i spejderkorpsets interesse, men også i det enkelte medlems interesse, idet indtægten fra julemarkedet anvendes som tilskud til lejrture.

Eksempel 39. Spejdere udfører tagreparation på spejderhytte

To spejdere udfører omfattende tagreparationer på spejderhyttens tag. De øvrige 75 medlemmer af korpset deltager ikke i arbejdet.

Spejderkorpset har pligt til at arbejdsskadesikre de to spejdere. Spejderne udfører et omfattende stykke arbejde, der ligger ud over, hvad der kan forventes af almindelige spejdermedlemmer. Spejderkorpset ville have været nødt til at hyre fremmed arbejdskraft til at udføre reparationerne, hvis ikke de to spejdere havde udført arbejdet.

Eksempel 40. Spejderleder ødelagde briller under natløb

En spejderleder ødelagde sine briller under et natløb i udlandet.

Ankestyrelsen fandt, at spejderlederen ved at deltage i et natløb ikke udførte funktioner, der kunne sidestilles med egentligt arbejde i arbejdsskadesikringslovens forstand.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at brillerne blev beskadiget i forbindelse med udførelse af aktiviteter, der faldt inden for spejderkorpsets formål, og som var i overensstemmelse med den interesse, der begrundede spejderlederens medlemskab af spejderkorpset.

Ankestyrelsen lagde desuden vægt på, at spejderlederfunktionen på en spejderlejr ikke går ud over, hvad der kan betragtes som led i spejdernes almindelige deltagelse i korpssaktiviteter. Spejderkorpset havde derfor ikke pligt til at arbejdsskadesikre spejderlederen. (SM U-30-03)

9.4. Ikke-medlemmer

Eksempel 41. Forældre maler spejderhytte

En masse forældre møder op for at male børnenes spejderhytte. Børnene er for unge til selv at kunne male hytten ordentligt.

Spejderorganisationen har pligt til at arbejdsskadesikre forældrene. Der er tale om et omfattende stykke arbejde, som organisationens ledelse uden forældrenes hjælp selv måtte udføre eller betale andre for at udføre.

9.5. Støtteforeninger og lignende

Eksempel 42. Deltagelse i loppemarkeder, æbleplukning og avis- og flaskeindsamling

En støtteforening har som formål at skaffe penge til kontant støtte til KFUM/KFUK og FDF/FPF. Foreningen skaffer pengene ved afholdelse af loppemarkeder og deltagelse i æbleplukning og avis- og flaskeindsamling.

Foreningen har som udgangspunkt ikke pligt til at arbejdsskadesikre de medlemmer, der hjælper til ved de forskellige aktiviteter. Det er en del af foreningens formål at udføre aktiviteterne, og deltagelse heri går ikke ud over, hvad der kan forventes af foreningens medlemmer. Der kan dog tænkes arrangementer og aktiviteter, hvor medlemmerne udfører arbejde af en sådan art og et sådant omfang, at klubben må antage fremmed hjælp til at udføre arbejdsopgaven, hvis ikke medlemmerne havde udført opgaven. I disse tilfælde kan foreningen have pligt til at arbejdsskadesikre medlemmerne.

Eksempel 43. Spejdermuseum

Et spejdermuseum er dannet som et foreningsforetagende med tilknytning til en bestemt spejderorganisation. Foreningens formål er at drive museet i spejderorganisationens ånd, og medlemmerne er forpligtet til at deltage i museets drift, herunder vedligeholdelse af museets bygning og udstilling. Medlemmerne har alle spejderarbejdet i museumssammenhæng som hobby. Museet er åbent for publikum 2 timer om ugen. Medlemmerne arbejder med museets vedligeholdelse og udstillinger i cirka 8 timer om ugen, hvor 2-3 medlemmer er til stede.

Foreningen har ikke pligt til at arbejdsskadesikre sine medlemmer, så længe de udfører lettere vedligeholdelsesarbejder og opgaver i forbindelse med selve udstillingen. Disse opgaver ligger både inden for foreningens formål og de pligter, der i almindelighed påhviler medlemmerne af foreningen. Hvis medlemmerne derimod på museumsbygningen skal udføre omfattende reparationsarbejder, som foreningen ellers ville være nødt til at hyre fremmed arbejdskraft til at udføre, vil foreningen have pligt til at arbejdsskadesikre medlemmerne.

10. Kirkelige foreninger

Kirkelige foreninger stiftes typisk med det formål at udøve og udbrede en bestemt trosretning. Medlemmerne står oftest sammen om at løse de opgaver, der er nødvendige for, at foreningen kan virke.

10.1. Direkte ansatte

Hvis foreningen har en person ansat til at udføre et egentligt stykke arbejde, er der tale om et almindeligt ansættelsesforhold, hvor foreningen som arbejdsgiver har pligt til at arbejdsskadesikre den ansatte.

Eksempel 44. Havemand for menighedsråd

Et menighedsråd har ansat en havemand på normale ansættelsesvilkår. Havemanden udfører arbejdsopgaver, der svarer til en gravers. Havemanden vedligeholder kirkens udendørs arealer, herunder slår græs og fejer. Havemanden er aflønnet på normale vilkår for denne lønmodtagergruppe.

Menighedsrådet har pligt til at arbejdsskadesikre havemanden, idet havemanden er direkte ansat. Der foreligger en ansættelseskontrakt, og havemanden udfører et reelt stykke arbejde, som menighedsrådet ellers skulle have hyret anden fremmed arbejdskraft til at udføre.

Det har været diskuteret, om en direkte ansat kan handle på en sådan måde, at pågældende på arbejdsgivers vegne "hyrer" en tredjeperson med deraf følgende forsikringspligt for arbejdsgiver.

Eksempel 45. Havemandens søn

Som eksempel 46. For at tjene lidt penge hjælper havemandens søn indimellem sin far på arbejdet. Sønnen har ingen ansættelseskontrakt med menighedsrådet og modtager ingen løn fra menighedsrådet. Havemanden giver selv sønnen en skilling for hjælpen.

Menighedsrådet er bekendt med, at sønnen hjælper havemanden. Menighedsrådet giver dog ikke sønnen arbejdsopgaver, men henholder sig kun til havemanden. Menighedsrådet har gjort det klart for havemanden, at det er havemanden, der er ansvarlig for, at det givne stykke arbejde bliver udført.

Menighedsrådet har ikke pligt til at arbejdsskadesikre havemandens søn. Sønnens hjælp sker ikke i menighedsrådets interesse. Der er snarere tale om en "lommepengeordning." Havemanden lader sønnen hjælpe sig, for at sønnen derved kan tjene en skilling. Hjælpen er ikke nødvendig for havemanden, men sker udelukkende i sønnens interesse.

10.2. Medlemmer

Kirkelige foreninger vil typisk have et bredt formål. Afgørende for, om foreningen skal arbejdsskadesikre et medlem, er, om den opgave, medlemmet påtager sig, ligger uden for, hvad der normalt kan kræves af et medlem af foreningen.

Eksempel 46. Arbejdsaftale mellem medlem og religiøs forening

En religiøs forening har som formål at virke som kirke- og trossamfund og udøve kirkens tro og lære i henhold til den pågældende religions dogmer. Kirken skal fremføre, udbrede, udøve, sikre og opretholde religionen, således som denne er skabt og udviklet.

Nogle medlemmer har valgt at gøre en ekstra indsats for at nå foreningens formål. Disse medlemmer har underskrevet en form for intern aftale, hvor de forpligter sig til at bruge et vist minimum af timer hver uge i foreningen med foreningens arbejde. Der er tale om deciderede arbejdsopgaver som rengøring af foreningens lokaler og varetagelse af omfattende administrative opgaver. Aftalen indeholder ingen garanti om løn, men den foreskriver, at der er mulighed for at få løn, hvis der er indtægter i en given periode og der ikke er andre meget presserende udgifter i perioden. Aftalen har ingen juridisk gyldighed uden for foreningen, og aftalen kan til enhver tid bringes til ophør, hvis medlemmet ønsker dette. Aftalens ophør har ingen konsekvenser for medlemmet, bortset fra, at medlemmet eventuelt skal betale for service, som medlemmet har lavet, mens medlemmet har været dækket af aftalen.

Den religiøse forening har pligt til at arbejdsskadesikre de medlemmer, der underskriver aftalen og dermed bruger et vist antal arbejdstimer i foreningen hver uge. Afgørende er, at der er tale om arbejde, der efter art og omfang går ud over, hvad foreningens virksomhed og formål ifølge vedtægterne indebærer. Desuden vil foreningen være nødt til at hyre fremmed arbejdskraft, hvis ikke de pågældende medlemmer udfører arbejdet.

Eksempel 47. Malearbejde på kirkelig forenings ejendom

Et medlem af en kirkelig forening udførte evangeliserende virksomhed og socialt arbejde for foreningen. Arbejdet var ulønnet, idet kun lederne fik løn, mens resten af foreningens medlemmer selv måtte sørge for at få økonomien til at hænge sammen ved støtte fra menigheder eller fra enkeltpersoner, typisk fra vedkommendes hjemby.

Som led i vedligeholdelse af foreningens ejendom var medlemmet ved at male denne, da pågældende pludseligt faldt ned fra stigen og kom til skade. Det var oplyst, at der var tale om en omfattende renovering, der strakte sig over 3 måneder. Medlemmet var uddannet bygningsmaler, og det var netop derfor, at medlemmet var blevet bedt om at udføre renoveringen.

Arbejdsskadestyrelsen vurderede, at der var tale om et arbejde, der gik ud over, hvad der normalt kunne forventes af et medlem af foreningen. Styrelsen lagde vægt på, at der var tale om et omfattende stykke arbejde, der strakte sig over en længere periode, og som foreningen måtte have hyret fremmed arbejdskraft til, hvis ikke medlemmet i kraft af sin særlige uddannelse havde kunnet udføre det.

Eksempel 48. Gademissionærarbejde

En kirkelig forening har som formål at forkynde det kristne evangelium. Ifølge foreningens vedtægter bliver formålet fremmet ved afholdelse af gudstjenester, søndagsskoler og gademissionærarbejde. Gudstjenester og søndagsskoler bliver afholdt af en prædikant, der er direkte ansat af foreningen. Foreningens almindelige medlemmer har ifølge vedtægterne pligt til at deltage i gademissionærarbejdet. Medlemmerne bliver ikke aflønnet.

Foreningen har ikke pligt til at arbejdsskadesikre de medlemmer, der deltager i gademissionærarbejdet. Afgørende er, at det enkelte medlem ifølge vedtægterne er forpligtet til personligt at medvirke ved sådant missionsarbejde. Arbejdet går derfor ikke ud over, hvad der er normalt for medlemmer af foreningen.

10.3. Særlige medlemmer – bestyrelsesmedlemmer

Eksempel 49. Bestyrelsesmedlemmers aktiviteter i missionsforening

En missionsforenings formål var at virke til troslivets vækkelse og de troendes sammenslutning i de helliges samfund. Målet blev tilstræbt dels ved afholdelse af offentlige missionsmøder, dels ved besøg i hjemmene af missionens udsendinge og dels ved udbredelse af blade og tidsskrifter.

Af foreningens vedtægter fremgik, at den lokale bestyrelse havde ansvaret for arbejdet i og ud fra missionshuset. Bestyrelsen havde desuden ansvaret for missionshusets drift og forsvarlige vedligeholdelse. Udgifterne hertil skulle afholdes af missionssamfundet. Bestyrelsesmedlemmernes arbejde var ulønnet.

Arbejdsskadestyrelsen udtalte, at foreningen ikke havde sikringspligt over for et bestyrelsesmedlem, der serverede kaffe under møder i missionshuset. Denne aktivitet lå inden for de naturlige pligter for et bestyrelsesmedlem. Derimod havde foreningen pligt til at arbejdsskadesikre de bestyrelsesmedlemmer, der eksempelvis udførte omfattende reparationsarbejde på missionshuset. I dette tilfælde var der tale om et stykke arbejde, der havde et sådant omfang, at det gik ud over, hvad der var naturligt for selv et bestyrelsesmedlem. Hvis ikke bestyrelsesmedlemmet udførte arbejdet, ville foreningen være nødt til at hyre fremmed arbejdskraft hertil.

11. Lokalradioforeninger

Lokalradioforeninger drives typisk med det formål at drive alsidig radio.

Udgangspunktet er, at foreningens medlemmer ikke er i et ansættelsesforhold til foreningen, så længe de udfører opgaver, der ligger inden for foreningens formål (at lave radio) eller til fremme af formålet. I disse tilfælde skal lokalradioforeningen ikke arbejdsskadesikre medlemmerne.

Foreningen har dog pligt til at arbejdsskadesikre de medlemmer eller andre personer, der varetager arbejdsopgaverne i forbindelse med selve driften af foreningen.

Eksempel 50. Lokalradioforening drives af flere underordnede foreninger og organisationer

En lokalradioforening havde til formål at drive radiovirksomhed med et alsidigt kulturelt, socialt, politisk, nyheds- og underholdningsmæssigt indhold.

Som medlemmer kunne optages foreninger og organisationer med hjemsted i en bestemt kommune, medmindre disse selvstændigt udøvede radiovirksomhed. De tilsluttede foreninger og organisationer var ansvarlige for deres egen radioproduktion. Enkeltpersoner kunne ikke være medlemmer.

Lokalradioforeningens højeste myndighed var generalforsamlingen. Hver medlemsforening og -organisation udpegede 2 repræsentanter, der havde ret til at møde på generalforsamlingen.

Bestyrelsen udgjorde forretningsudvalget, der havde den daglige ledelse og beslutningsmyndighed.

Radioarbejdet blev udført som hobbyarbejde og på frivillig, ulønnet basis.

Arbejdsskadestyrelsen udtalte, at medlemmerne af lokalradioforeningen ikke kunne anses for at være i et ansættelsesforhold til foreningen, når de deltog i foreningens virksomhed – at lave radio – til fremme af dens formål eller i overensstemmelse med dens formål.

Lokalradioforeningen havde derfor ikke pligt til at arbejdsskadesikre medlemsforeningerne og medlemsorganisationerne.

Arbejdsskadestyrelsen udtalte samtidig, at lokalradioforeningen dog havde pligt til at arbejdsskadesikre den daglige ledelse – det vil sige forretningsudvalget – under disse personers arbejde med selve driften af lokalforeningen, der sker i såvel lokalforeningens som i medlemsforeningernes interesse.

Arbejdsskadestyrelsen bemærkede i øvrigt, at medlemsforeningerne og medlemsorganisationerne muligvis kunne have en forsikringspligt over for deres medlemmer i det omfang, radioarbejdet ikke naturligt faldt ind under, hvad den pågældende forenings medlemmer i almindelighed udførte i foreningens interesse.

Jesper Hartvig Pedersen

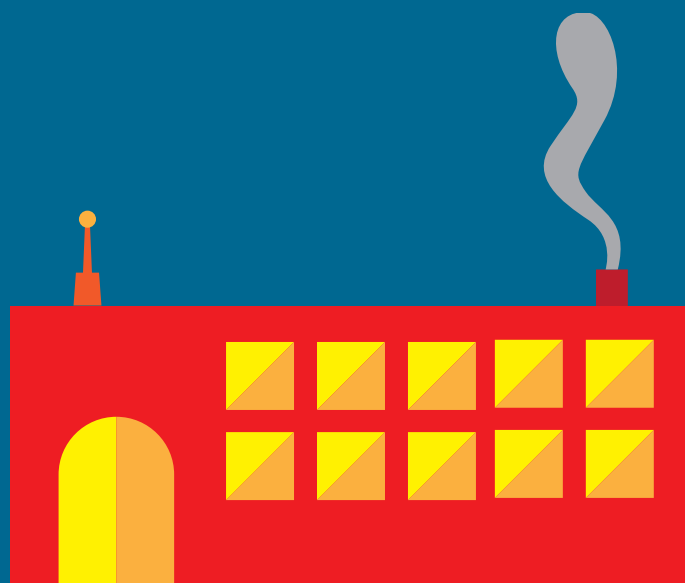
Helle Klostergaard Christensen

Gjensidige

Ansvar

Forsikringsbetingelser 3504161/R395161

Gælder fra august 2016

Indholdsfortegnelse

1. Fællesbetingelser afsnit 1-12	side 3	9. Behandling- og bearbejdning under erhvervsansvar afsnit 37-38	17
2. Erhvervs- og produktansvar afsnit 13-24	side 6	10. Hus- og grundejer ansvar afsnit 39-45	18
3. Ingrediens- og komponent, skadedækning afsnit 25-26	side11	11. Professionelt ansvar afsnit 46-47	21
4. Ingrediens- og komponent, tabsdækning afsnit 27-28	side 12	12. Offentlig ansvar afsnit 48-51	22
5. Ingrediens- og komponent, skade- og tabsdækning afsnit 29-30	13	13. Arbejdsgivers / praktikværts genstande afsnit 52-54	24
6. Behandling- og bearbejdning under produktansvar afsnit 31-32	14	14. Arbejdsprøvning / praktik afsnit 55-57	25
7. Pludselig forurening afsnit 33-34	15	15. Udgifter efter forureningsuheld afsnit 58-65	26
8. Fareafværgelse afsnit 35-36	16	16. Gradvis forurening afsnit 66-73	29
		17. Miljøskade afsnit 74-77	32

Kontakt Gjensidige Forsikring

Servicecenter

Tlf.: 70 10 90 09

Salg@gjensidige.dk (hvis du ikke er kunde hos Gjensidige, og ønsker at købe yderligere forsikringer)

Service@gjensidige.dk (hvis du allerede er kunde hos Gjensidige og ønsker at købe yderligere forsikringer eller har spørgsmål til eksisterende forsikringer)

Skadecenter

Tlf.: 70 10 90 09

Skade@gjensidige.dk (hvis du har spørgsmål til skadebehandling eller vil anmelde en skade)

Du kan også få svar på dine spørgsmål på vores hjemmeside gjensidige.dk

Forsikringsbetingelser R395161

Om Gjensidige Forsikring

Gjensidige er et af de ledende nordiske skadeforsikringselskaber, og er noteret på Oslo Børs.

I snart 200 år har vi ansat ildsjæle, som arbejder for at sikre kundernes liv, helbred og værdier. Vi er cirka 3.500 medarbejdere, heraf 650 i Danmark, og vi tilbyder skadeforsikring i Norge, Danmark, Sverige og Baltikum.

I Norge tilbydes også bank, pension og opsparing. Driftsindtægterne var 23 mia. NOK i 2014, mens forvaltningskapitalen udgjorde 114 mia. NOK.

Fællesbetingelser

Forsikringsbetingelsernes opbygning

Forsikringsbetingelserne har følgende opbygning:

- Forklaring af enkelte begreber, der bruges i betingelserne.
- Fællesbetingelser der gælder for alle dækninger på forsikringen. Her kan bl.a. findes oplysninger om, hvor forsikringen dækker, om præmiebetaling, og hvad der skal gøres ved skade eller erstatningskrav.
- Betingelserne for dækninger, der kan være omfattet af forsikringen. Det vil fremgå af policen, hvilke dækninger der er omfattet af forsikringen. Under betingelserne for dækningerne fremgår det, hvilke skader og/eller omkostninger der er dækket, og hvad forsikringen ikke dækker.
- Erstatningsregler hvor eventuelle summer, opgørelsesregler samt regler for selvrisiko og regres fremgår.
- Ordforklaringer for de ord der i betingelserne er stjernemarkeret*.

Forklaring af enkelte begreber

Selskabet

Ved selskabet forstås Gjensidige Forsikring, dansk filial af Gjensidige Forsikring ASA, Norge.

Forsikringstager

Ved forsikringstager forstås den person eller virksomhed, der med selskabet har indgået forsikringsaftalen.

1. Ikrafttrædelse

Forsikringen træder i kraft på den i policen anførte dato.

2. Præmiebetaling

2.1

Præmien opkræves med angivelse af sidste rettidige betalingsdag. Sammen med præmien opkræves de offentlig fastsatte afgifter til staten. Forsikringstageren betaler de udgifter, der er forbundet med opkrævningen og betalingen af præmien mv.

2.2

Betales pr. indbetalingskort sendes påkrav om betaling til den opgivne betalingsadresse eller e-Boks. Betales via betalingservice eller anden elektronisk betalingsmåde hæves beløbet på det opgivne kontonummer.

2.3

Ændres betalingsadressen eller kontonummer, skal selskabet straks underrettes.

2.4

Første præmie forfalder til betaling ved forsikringens ikrafttræden og senere præmier på de anførte forfaldsdage.

2.5

Betalingsfristen for første præmie er mindst 12 dage fra modtagelsen af indbetalingskortet. Ved senere præmier er betalingsfristen mindst 21 dage fra modtagelsen af indbetalingskortet. Sidste rettidige betalingsdag vil fremgå af indbetalingskortet. Betalingsfristerne gælder ikke, hvor præmien opkræves via betalingservice.

2.6

Betales første præmie ikke rettidigt, ophører forsikringen.

2.7

Betales senere præmie ikke rettidigt, kan selskabet, 14 dage efter udløbet af betalingsfristen efter punkt 2.5, opsige forsikringsaftalen.

Aftalen opsiges med 21 dages varsel, medmindre præmien er betalt inden denne dato.

2.8

Betales præmien for sent på grund af særligt undskyldende omstændigheder, og betales præmie samt renter og omkostninger umiddelbart efter at den særligt undskyldende omstændighed er ophørt, løber forsikringsaftalen på ny fra dagen efter, at betalingen sker. Betalingen skal dog ske senest 3 måneder efter udløbet af opsigelsesfristen i punkt 2.7. Ved manglende betaling af første præmie, skal betaling dog ske senest 3 måneder efter betalingsfristen i punkt 2.5. Er forsikringsaftalen indgået for en bestemt periode, skal betaling ske inden udløbet af denne periode.

3. Gebyrer

3.1 Gebyrer

3.1.1 Selskabet er berettiget til at beregne gebyrer til hel eller delvis dækning af omkostningerne ved opkrævninger, rykkerskrivelser, inkasso, udbetalinger, dokumenter, oversigter, genparter og fotokopier samt besigtigelser, ekspeditioner og ydelser i forbindelse med police- og skadebehandling.

3.1.2 Prisen er enten fast eller beregnes som en procentsats/timesats. Beregningsmetoderne kan kombineres.

3.1.3 Priserne fremgår af selskabets prisliste, der kan ses på selskabets hjemmeside eller oplyses ved forespørgsel.

3.2 Ændring og indførelse af nye gebyrer

3.2.1 I bestående forsikringsaftaler kan gebyrer forhøjes eller nye gebyrer indføres af omkostnings-, indtjenings- eller markedsmæssige årsager.

3.2.2 Forhøjelse af gebyrer sker med 1 måneds varsel til den første i en måned. Ændringerne offentliggøres på selskabet hjemmeside. Indførelse af nye gebyrer sker ved brev til forsikringstager med 3 måneders varsel til policens hovedforfaldsdato.

4. Varighed og opsigelse

4.1 1-årig periode

Forsikring, der er tegnet for en 1-årig periode, løber indtil den skriftligt opsiges af forsikringstageren eller selskabet med mindst 1 måneds varsel til en hovedforfaldsdato.

4.2 Flerårig periode

Forsikring, der er tegnet for en flerårig periode løber indtil den skriftligt opsiges af forsikringstageren eller selskabet med mindst 1 måneds varsel til den flerårige periodes udløb.

4.3 Opsigelse i forbindelse med skade

Fra anmeldelse af skade og indtil 1 måned efter erstatningens betaling eller efter afvisning af skaden er forsikringstageren og selskabet berettiget til, at opsiges forsikringen skriftligt med 14 dages varsel.

4.3.1 Hvis forsikringen er tegnet for en flerårig periode, og der derfor har været ydet reduktion i præmien, kan opsigelse fra forsikringstagers side kun ske mod efterbetaling af et beløb svarende til den ydede reduktion i forsikringspræmien, der er sket fra den flerårige periodes start til ophørsdagen.

5. Reguleringer

5.1 Præmieregulering

5.1.1 Med mindre andet er anført i policen, er forsikringen tegnet med ret til regulering af fornyelsespræmien.

5.1.2 Regulering kan ske hvert år i forbindelse med opkrævning af fornyelsespræmie pr hovedforfaldsdato.

Forsikringstager er pligtig til at returnere fremsendte skema påført de nødvendige oplysninger inden fristen anført på skemaet.

5.1.3 Efterkommer forsikringstageren ikke sådan anmodning, er selskabet berettiget til at fastsætte fornyelsespræmien efter et skøn. På forlangende af selskabet er forsikringstageren pligtig at godtgøre rigtigheden af opgivelserne til brug ved præmieregulering.

5.1.4 Er det i policen anført, at forsikringen er tegnet med bagudregulering, betragtes den anførte præmie som et præmieforskud, der reguleres ved hver hovedforfaldsdato.

5.1.5 Præmieregulering foretages hvert år pr. hovedforfaldsdato, og forsikringstageren er pligtig til at returnere fremsendte reguleringsskema påført de nødvendige oplysninger inden 30 dage efter hovedforfald.

5.1.6 Efterkommer forsikringstageren ikke sådan anmodning, er selskabet berettiget til at fastsætte præmien efter et skøn. På forlangende af selskabet er forsikringstageren pligtig at godtgøre rigtigheden af opgivelserne.

5.2 Indeksregulering

5.2.1 Præmien indeksreguleres en gang om året på forsikringens første forfalds dag i kalenderåret.

5.2.2 Reguleringen sker i takt med ændringen i indeks for den private sektor, der offentliggøres af Danmarks Statistik. Indekset for første kvartal året før danner grundlag for reguleringen.

5.2.3 Ophører udgivelsen af nævnte lønindeks, er selskabet berettiget til at fortsætte indeksreguleringen efter et andet indeks fra Danmarks Statistik.

6. Ændringer

Selskabet kan ændre betingelser og/eller præmie med 1 måneds varsel til hovedforfald.

Forsikringstageren er berettiget til skriftligt at opsiges forsikringen med 14 dages varsel til ændringsdagen, når ændringen er til ugunst for forsikringstageren.

7. Oplysningspligt

7.1

Såfremt der sker ændringer i den i policen anførte risiko, skal dette uden ophold anmeldes til selskabet, der da træffer bestemmelse om, hvorvidt og på hvilke vilkår forsikringen kan fortsættes.

7.2

Er sådan anmeldelse ikke sket, hæfter selskabet i skadestilfælde kun på de vilkår og i det omfang, i hvilket det mod den aftalte præmie ville have fortsat forsikringen, hvis forandringen havde været bekendt. Selskabet hæfter dog ikke for skade eller tab, omfattet af punkt 15, hvis skaden eller tabet er forvoldt af andre produkter eller ydelser end de i policen angivne, jf. punkt 15.1 andet punktum, eller hvis skaden eller tabet er indtrådt uden for det i policen angivne dækningsområde, jf. punkt 18.

8. Ved erstatningskrav

8.1

Såfremt erstatningskrav fremsættes eller formodes at ville blive fremsat, skal det uden ophold anmeldes til selskabet.

Anmeldelse kan ske hele døgnet på selskabets hjemmeside.

8.2

Anerkendelse af erstatningspligt og godkendelse af erstatningskrav, må kun ske med selskabets samtykke, og selskabet træffer i øvrigt bestemmelse om sagens behandling.

8.3

Bliver der i forbindelse med et krav om erstatning, der er omfattet af nærværende forsikring, udtaget stævning mod sikrede, skal stævningen straks fremsendes til selskabet, som herefter udpeger en advokat til sagens førelse.

8.4

I det omfang selskabet har udredt en erstatningsydelse, indtræder det i enhver henseende i sikredes eventuelle krav mod tredjemand.

8.5

Udebliver sikrede fra retslig behandling ved domstolene eller forholder sikrede sig i øvrigt passivt i en sådan situation, og afsiger retten dom baseret på udeblivelse eller passivitet, er selskabet ikke forpligtet til at stille forsikringssum til rådighed.

9. Dækning i andet selskab

9.1

I det omfang, der er tegnet speciel forsikring for en interesse, der i øvrigt måtte være omfattet af denne forsikring, bortfalder dækningen for denne interesse.

9.2

Er det fastsat i anden forsikringsaftale, som dækker samme interesse, at ansvaret falder bort eller indskrænkes, hvis forsikring er eller bliver tegnet andet steds, gælder nærværende forsikring med samme forbehold.

10. Internationale sanktioner og krig, jordskælv, atomenergi mv.

10.1 Internationale sanktioner

Enhver erstatningspligt og andre forpligtelser over for den forsikrede eller andre under denne forsikring bortfalder i det omfang opfyldelsen af sådanne forpligtelser efter selskabets vurdering vil kunne udsætte selskabet for sanktioner, restriktioner, forbud eller anden retsfølge som følge af resolutioner eller anden beslutning

vedtaget af de Forenede Nationer eller sanktioner, lovgivning eller andre retsfølger udstedt af EU, Storbritannien eller USA. Se mere om internationale sanktioner på Erhvervsstyrelsens og Udenrigsministeriets hjemmeside.

10.2 Krig, jordskælv, atomenergi mv.

Forsikringen dækker ikke skade, som direkte eller indirekte er en følge af:

- Krig, krigslignende handlinger, neutralitets-krænkelser, borgerkrig, oprør eller borgerlige uroligheder
- Terrorisme*
- Jordskælv eller andre naturkatastrofer
- Udløsning af atomenergi eller radioaktive kræfter

*Terrorisme

Med terrorhandling menes en retsstridig skadevoldende handling og/eller trussel herom rettet mod almenheden - f.eks. en voldshandling eller farlig spredning af biologiske eller kemiske substanser - som fremstår som værende udført med den hensigt at udøve indflydelse på politiske, religiøse, ideologiske eller etniske organer og/eller for at sprede frygt.

11. Utilfreds med selskabet

11.1

Ved utilfredshed med selskabets behandling af en skade, fx'erstatningens størrelse eller tolkning af forsikringsbetingelserne, er der mulighed for at klage.

Vedrører klagen vores afgørelse, den måde sagen er behandlet på eller vores produkter, så prøv i første omgang at kontakte den person eller det center, der har behandlet sagen.

Det er nemmest og hurtigst at løse sagen på denne måde.

11.2 Klageansvarlig enhed

Bliver det nødvendigt at gå videre, kan vores klageansvarlige enhed kontaktes via e-mail eller brev.

Kontaktoplysninger findes på selskabets hjemmeside eller oplyses ved forespørgsel.

12. Lovgivning og værneting

For forsikringen gælder også lov om forsikringsaftaler.

Twister vedrørende forsikringsaftalen afgøres efter dansk ret ved danske domstole.

Erhvervs- og produktansvar

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækning efter disse betingelser ydes i øvrigt i overensstemmelse med de af SKAFOR (Forsikring og Pension) og Industrirådet i fællesskab udarbejdede kommentarer hertil. Særlige betingelser kan aftales, herunder udvidelse af dækningen i forhold til de anførte undtagelsesbestemmelser.

13. Hvem er sikret

Forsikringen dækker forsikringstageren og de i forsikringstagerens tjeneste værende personer.

14. Erhvervsansvar

14.1

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for skade tilføjet personer eller ting under udøvelse af den i policen nævnte virksomhed samt erstatningsansvar, der pålægges sikrede som ejer eller bruger af bygning eller grundareal, der benyttes ved virksomhedens drift.

14.2

Forsikringen dækker ikke ansvar for skade på ting:

- a. Tilhørende forsikringstageren
- b. Som sikrede har til lån, leje, opbevaring, afbenyttelse, befordring eller af anden grund har i varetægt eller har sat sig i besiddelse af
- c. Som sikrede har påtaget sig at klargøre, installere, reparere, montere eller på anden måde bearbejde eller behandle, såfremt skaden sker under hvervets udførelse
- d. Forårsaget ved, at produkter eller ydelser udebliver, ikke kommer rettidigt frem, eller ikke præsteres rettidigt
- e. Forårsaget ved den sikredes udførelse af jordarbejder, herunder jordboring og jordgrubning, nedramning og optrækning af spunsvægge eller andet, nedbrydningsarbejde, grundvandssænkning og andre grundvandsreguleringer
- f. Som følge af fremstilling, oplagring, påfyldning/aftapning, nedbrydning og transport af:
 - Alle former for sprængstoffer, fyrværkeri og ammunition
 - Gas og/eller luft under tryk
 - Butan, metan, propan og andre flydende gasser
 - Petrokemikalier
- g. Forårsaget ved arbejder på bygning eller grundareal, der benyttes ved virksomhedens drift, i form af:
 - Bygearbejder (nybygning, ombygning, tilbygning mv.), hvad enten de udføres af sikrede eller andre
 - Jord-, vand- eller nedbrydningsarbejder mv., som nævnt i litra e, og sådanne arbejder, udført af andre end sikrede

14.3

Forsikringen dækker ikke ansvar for forurening af eller igennem luft, jord eller vand fra den sikredes virksomhed, fra virksomhedens affaldsdepoter eller dens bortskaffelse af spild-, overskuds- eller affaldsprodukter.

Forsikringen dækker heller ikke skade på kloak, rørledninger, rensningsanlæg eller tilsvarende, som følge af udledning gennem eller til disse.

Forsikringen dækker ikke krav vedrørende miljøskader eller overhængende fare for miljøskader jf. LBK nr. 916 af 03/07/2015 med senere ændringer.

14.4

Forsikringen dækker ikke ansvar for formuetab, medmindre dette er en følge af en af forsikringen dækket person- eller tingskade.

14.5

Forsikringen dækker ikke bøder eller tilsvarende, hvad enten de tilfalder det offentlige eller private, herunder "punitive damages".

14.6

Forsikringen dækker ikke indbyrdes ansvar mellem sikrede virksomheder.

Forsikringen dækker heller ikke erstatningskrav mellem sikrede og sikredes moder- eller datterselskaber, eller erstatningskrav mellem sikrede og virksomheder

- i samme koncern som sikrede eller
- hvori ejerrelationen mellem sikrede og skadelidte direkte eller indirekte udgør mere end 50% af den stemmeberettigede aktie eller anpartskapital eller udgør rådighed over mere end 50% af stemmerettighederne.

15. Produktansvar

15.1

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for skade på person eller ting, forvoldt af sikredes produkter eller ydelser, efter at de er bragt i omsætning eller præsteret. Dækning er betinget af, at skaden er forvoldt under udøvelse af den i policen nævnte virksomhed og af produkter eller ydelser, som er angivet i policen.

15.2

Forsikringen dækker ikke ansvar for:

- a. Skade på selve produktet eller ydelsen
- b. Skade eller tab forårsaget af produkter eller ydelser, som benyttes ved driften af luftfartøj, og som er medvirkende årsag enten til havari af luftfartøj eller til fremkaldelse af fare herfor
- c. Skade eller tab forårsaget af produkter eller ydelser, som benyttes til "offshore"-installationer, og som er medvirkende årsag enten til havari af sådan installation eller til fremkaldelse af fare herfor
- d. Skade på ting tilhørende forsikringstageren
- e. Skade på ting, som sikrede har i sin varetægt mv., som anført i punkt 14.2 litra b
- f. Skade på ting, som sikrede har påtaget sig at klargøre, installere, reparere, montere eller på anden måde bearbejde eller behandle, hvad enten skaden eller tabet sker under hvervets udførelse eller efter hvervets udførelse som følge af dette
- g. Skade på ting forårsaget af sikredes jord-, vand- eller nedbrydningsarbejder mv., som anført i punkt 14.2 litra e
- h. Skade som følge af fremstilling, oplagring, påfyldning/ aftapning, nedbrydning og transport af:
 - Alle former for sprængstoffer, fyrværkeri og ammunition
 - Gas og/eller luft under tryk
 - Butan, metan, propan og andre flydende gasser
 - Petrokemikalier
- i. Krav vedrørende miljøskader eller overhængende fare for miljøskader jf. LBK nr 916 af 03/07/2015 med senere ændringer.

15.3

Forsikringen dækker ikke indbyrdes ansvar mellem sikrede virksomheder.

Forsikringen dækker heller ikke erstatningskrav mellem sikrede og sikredes moder- eller datterselskaber, eller erstatningskrav mellem sikrede og virksomheder

- i samme koncern som sikrede eller
- hvori ejerrelationen mellem sikrede og skadelidte direkte eller indirekte udgør mere end 50% af den stemmeberettigede aktieeller anpartskapital eller udgør rådighed over mere end 50% af stemmerettighederne.

15.4

Forsikringen dækker ikke ansvar for formuetab, som ikke er en følge af en af forsikringen dækket person- eller tingskade. Forsikringen dækker heller ikke følgende formuetab, selv om de er en følge af en af forsikringen dækket person- eller tingskade:

- a. Tab, udgifter eller omkostninger, forbundet med at hjemtage, genfremstille, omlevere, omgøre, reparere, tilintetgøre, bortfjerne eller træffe tilsvarende foranstaltninger med hensyn til defekte produkter eller ydelser
- b. Driftstab, tidstab, avancetab og lignende indirekte tab, jf. dog punkt 17.3
- c. Bøder eller tilsvarende, hvad enten de tilfalder det offentlige eller private, herunder "punitive damages"

15.5

Forsikringen dækker ikke ansvar for skade på ting, herunder bygninger,

- a. som sikredes produkt eller ydelse er gjort til en del af, er opblandet eller indarbejdet i, sammenføjet med, benyttet til emballering af eller på anden måde forbundet med,
- b. som sikredes produkt eller ydelse er oparbejdet til, benyttet til oparbejdelse af, eller foder for,
- c. som sikredes produkt eller ydelse benyttes til fremstilling, bearbejdning eller anden form for behandling af.

16. Afværgelse af skade

16.1

Forsikringen dækker ikke skade, hvis indtræden sikrede forsætligt eller groft uagtsomt har undladt at afværge.

16.2

Forsikringen dækker ikke omkostninger til afværgelse af umiddelbar fare for skade.

17. Aftaler om ansvar og erstatning

17.1

Forsikringen dækker ikke ansvar som følge af et tilsagn fra sikrede om en anden erstatningsydelse eller om et videregående ansvar, end hvad der følger af almindelige erstatningsregler. Findes tilsagnet i forsikringstagerens almindelige salgs- og leveringsbetingelser, og har selskabet godkendt tilsagnet, er et i dette begrundet ansvar for en af forsikringen i øvrigt omfattet skade dog dækket.

17.2

Har forsikringstageren ved aftale fraskrevet sig ret til erstatning, dækker forsikringen ikke, i det omfang selskabets regresret herved begrænses, medmindre:

- a. Fraskrivelsen findes i forsikringstagerens almindelige indkøbsbetingelser, og selskabet har godkendt fraskrivelsen

- b.** Fraskrivelsen findes i de af forsikringstagerens leverandør anvendte salgs- og leveringsbetingelser, og disses indhold og anvendelse er i overensstemmelse med, hvad der er sædvanligt i et forhold som det foreliggende

17.3

Har forsikringstageren i sine almindelige salgs- og leveringsbetingelser fraskrevet sig ansvar for formuetab, omfattet af punkt 15.4 litra b, og har selskabet godkendt denne fraskrivelse, dækker forsikringen sådant tab, der følger af en af punkt 15.1, dækket person- eller tingskade, såfremt sikrede, uanset fraskrivelsen, er ansvarlig herfor.

18. Geografisk dækningsområde

18.1 Forsikringen dækker

- a.** Skade omfattet af erhvervsansvar sket i Danmark samt under midlertidigt ophold i Norden.
- b.** Skade omfattet af produktansvar sket i hele verden ekskl. USA/ Canada.

medmindre andet er nævnt i policen.

18.2

Skade omfattet af produktansvar, som er sket uden for det i policen angivne geografiske område alternativt jf. punkt 18.1 dækkes kun, såfremt skaden er forvoldt af et produkt eller en ydelse, som - i uændret stand, i bearbejdet stand eller som bestanddel af andre produkter eller ydelser - er bragt uden for det i policen angivne geografiske område:

- a.** Enten i ikke-erhvervsmæssigt, privat øjemed
- b.** Eller i erhvervsmæssigt øjemed, uden at sikrede havde eller burde have kendskab hertil

18.3

Anden skade end sådan omfattet af produktansvar sket uden for det i policen angivne geografiske område alternativt jf. punkt 18.1, dækkes kun, såfremt skaden er forvoldt af sikrede under rejse eller midlertidigt ophold dér og ikke skyldes sikredes arrangement af eller deltagelse i udstillinger, demonstration af produkter eller ydelser, betjening af maskiner eller maskinelle anlæg eller anden deltagelse i produktionsprocesser.

19. Afgrænsning over for andre ansvarsforsikringer

Forsikringen dækker ikke ansvar for:

- a.** Skade forvoldt ved sikredes benyttelse af motordrevet køretøj. Såfremt der er tegnet motorkøretøjsforsikring for sådant køretøj, dækker nærværende forsikring på disse forsikringsbetingelser det ansvar, der ikke omfattes af motorkøretøjsforsikringen, når køretøjet er i brug som arbejdsredskab
- b.** Skade forvoldt ved sikredes benyttelse af søfartøj eller luftfartøj
- c.** Skade forvoldt af sikredes hund
- d.** Skade forvoldt af sikrede som jæger i det omfang, sådant ansvar dækkes af jagtforsikringen
- e.** Nuklear skade, som defineret i §1 i Lov om Erstatning for atomskader (nukleare skader).

20. Forsæt, grov uagtsomhed mv.

20.1

Forsikringen dækker ikke ansvar for skade eller tab, forvoldt af sikrede med forsæt eller under selvforskyldt beruselse.

20.2

Forsikringen dækker ikke ansvar for skade omfattet af punkt 14 (erhvervsansvar) på ting, når skaden skyldes sikredes grove tilsidesættelse af elementære sikkerhedsforanstaltninger.

20.3

Forsikringen dækker ikke ansvar for skade eller tab omfattet af punkt 15 (produktansvar), såfremt:

- a.** Skaden eller tabet kan henføres til et groft uforsvarligt forhold i forbindelse med ledelsen af virksomheden
- b.** Forsikringstager eller den, hvem det på dennes vegne påhviler at lede virksomhedens drift, var vidende om eller alene af grov uagtsomhed uvidende om, at vedkommende produkt eller ydelse var defekt eller har hidført en sådan med forsæt
- c.** Skaden eller tabet skyldes, at der forsætligt eller groft uagtsomt er givet urigtige oplysninger om anvendeligheden af vedkommende produkt eller ydelse, uanset formen for en sådan oplysning.

21. Asbest

Forsikringen dækker ikke sikredes erstatningsansvar for krav, der direkte eller indirekte følger, eller skyldes påvirkning, af asbest eller asbestholdige materialer i enhver form og mængde.

22. Forsikringstid

22.1

Forsikringen dækker erstatningskrav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden.

22.2

Et erstatningskrav anses for rejst på det tidligste af følgende tidspunkter:

- a. Det tidspunkt, hvor sikrede modtager første skriftlige henvendelse i anledning af en skade eller et tab med krav om erstatning
- b. Det tidspunkt, hvor forsikringstageren eller den, hvem det på dennes vegne påhviler at lede virksomhedens drift, får sin første viden om
 1. At der er indtrådt en skade eller et tab, eller
 2. At der er umiddelbar fare for, at der vil indtræde en skade eller et tab som kan være forårsaget af sikredes handlinger eller unndladelser, produkter eller ydelser.

22.3

Erstatningskrav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden, men som anmeldes til selskabet mere end 2 år efter forsikringens ophør, dækkes ikke.

Selv om et erstatningskrav, som i henhold til punkt 22.2 litra b er rejst mod sikrede i forsikringstiden, er anmeldt til selskabet senest 2 år efter forsikringens ophør, dækkes det ikke, hvis sikrede ikke i anledning af de anmeldte omstændigheder modtager en skriftlig henvendelse med krav om erstatning, som anført i punkt 22.2 litra a, og anmelder dette til selskabet senest 5 år efter forsikringens ophør.

22.4

Forsikringen dækker ikke skade eller tab konstateret før den i policen herom angivne dato.

Erstatningsregler

23. Forsikringssummer, selvrisiko samt særlige regler for varmt arbejde.

23.1

Policens forsikringssummer er den højeste grænse for selskabets forpligtelse for erstatningskrav, som efter punkt 22 er rejst mod sikrede inden for det enkelte forsikringsår.

23.2

Omkostninger ved afslutning af erstatningsspørgsmål dækkes, såfremt de er afholdt med selskabets løbende godkendelse af sagsomkostninger samt valg af advokat. Sådanne omkostninger og renter af idømte erstatningsbeløb, henhørende under forsikringen, dækkes i øvrigt:

a. Ved skade, sket uden for Norden:

Kun i det omfang, forsikringssummerne ikke derved overskrideres

b. Ved skade, sket i Norden:

Fuldt ud, selv om forsikringssummerne derved overskrideres. Er forsikringssummerne mindre end idømte erstatningsbeløb, dækkes alene den forholdsmæssige del af omkostninger og renter, som svarer til det erstatningsbeløb, selskabet skal betale.

23.3

Forsikringen dækker ikke omkostninger og renter vedrørende krav, der ikke overstiger selvrisiko.

Den i policen fastsatte selvrisiko beregnes af:

a. Erstatning, inkl. renter og omkostninger til skadelidte

b. Fareafværgelsesudgifter, jf. punkt 36 såfremt denne dækning er tilvalgt

c. Omkostninger, der er foranlediget af den sikredes forsvar mod krav fra tredjemands side

23.4

Der gælder en særlig selvrisiko for brand- og eksplosionsskader, der skyldes varmt arbejde.

23.4.1

Ved varmt arbejde forstås brand- og eksplosionsskader, som dette er defineret i de til enhver tid gældende vejledninger for Varmt Arbejde udarbejdet af Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut.

23.4.2 Ved brand- og eksplosionsskader som følge af varmt arbejde gælder en særlig selvrisiko på 100.000 kr. pr. forsikringsbegivenhed. Denne selvrisiko opkræves ud over en eventuel generel selvrisiko gældende for policen.

23.4.3 Bortfald af selvrisiko

Der skal ikke betales særlig selvrisiko, hvis:

- a.** Sikrede kan fremlægge godkendt aftaleblanket underskrevet af den ansvarlige virksomhedsleder, brandvagten og den udførende håndværker. Blanketten skal være underskrevet, inden varmt arbejde påbegyndes, og
- b.** Sikrede kan dokumentere, at de håndværkere, der udførte det varme arbejde, havde certifikat på at have gennemført kursus om varmt arbejde. Kurset skal være eller svare til certifikatuddannelsen i varmt arbejde, gennemført af Dansk Brand- og Sikringsteknisk Institut.

23.4.4 I det omfang, der foreligger oplysninger om udførelse af varmt arbejde på skadestidspunktet, skal sikrede bevise, at skaden ikke er sket som følge af varmt arbejde, såfremt sikrede ønsker blive fritaget for den særlige selvrisiko.

23.4.5 Sumbegrænsning

Ved brand- og eksplosionsskader som følge af varmt arbejde er forsikringssummen begrænset til 2.000.000 kr. pr. forsikringsår indenfor policens maksimale forsikringssum pr. forsikringsår.

24. Maksimumdækning for serieskader

24.1

Erstatningskrav, som efter punkt 22 er rejst mod sikrede i anledning af skade eller tab forårsaget af samme ansvarspådragende forhold, betragtes som én forsikringsbegivenhed (serieskadekrav), der alene dækkes med policens forsikringssum i det år, kravet efter punkt 22 anses for rejst.

Serieskadekravet anses for rejst på det tidspunkt, hvor det første krav i serien rejses, jf. punkt 22. Er første krav i serien rejst forud for denne policies ikrafttræden eller efter denne policies ophør, er ingen del af serieskaden dækket under denne police.

24.2

I det omfang de enkelte krav i serien vedrører skader eller tab, der er konstateret før den i policen angivne dato, som anført i punkt 22.4, dækker policen ikke disse skader eller tab.

Ingrediens- og komponent, skadedækning

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

Punkt 15.5 under produktansvar udgår og erstattes med følgende:

25. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i det i policen angivne geografiske område for produktansvar.

26. Hvad er dækket

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for skade på ting:

- a. som sikredes produkt eller ydelse er gjort til en del af, er opblandet eller indarbejdet i, sammenføjet med, benyttet til emballering af eller på anden måde forbundet med
- b. som sikredes produkt eller ydelse er oparbejdet til, benyttet til oparbejdelse af eller foder for
- c. som sikredes produkt eller ydelse benyttes til fremstilling, bearbejdning eller anden form for behandling af.

Dækning i de i litra a-c nævnte tilfælde ydes kun, hvis der foreligger en fysisk skade som angivet i punkt 15.1 under de i øvrigt i punkt 15.1 nævnte betingelser, men kun med den herfor i policen særskilt angivne dækningssum.

Dækningen er begrænset til sikredes ansvar for det direkte tab forbundet med, at en fremstillet eller bearbejdet ting på grund af sikredes produkt eller ydelse må kasseres eller repareres.

Dækning ydes kun for den fremstillede eller bearbejdede tings yderligere fremstillings- eller bearbejdningsomkostninger eller selve reparationsudgiften.

Andre omkostninger, herunder som følge af udsendelse af personale, hjemkaldelse, opsporing, undersøgelse eller transport af den fremstillede eller bearbejdede ting eller udsendelse af meddelelser vedrørende denne, dækkes ikke.

I de tilfælde, hvor sikredes produkt eller ydelse har forvoldt skade på ting som nævnt i litra a og b, sker dækning med fradrag af værdien af sikredes produkt eller ydelse uden defekt.

Ingrediens- og komponent, tabsdækning

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

Punkt 15.5 under produktansvar udgår og erstattes med følgende:

27. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i det i policen angivne geografiske område for produktansvar.

28. Hvad er dækket

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for tab vedrørende ting:

- a. som sikredes produkt eller ydelse er gjort til en del af, er opblandet eller indarbejdet i, sammenføjet med, benyttet til emballering af eller på anden måde forbundet med
- b. som sikredes produkt eller ydelse er oparbejdet til, benyttet til oparbejdelse af eller foder for
- c. som sikredes produkt eller ydelse benyttes til fremstilling, bearbejdning eller anden form for behandling af.

Dækning i de i litra a-c nævnte tilfælde ydes kun, hvis der foreligger et formuetab som angivet i punkt 15.4 1. punktum, under de i øvrigt i punkt 15.1 nævnte betingelser, men kun med den herfor i policen særskilt angivne dækningssum.

Den ovenfor anførte udvidelse i form af ansvar for tab vedrørende ting begrænses dog samtidig i overensstemmelse med de øvrige bestemmelser under produktansvar for så vidt angår tab, uanset at begrebet "skade" alene er anført i disse.

Dækningen er begrænset til sikredes ansvar for det direkte tab forbundet med, at en fremstillet eller bearbejdet ting på grund af sikredes produkt eller ydelse må kasseres, repareres, er blevet dyrere at fremstille eller bearbejde eller mindre værd.

Dækning ydes kun for den fremstillede eller bearbejdede tings værdiforringelse, de yderligere fremstillings- eller bearbejdningsomkostninger eller selve reparationsudgiften.

Andre omkostninger, herunder som følge af udsendelse af personale, hjemkaldelse, opsporing, undersøgelse eller transport af den fremstillede eller bearbejdede ting eller udsendelse af meddelelse vedrørende denne dækkes ikke

I de tilfælde, hvor sikredes produkt eller ydelse har forvoldt tab som nævnt i litra a og b, sker dækning med fradrag af værdien af sikredes produkt eller ydelse uden defekt.

Ingrediens- og komponent, skade- og tabsdækning

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

Punkt 15.5 under produktansvar udgår og erstattes med følgende:

29. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i det i policen angivne geografiske område for produktansvar.

30. Hvad er dækket

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for skade på eller tab vedrørende ting:

- a. som sikredes produkt eller ydelse er gjort til en del af, er opblandet eller indarbejdet i, sammenføjet med, benyttet til emballering af eller på anden måde forbundet med
- b. som sikredes produkt eller ydelse er oparbejdet til, benyttet til oparbejdelse af eller foder for
- c. som sikredes produkt eller ydelse benyttes til fremstilling, bearbejdning eller anden form for behandling af.

Dækning ydes i de i litra a-c nævnte tilfælde, hvad enten der foreligger en skade som angivet i punkt 15.1 eller et formuetab som angivet i punkt 15.4 1. punktum, under de i øvrigt i punkt 15.1 nævnte betingelser, men kun med den herfor i policen særskilt angivne dækningssum.

Den ovenfor anførte udvidelse i form af ansvar for tab vedrørende ting begrænses dog samtidig i overensstemmelse med de øvrige bestemmelser under produktansvar for så vidt angår tab, uanset at begrebet "skade" alene er anført i disse.

Dækningen er begrænset til sikredes ansvar for det direkte tab forbundet med, at en fremstillet eller bearbejdet ting på grund af sikredes produkt eller ydelse må kasseres, repareres, er blevet dyrere at fremstille eller bearbejde eller mindre værd.

Dækning ydes kun for den fremstillede eller bearbejdede tings værdiforringelse, de yderligere fremstillings- eller bearbejdningssomkostninger eller selve reparationsudgiften.

Andre omkostninger og tab, herunder som følge af udsendelse af personel, hjemkaldelse, opsporing, undersøgelse eller transport af den fremstillede eller bearbejdede ting eller udsendelse af meddelelser vedrørende denne, dækkes ikke.

I de tilfælde, hvor sikredes produkt eller ydelse har forvoldt skade på eller tab vedrørende ting som nævnt i litra a og b, sker dækning med fradrag af værdien af sikredes produkt eller ydelse uden defekt.

Behandling- og bearbejdning under produktansvar

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

Punkt 15.2 litra f under produktansvar udgår og erstattes med følgende:

31. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i det i policen angivne geografiske område for produktansvar.

32. Hvad er dækket

Forsikringen dækker ansvar for skade ting, som sikrede har påtaget sig at klargøre, installere, reparere, montere eller på anden måde bearbejde eller behandle, når skaden er sket efter hvervets udførelse som følge af dette.

Pludselig forurening

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

Punkt 14.3 under erhvervsansvar udgår og erstattes med følgende:

33. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i Danmark.

34. Hvad er dækket

Forsikringen dækker ansvar for forurening af eller igennem luft, jord eller vand fra den sikredes virksomhed, fra virksomhedens affaldsdepoter eller dens bortskaffelse af spild-, overskuds- eller affaldsprodukter samt derved forvoldt skade på person eller ting, hvis skaden er opstået uventet, utilsigtet og ved et pludseligt* uheld og ikke er en følge af, at sikrede forsætligt eller groft uagtsomt har overtrådt de til enhver tid gældende offentlige forskrifter, og i øvrigt kun med den herfor i policen særskilt angivne forsikringssum.

*Pludselig

Hermed forstås en skade, hvor såvel den samlede årsag (dvs. både bagvedliggende årsager og umiddelbare årsager) som virkning indtræffer øjeblikkeligt på et tidspunkt og ikke over et tidsrum.

Eksempelvis er pludselig udstrømning fra tærede tanke og beholdere ikke at betragte som et dækningsberettiget pludseligt uheld.

Omfattes den sikrede virksomhed af den i henhold til Miljøbeskyttelsesloven med senere ændringer til enhver tid udarbejdede oversigt over "Særlige forurenende virksomheder", er dækning efter denne bestemmelse betinget af, at policen bærer speciel påtegning herom.

Skade på kloak, rørledninger, rensningsanlæg eller tilsvarende som følge af udledning gennem eller til disse anses for en forureningsskade og dækkes kun med de i nærværende stk. angivne begrænsninger.

Forsikringen dækker ikke krav vedrørende miljøskader eller overhængende fare for miljøskader jf. LBK nr 916 af 03/07/2015 med senere ændringer.

Fareafværgelse

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

Punkt 16 udgår og erstattes med følgende:

35. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i det i policen angivne geografiske område for erhvervs- og produktansvar.

36. Hvad er dækket

Forsikringen dækker ikke skade, hvis indtræden sikrede forsætligt eller groft uagtsomt har undladt at afværge.

Opstår der en umiddelbar fare for, at en skade, omfattet af denne dækning, vil indtræde, dækker forsikringen med den i policen herfor særskilt angivne forsikringssum de udgifter og tab, som er forbundet med foretagelse af de til farens afværgelse nødvendige foranstaltninger, hvad enten vedkommende foranstaltning træffes af sikrede eller af en tredjemand, over for hvem sikrede er ansvarlig.

For så vidt angår afværgelse af fare for indtræden af en af punkt 15 omfattet skade, dækker forsikringen dog ikke udgifter eller tab forbundet med foretagelse af foranstaltninger, som nævnt i punkt 15.4 litra a, selv om de foretages med henblik på afværgelse af fare.

Det samme gælder udgifter eller tab, som er forbundet med en undersøgelse af, om et produkt eller en ydelse er defekt, eller om der foreligger fare, som anført i afsnittet ovenfor eller som er en følge af, at et defekt produkt eller en defekt ydelse ikke kan anvendes.

Behandling- og bearbejdning under erhvervsansvar

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

Punkt 14.2 litra c under erhvervsansvar udgår og erstattes med følgende:

37. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i det i policen angivne geografiske område for erhvervsansvar.

38. Hvad er dækket

Uanset punkt 14.2 litra c dækker forsikringen sikredes erstatningsansvar for skade på ting, som sikrede har påtaget sig at klargøre, installere, reparere, montere eller på anden måde bearbejde eller behandle, når skaden sker under hvervets udførelse som følge af dette.

Uanset punkt 14.2 litra b dækker forsikringen også sikredes erstatningsansvar for skade på ting, som sikrede har i varetægt i ovenfor nævnte sammenhæng. Dækningsudvidelsen tilsidesætter dog ikke undtagelsen vedr. skade på ting som sikrede har til lån, leje eller har leaset.

Uanset punkt 14.4 dækker forsikringen ikke formuetab som følge af en dækningsberettiget tingskade.

Hus- og grundejer ansvar

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

39. Hvem er sikret

Forsikringen dækker forsikringstageren og de i forsikringstagerens tjeneste værende personer.

40. Hvor dækkes

Forsikringen dækker de i policen nævnte adresser.

41. Hvad er dækket

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for skade tilføjet personer eller ting, der pålægges sikrede som ejer eller bruger af den i policen nævnte bygning, anlæg eller grundareal.

42. Forsikringen dækker ikke

42.1

Ansvar for formuetab, medmindre dette er en følge af en af forsikringen omfattet person- eller tingskade.

42.2

Ansvar for følger af, at sikrede ved aftale har pådraget sig et videregående ansvar, end hvad der følger af de almindelige erstatningsregler.

42.3

Ansvar for skade på ting tilhørende forsikringstageren.

42.3.1 Redningsberedskaber, kollektiv trafik og havne betragtes dog, jf. Indenrigsministeriets budget- og regnskabsvejledning, som selvstændige juridiske personer/enheder.

42.4

Ansvar for skade på ting, som sikrede har til lån, leje, opbevaring, afbenyttelse, befordring, har sat sig i besiddelse af eller har i varetægt.

42.5

Ansvar for skade på ting, som sikrede har påtaget sig at klargøre, installere, reparere, montere eller på anden måde bearbejde eller behandle, hvis skaden sker under hvervets udførelse.

42.6

Ansvar for skade, der har en så umiddelbar forbindelse med et arbejdes udførelse, at den må betragtes som uundgåelig og derfor er en del af arbejdets anlægsudgift for forsikringstageren.

42.7

Ansvar for skade på ting som følge af fremstilling, oplagring, påfyldning/aftapning, nedbrydning og transport af:

- Alle former for sprængstoffer, fyrværkeri og ammunition
- Gas og/eller luft under tryk
- Butan, metan, propan og andre flydende gasser
- Petrokemikalier

42.8

Ansvar for skade på ting forårsaget ved et arbejde, der ikke er udført af forsikringstagerens eget personale.

42.9

Ansvar for forurening af eller igennem luft, jord eller vand samt derved forvoldt skade på person eller ting.

42.9.1 Dog dækkes ansvar for forurening, hvis skaden er opstået uventet, utilsigtet og ved et bevisligt pludseligt* uheld og ikke er en følge af, at sikrede har tilsidesat de til enhver tid gældende offentlige forskrifter.

*Pludselig

Hermed forstås en skade, hvor såvel den samlede årsag (dvs. både bagvedliggende årsager og umiddelbare årsager) som virkning indtræffer øjeblikkeligt på et tidspunkt og ikke over et tidsrum. Eksempelvis er pludselig udstrømning fra tærede tanke og beholdere ikke at betragte som et dækningsberettiget pludseligt uheld.

Forsikringen dækker ikke krav vedrørende miljøskader eller overhængende fare for miljøskader jf. LBK nr 916 af 03/07/2015 med senere ændringer.

42.10

Ansvar for skade forvoldt ved benyttelse af motordrevet køretøj, herunder skade på selve køretøjet.

42.10.1 Udenfor færdselslovens område dækkes dog ansvar for skade forvoldt ved sikredes benyttelse af selvkørende arbejdsredskaber på højst 15 hk (DIN)/11 kW, som alene benyttes til ejendommens drift.

42.11

Ansvar for skade forvoldt ved benyttelse af skinnekøretøj og kran.

42.12

Ansvar for skade forvoldt af sikrede med forsæt.

42.13

Ansvar for skade forvoldt af sikrede under selvforskyldt beruselse eller påvirkning af narkotika.

42.14

Bøder eller tilsvarende, hvad enten de tilfalder det offentlige eller private, herunder "punitive damages".

42.15

Ansvar for krav, der direkte eller indirekte følger, eller skyldes påvirkning, af asbest eller asbestholdige materialer i enhver form og mængde.

Erstatningsregler

43. Forsikringssummer

43.1

Policens forsikringssum er den højeste grænse for selskabets forpligtelse for erstatningskrav, som efter punkt 45 er rejst mod sikrede inden for det enkelte forsikringsår.

43.2

Omkostninger til afgørelse af erstatningsspørgsmål dækkes, såfremt de er afholdt med selskabets løbende godkendelse af sagsomkostninger samt valg af advokat.

Sådanne omkostninger og renter af idømte erstatningsbeløb henhørende under forsikringen dækkes kun i det omfang, forsikringssummen ikke derved overskrides.

44. Selvrisiko

Forsikringen dækker ikke omkostninger og renter vedrørende krav, der ikke overstiger selvriskoen.

Den i policen fastsatte selvrisiko beregnes af:

- a. Erstatning, inkl. renter og omkostninger til skadelidte
- b. Omkostninger, der er foranlediget af den sikredes forsvar mod krav fra tredjemands side.

45. Forsikringstid

45.1

Forsikringen dækker erstatningskrav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden.

45.2

Et erstatningskrav anses for rejst på det tidligste af følgende tidspunkter:

- a. Det tidspunkt, hvor sikrede modtager første skriftlige henvendelse i anledning af en skade eller et tab med krav om erstatning
- b. Det tidspunkt, hvor forsikringstageren får sin første viden om:
 1. at der er indtrådt en skade eller et tab, eller
 2. at der er umiddelbar fare for, at der vil indtræde en skade eller et tab, som kan være forårsaget af sikredes handlinger eller undladelser.

45.3

Erstatningskrav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden, men som anmeldes til selskabet mere end 2 år efter forsikringens ophør, dækkes ikke.

Selvom et erstatningskrav, som i henhold til punkt 45.2 litra b, er rejst mod sikrede i forsikringstiden, er anmeldt til selskabet senest 2 år efter forsikringens ophør, dækkes det ikke, hvis sikrede ikke i anledning af de anmeldte omstændigheder modtager en skriftlig henvendelse med krav om erstatning, som anført i punkt 45.2 litra a, og anmelder dette til selskabet senest 5 år efter forsikringens ophør.

45.4

Forsikringen dækker ikke krav, der skyldes handlinger eller undladelser, som er foretaget før den i policen anførte retroaktive dato.

45.5

Erstatningskrav, som efter punkt 45 er rejst mod sikrede i anledning af skade eller tab forårsaget af samme ansvarspådragende forhold, betragtes som én forsikringsbegivenhed (serieskadekrav), der alene dækkes med policens forsikringssummer i det år, kravet efter punkt 45 anses for rejst.

Serieskadekravet anses for rejst på det tidspunkt, hvor det første krav i serien rejses, jf. punkt 45. Er første krav i serien rejst forud for denne policies ikrafttræden eller efter denne policies ophør, er ingen del af serieskaden dækket under denne police.

I det omfang, de enkelte krav i serien vedrører skader eller tab, der er konstateret før den i policen angivne dato, som anført i punkt 45.4, dækker policen ikke disse skader eller tab.

Professionelt ansvar

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring.

For dækningen gælder almindelige forsikringsbetingelser nr. R360131 for professionelt ansvar.

46. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i det i policen angivne geografiske område for erhvervs- og produktansvar.

47. Hvad er dækket

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for formuetab i forbindelse med en eller flere af følgende aktiviteter:

- forsyningsvirksomheders energirådgivning.
- kommunens afgivelse af fejlagtige ejendomsoplysninger.
- kommunens afgivelse af fejlagtige lægeerklæringer.

Udvidelsen omfatter kun den eller de aktiviteter, der er anført i risikobeskrivelsen for policen.

Offentlig ansvar

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækning for offentlig ansvar er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

48. Hvem er sikret

48.1

Forsikringen dækker forsikringstageren og de i forsikringstagerens tjeneste værende personer.

48.2

Beboere - bortset fra personale - under disses ophold på institutioner, der tilhører forsikringstageren, for deres selvstændige civile retlige ansvar, hvis selvstændig forsikring herfor ikke er tegnet.

48.2.1 Forsikringen dækker dog kun:

48.2.2 Når beboerne er inden for institutionens område

48.2.3 Under deltagelse i arrangementer arrangeret af institutionen

48.2.4 Uden for institutionens område, mens beboerne er under institutionens ledelse og tilsyn

48.3

Personer udsendt efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med senere ændringer samt lignende praktikanter er alene medforsikret under policen, såfremt den pågældende persongruppe eller andre praktikanter er nævnt i policen.

49. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i Norden inkl. Grønland, medmindre andet er nævnt i policen.

50. Hvad er dækket

50.1

Forsikringen dækker kommunens erstatningsansvar for skade på tredjemands person eller ting uden for kontrakt i forbindelse med sædvanlig kommunal aktivitet herunder vejbestyrelse, hjemmepleje, glatførebekæmpelse, vedligeholdelse af legepladser mv.

50.2

I tillæg til punkt 14, 15 og 19 litra a i erhvervs- og produktansvarsforsikringen og punkt 50.1 i dette tillæg er følgende omfattet af forsikringen:

50.2.1 Krav efter færdselsloven for skade forvoldt af forsikringstagerens:

- Selvkørende arbejdsredskaber på højst 15 hk (DIN./11 kW)
- Kørestole, når brugeren i øvrigt er omfattet af den sikrede personkreds på denne police

50.2.2 Erstatningsansvar for skade på fremmede motorkøretøjer, forvoldt ved vejvæsenets montering af snerydningsmateriel på tredjemands køretøj.

50.3

Forsikringen er udvidet til at omfatte enhver forening, klub eller anden organisation og medlemmer heraf, som er ansat hos sikrede under forudsætning af, at sådan virksomhed er oprettet for eller af sikredes ansatte med sociale og rekreative formål og med sikredes samtykke eller viden. Forsikringen dækker dog kun ansvar som følge af sådanne aktiviteter og sådan virksomhed.

50.4

Uanset punkt 14.2 litra b i erhvervs- og produktansvarsforsikringen dækkes erstatningsansvar for tab eller beskadigelse af ting tilhørende vuggestue-, dagpleje- og børnehavebørn, skoleelever og plejehjemsbeboere, når tingene nødvendigvis opbevares af sikrede, for at sikrede kan gennemføre sine arbejdsopgaver.

50.5

Uanset punkt 14.2 litra c i erhvervs- og produktansvarsforsikringen dækkes erstatningsansvar for skade på ting forvoldt i klienters hjem eller behandlingshjem af hjemmehjælpere, hjemmesygeplejersker og lignende personale med lovlig adgang til hjemmet.

50.6

Punkt 50.7 - 50.9 gælder udelukkende for praktikanter sikret på policen herunder personer udsendt efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med senere ændringer og dette fremgår af policen.

50.7

Såfremt personer i arbejdsprøvning/praktik samt praktikanter i øvrigt er meddækket på forsikringen, dækkes deres erstatningsansvar, som de pådrager sig for skade tilføjet arbejdsgivers/praktikværtens ting, uanset disse er i de anførte personers varetægt og eller under behandling og bearbejdning.

50.8

Forsikringen dækker dog ikke ansvar på motorkøretøjer eller ansvar for skade, som er omfattet af en af arbejdsgiveren/praktikværtens eller arbejdstageren/praktikanten tegnet forsikring, Statens erstatningsordning eller lignende ordning.

50.9

Forsikringen dækker ligeledes det erstatningsansvar, som praktikanterne herunder dem som er i arbejdsprøvning og praktik pådrager sig for skade, der er tilføjet personer eller ting under arbejdsprøvning/praktik hos andre end forsikringstageren.

50.10

Som tillæg til punkt 14.3 i erhvervs- og produktansvarsforsikringen gælder følgende:

Udover erstatningsansvar dækker forsikringen endvidere nødvendige udgifter (herunder tillige vandafledningsbidrag i det omfang, der er søgt, men ikke opnået fritagelse alternativt nedsættelse), afgift efter affaldsafgiftsloven med senere ændringer samt tinglysningsudgifter til:

- a. Forsikringstagerens opfyldelse af gyldigt jordoprydningspåbud, meddelt forsikringstageren efter lov om forurenede jord med senere ændringer, miljøbeskyttelsesloven med senere ændringer eller olietanksbekendtgørelsen med senere ændringer
- b. Forsikringstagerens opfyldelse af gyldigt undersøgelsespåbud, meddelt forsikringstageren efter lov om forurenede jord med senere ændringer
- c. Oprensning af forsikringstagerens egen jord, når forureningen er opstået på grund af hæværk alene

50.11

Uanset punkt 19.1 litra c i erhvervs- og produktansvarsforsikringen omfatter forsikringen skade forvoldt af kommunens dyr.

50.12

Skader, der er anmeldt til arbejdsskadeforsikringen eller administrationsordningen i selskabet, betragtes samtidig som anmeldt overfor ansvarsforsikringen.

50.13

Endvidere dækkes erstatningsansvaret som ejer eller bruger af bygning, anlæg eller grundareal med de undtagelser, der er nævnt i punkt 51.

50.14

Uanset punkt 14.2 litra e og 15.2 litra g i erhvervs- og produktansvarsforsikringen dækker forsikringen ansvar for skade på ting forårsaget ved jordarbejde, herfra dog undtaget nedramning og optrækning af spunsvægge eller andet, nedbrydningsarbejde, grundvandssænkning og andre grundvandsreguleringer.

Det er en forudsætning, at sikrede kan dokumentere, at der forinden arbejdets påbegyndelse er indhentet tilladelse fra myndighederne, hvor dette kræves, og at der hos myndighederne og ledningsejerne er indhentet kortmateriale og undersøgt, hvor ledninger, kabler og kloakker er anbragt, samt taget højde herfor i planlægningen og udførelsen af arbejdet.

51. Forsikringen dækker ikke

I tillæg til undtagelserne i punkt 14 og 15 i erhvervs- og produktansvarsforsikringen dækker forsikringen ikke:

51.1

Ansvar for skade på ting tilhørende forsikringstageren.

51.1.1 Redningsberedskaber, kollektiv trafik og havne betragtes dog, jf. Indenrigsministeriets budget- og regnskabsvejledning, som selvstændige juridiske personer/enheder.

51.2

Ansvar for skade forvoldt ved benyttelse af skinnekøretøj, kran, søfartøj eller registreringspligtigt luftfartøj.

51.2.1 Dog dækkes ansvar for skade forvoldt af kano, kajak, robåd samt jolle eller andre både under 5 meters længde uden motor, eller hvis motorkraft ikke overstiger 5 hk, samt af både, hvis motorkraft ikke overstiger 30 hk, og som tilhører kommunale/regionale brandog redningsberedskaber.

51.3

Beboeres ansvar for skade påført ting tilhørende forsikringstageren, dennes personale og dennes husstand.

51.4

Ansvar for skade som følge af lufthavnsdrift inklusiv tankning, kontroltårnsansvar samt konstruktions- og/eller reparationsarbejder inden for lufthavnens område samt ansvar for drift af luftfartsselskaber.

51.5

Ansvar for skade som følge af minearbejder.

51.6

Ansvar for skade som følge af skibsbyggeri samt reparation og skrotning af skibe, enhver form for lodsaktivitet samt stevedoreansvar.

51.7

Enhver form for ansvar i forbindelse med patientbehandling, som ellers er omfattet af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet med senere ændringer.

51.8

Ansvar for skade på person eller ting som skyldes, at forsikringstageren systematisk tilsidesætter sin grundejerforpligtelse om vinterforanstaltninger

Arbejdsgivers / praktikværts genstande

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring herunder dækning for offentlig ansvar, som er gældende i sin helhed.

52. Hvem er sikret

- a. Aktiverede personer iht. gældende bestemmelser i Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats.
- b. Udlændinge, som i medfør af § 25 i lov om integration af udlændinge i Danmark er berettiget til introduktionsydelse, hvis kommunen giver tilbud efter reglerne i kapitel 10 eller 11.
- c. Personer i arbejdsprøvning/praktik sendt ud efter andre love samt i de tilfælde, hvor disse ikke er omfattet af Lov om aktiv beskæftigelsesindsats, Statens erstatningsordning, praktikværtens egen ansvarsforsikring eller anden forsikring.

53. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i Norden inkl. Grønland, medmindre andet er nævnt i policen.

54. Hvad er dækket

54.1

Sikredes erstatningsansvar, som sikrede pådrager sig for skade tilføjet arbejdsgivers / praktikværtens ting, uanset disse er i de anførte personers varetægt og / eller under behandling og bearbejdning.

54.2

Forsikringen dækker dog ikke ansvar på motorkøretøjer eller ansvar for skade, som er omfattet af en af arbejdsgiveren/praktikværten eller arbejdstageren / praktikanten tegnet forsikring, Statens erstatningsordning eller lignende ordning.

Arbejdsprøvning / praktik

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring herunder dækning for offentlig ansvar, som er gældende i sin helhed.

55. Hvem er sikret

- a. Aktiverede personer iht. gældende bestemmelser i Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats.
- b. Udlændinge, som i medfør af § 25 i lov om integration af udlændinge i Danmark er berettiget til introduktionsydelse, hvis kommunen giver tilbud efter reglerne i kapitel 10 eller 11.
- c. Personer i arbejdsprøvning/praktik sendt ud efter andre love samt i de tilfælde, hvor disse ikke er omfattet af Lov om aktiv beskæftigelsesindsats, Statens erstatningsordning, praktikværtens egen ansvarsforsikring eller anden forsikring.

56. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i Norden inkl. Grønland, medmindre andet er nævnt i policen.

57. Hvad er dækket

57.1

Forsikringen omfatter det erstatningsansvar, som sikrede kan ifalde for skade på tredjemands person eller ting.

Dækningen ydes under sikredes deltagelse i vejledning og opkvalificering under forudsætning af, at dette foregår i forbindelse med virksomhedspraktik.

57.2

Forsikringen dækker ligeledes det erstatningsansvar, som praktikanterne herunder dem som er i arbejdsprøvning og praktik pådrager sig for skade, der er tilføjet personer eller ting under arbejdsprøvning / praktik hos andre end forsikringstageren.

57.3

Forsikringen dækker dog ikke ansvar på motorkøretøjer eller ansvar for skade, som er omfattet af en af arbejdsgiveren/praktikværtens eller arbejdstageren / praktikanten tegnet forsikring, Statens erstatningsordning eller lignende ordning.

Udgifter efter forureningsuheld

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

58. Hvem er sikret

Sikrede er den i policen anførte kommune.

59. Hvor dækkes

Forsikringen dækker inden for den sikrede kommunes grænse.

60. Hvad er dækket

60.1

Forsikringen dækker direkte nødvendige udgifter, som sikrede med føje har afholdt som følge af pludseligt*, uventet, utilsigtet opstået forureningsuheld med farlige stoffer på landjorden. Ved farlige stoffer forstås i denne sammenhæng flydende, luftformige eller faste stoffer, som i den konkrete situation har en skadelig virkning på grundvand, menneskers sundhed og/eller miljøet i øvrigt.

*Pludselig

Hermed forstås en skade, hvor såvel den samlede årsag (dvs. både bagvedliggende årsager og umiddelbare årsager) som virkning indtræffer øjeblikkeligt på et tidspunkt og ikke over et tidsrum.

Eksempelvis er pludselig udstrømning fra tærede tanke og beholdere ikke at betragte som et dækningsberettiget pludseligt uheld.

60.2

Endvidere dækker forsikringen udgifter, som sikrede har afholdt som miljømyndighed efter § 76, stk. 4 i lovbekendtgørelse nr. 1427 af 4.12.2009 om forurennet jord med senere ændringer (undersøgelsespåbud, hvor der ikke er konstateret forurening, eller hvor forureningen ikke helt eller delvist kan henføres til påbudsadressaten).

60.3

Ved de i punkt 60.1 nævnte uheld, der forårsager forurening af jord, vand og/eller luft, vil følgende nødvendige udgifter være omfattet af forsikringen:

60.3.1 Udgifter til undersøgelse, fjernelse, opsamling, bortkørsel, rensning af forurennet stof, bortskaffelse, jordopfyldning eller andre direkte foranstaltninger,

60.3.2 Udgifter til etablering af oprensingsanlæg på forureningsstedet og til dettes drift i en periode på indtil 3 år fra uheldets konstatering,

60.3.3 Udgifter til opfyldelse af tilsynsmyndighedernes eventuelle krav om gennemførelse af efterfølgende kontrolforanstaltninger i en periode på indtil 3 år fra uheldets konstatering,

60.3.4 Udgifter til evakuering, rimelige udgifter til husning og bespisning af personer, som er direkte truede af forureningsfare,

60.3.5 Rimelige og nødvendige udgifter til normal løn og lønaccessorier til sikredes egne ansatte.

61. Forsikringen dækker ikke

61.1

Udgifter, der af sikrede umiddelbart kan opnås dækket af andre, herunder forurenere, ligesom forsikringen ikke dækker udgifter, afholdt i anledning af forureningsuheld, i det omfang sikrede selv er forurenere eller på andet grundlag bærer ansvaret for forureningen.

61.2

Krav vedrørende miljøskader eller overhængende fare for miljøskader jf. LBK nr 916 af 03/07/2015 med senere ændringer.

61.3

Udgifter, der direkte skyldes, at sikrede har tilsidesat de til enhver tid gældende regler for imødegåelse af forurening, som det påhviler sikrede at iagttage.

61.4

Bøder eller tilsvarende, hvad enten de tilfalder det offentlige eller private, herunder "punitive damages".

61.5

Udgifter til foranstaltninger på en ejendom, som sikrede afholder i sin egenskab af sælger, ejer eller lejer af den pågældende ejendom.

61.6

Udgifter, som sikrede måtte afholde efter lovbekendtgørelse nr. 1427 af 4.12.2009 § 68, stk. 4 om forurennet jord med senere ændringer (undersøgelser og afværgeforanstaltninger på kortlagte arealer).

61.7

Udgifter, som sikrede afholder efter § 76, stk. 1 i lovbekendtgørelse nr. 1427 af 4.12.2009 om forurennet jord med senere ændringer (hæftelsesansvar for erstatningskrav for skade sket i forbindelse med udførelse af foranstaltninger efter loven).

61.8

Udgifter i forbindelse med forurening sket inden forsikringens ikrafttræden, såfremt sikrede da kendte til forureningen eller havde en bestyrket mistanke om eksistensen af denne.

61.9

Udgifter i forbindelse med forurening fra affald, jf. definitionen i bekendtgørelse nr. 1415 af 12.12.2011 om affald, der er henlagt, spildt eller nedgravet før 1. april 1976.

61.10

Udgifter i forbindelse med forurening fra skibe, fra offshoreinstallationer eller fra forurening af affald dumpet i salte farvande eller kanaler.

61.11

Udgifter i forbindelse med forurening fra virksomheder, anlæg eller aktiviteter tilhørende eller foretaget af staten, regioner, kommuner og fælleskommunale virksomheder/institutioner, herunder selvejende institutioner, der i det væsentlige drives for offentlige midler, medmindre forureningen er forårsaget ved en handling, der ikke står i forbindelse med en persons tjeneste hos sikrede.

61.12

Udgifter i forbindelse med forurening i Grønland og på Færøerne.

61.13

Sikredes erstatningsansvar for krav, der direkte eller indirekte følger, eller skyldes påvirkning, af asbest eller asbestholdige materialer i enhver form og mængde.

62. Forsikringsbegivenhed

Ved en forsikringsbegivenhed forstås en hændelse eller serie af hændelser, der kan henføres til en bestemt kilde eller årsag, der har givet anledning til forurening, for hvilken der ydes dækning under denne forsikring.

Erstatningsregler

63. Forsikringssummer

63.1

Policens forsikringssum er den højeste grænse for selskabets forpligtelse pr forsikringsbegivenhed og pr forsikringsår.

63.1.1 Selv om skaden måtte strække sig over flere år, betragtes det som én forsikringsbegivenhed, der alene dækkes med policens forsikringssum i det år, anmeldelsen sker første gang jf. punkt 65.

63.2

Selskabets maksimale forsikringssum pr. forsikringsbegivenhed gælder, uanset om forsikringsbegivenheden måtte berøre flere kommuner, der har tegnet forsikring af samme art som nærværende. I så fald fastsættes erstatningen under de i selskabet løbende forsikringer til samme procentdel, som nærværende policies forsikringssum pr. forsikringsbegivenhed udgør af det samlede udækkede udgiftsbeløb, som forsikringsbegivenheden har påført de implicerede kommuner.

63.3

Uerholdelige udgifter i forbindelse med eventuelt sagsanlæg imod forurenere, jf. punkt 61.1, vil kunne dækkes inden for policens forsikringssum. Skadeomkostninger og omkostninger ved sagsanlæg vil tilsammen dog aldrig kunne erstattes med et beløb, der overstiger forsikringssummen.

64. Selvrisiko

64.1

Sikrede bærer selv 100.000 kr. af enhver forsikringsbegivenhed.

64.2

For de tilfælde der er nævnt i punkt 60.2 om undersøgelsespåbud, gælder dog en selvrisiko på 10.000 kr. pr. udstedt påbud.

65. Forsikringstid

Forsikringen dækker forureningsuheld, der anmeldes til selskabet i forsikringstiden.

Gradvis forurening

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækning for gradvis forurening er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

66. Hvem er sikret

66.1

Forsikringstageren og de i dennes tjeneste værende personer.

66.2

Hvis forsikringstageren er et selskab eller anden juridisk person forstås ved forsikringstageren bestyrelse, direktion, og faktisk ledelse samt enhver person, ansat hos forsikringstageren, som ved faktisk eller retlig delegation af kompetence har fået ansvaret for miljøforholdene på forsikringsstedet.

67. Hvor dækkes

Forsikringen dækker de i policen nævnte adresser i Danmark.

68. Hvad er dækket

68.1

Forsikringen dækker i forbindelse med forureningsskader, der er sket som en naturlig følge og under udøvelsen af den i policen nævnte virksomhed, og som udspringer direkte fra forsikringsstedet.

68.1.1 Det erstatningsansvar, de sikrede pådrager sig for skade på personer eller ting.

68.1.2 Nødvendige udgifter (herunder tillige vandafledningsbidrag i det omfang, der er søgt, men ikke opnået fritagelse alternativt nedsættelse, afgift efter affaldsavgiftloven med senere ændringer samt tinglysningsudgifter) til forsikringstagerens opfyldelse af gyldigt jordoprydningspåbud, meddelt forsikringstageren efter lov om forurenede jord med senere ændringer.

68.1.3 Nødvendige udgifter (herunder tillige tinglysningsudgifter) til forsikringstagerens opfyldelse af gyldigt undersøgelsespåbud, meddelt forsikringstageren efter lov om forurenede jord med senere ændringer.

68.1.4 Nødvendige udgifter (herunder tillige vandafledningsbidrag i det omfang, der er søgt, men ikke opnået fritagelse alternativt nedsættelse, samt afgift efter affaldsavgiftloven med senere ændringer) til oprensning af forsikringstagerens egen jord, når forureningen er opstået på grund af hærværk alene.

68.2

Der skal være tale om forurening af eller igennem luft, jord, vand eller undergrund.

68.2.1 Forureningsskader, forårsaget af støj, rystelser og lignende er ikke omfattet af forsikringen, bortset fra erstatningskrav sikrede måtte pådrage sig efter lov om erstatning for miljøskader med senere ændringer.

68.3

Skade på kloak, rørledninger, rensningsanlæg eller tilsvarende som følge af udledning gennem eller til disse dækkes kun, såfremt skaden er opstået uventet, utilsigtet og ved et pludseligt uheld.

69. Forsikringen dækker ikke

69.1

Krav vedrørende formuetab bortset fra det under punkt 68.1.3 anførte, medmindre dette er en følge af en af forsikringen omfattet person- eller tingskade, der har ramt den, som har lidt formuetabet.

69.1.1 Forsikringen dækker dog aldrig tab som følge af nedgang i værdi af eller indskrænkninger i rådighed over fast ejendom eller løsøre.

69.1.2 Tredjemands driftstab dækkes maksimalt i 12 måneder fra det tidspunkt, hvor tabet indtræder.

69.2

Erstatningskrav vedrørende skade på ting tilhørende forsikringstageren, for så vidt angår punkt 68.1.1.

69.2.1 Redningsberedskaber, kollektiv trafik og havne betragtes dog, jf. Indenrigsministeriets budget- og regnskabsvejledning, som selvstændige juridiske personer/enheder.

69.3

Krav vedrørende skade forvoldt af forsikringstageren med forsæt eller grov uagtsomhed samt videregående følger af forureningen, som skyldes, at forsikringstageren med forsæt eller ved grov uagtsomhed har undladt at begrænse forureningen.

69.4

Krav vedrørende skade som følge af genmanipulation.

69.5

Krav som følge af uforsvarlig vedligeholdelse af eller tilsyn med installationer, hvis væsentligste formål er at forebygge, hindre eller begrænse forurening fra forsikringstagerens virksomhed.

69.6

Krav som følge af syreregn og udledning af næringssalte og andre tilsvarende forureninger, hvor den skadelige virkning skyldes den samlede virkning af forurening fra en række forureningskilder.

69.7

Krav som følge af den almindelige drift af virksomheden, som er godkendt eller tolereret af myndighederne.

69.8

Skade, forvoldt af arbejde på bygning eller grundareal på forsikringsstedet, hvad enten de udføres af sikrede eller andre, i form af

69.8.1 Byggearbejde (nybygning, ombygning, tilbygning mv.)

69.8.2 Jordarbejder, herunder jordboring og jordgrubning, nedramning og optrækning af spunsvægge eller andet, nedbrydningsarbejde, grundvandssænkning og andre grundvandsreguleringer.

69.9

Når forurening stammer fra installationer, som sikrede vidste eller burde vide ikke opfylder offentlige forskrifter herom, indeholdt i olietankbekendtgørelsen.

69.10

Når forurening skyldes, at levering af olie i sikredes ejertid ikke er sket efter offentlige forskrifter herom, indeholdt i bekendtgørelse om vejtransport af farligt gods.

69.11

Udgifter til undersøgelse af, om der foreligger en forurening, når undersøgelsen udføres uden påbud herom fra det offentlige, med mindre der på grundlag af undersøgelsen konstateres en dækningsberettiget forurening.

69.12

Udgifter til forebyggelse af forurening, der ikke er konstateret.

69.13

Krav som følge af skade, som er eller kunne være omfattet af en i selskabet

69.13.1 sideløbende tegnet tilsvarende forsikring,

69.13.2 tegnet fuldt kombineret entreprisforsikring,

69.13.3 tegnet jordforureningsdækning i tilknytning til brand-, tyveri- og vandskadeforsikring eller anden tingsforsikring,

69.13.4 ej heller dækker forsikringen selvrisko på anden af sikrede tegnet forsikring.

70. Forsikringsbegivenhed

Ved en forsikringsbegivenhed forstås en hændelse eller serie af hændelser, der kan henføres til en bestemt kilde eller årsag, der har givet anledning til forurening, for hvilken der ydes dækning under denne forsikring.

Erstatningsregler

71. Forsikringssummer

71.1

Policens forsikringssum er den højeste grænse for selskabets forpligtelse for krav, som efter punkt 73 er rejst mod sikrede inden for det enkelte forsikringsår.

71.2

Omkostninger ved afgørelse af erstatningsspørgsmål dækkes, såfremt de er afholdt med selskabets løbende godkendelse af sagsomkostninger samt valg af advokat. Sådanne omkostninger og renter af idømte erstatningsbeløb, henhørende under forsikringen, dækkes selvom forsikringssummerne derved overskrides.

71.3

Er forsikringssummerne mindre end det idømte erstatningsbeløb, dækkes alene den forholdsmæssige del af omkostninger og renter, som svarer til det erstatningsbeløb, selskabet skal betale.

72. Selvrisiko

Forsikringen dækker ikke omkostninger og renter vedrørende krav, der ikke overstiger selvrisikoen.

Den i policen fastsatte selvrisiko beregnes af:

- a. Erstatning (jf. 68.1.1) og nødvendige udgifter (jf. 68.1.2, 68.1.3 og 68.1.4) , inkl. renter og omkostninger til skadelidte
- b. Omkostninger, der er foranlediget af den sikredes forsvar mod krav fra tredjemands side.

For de tilfælde der er nævnt i punkt 68.1.3 om undersøgelsespåbud, gælder dog en selvrisiko på 10.000 kr. pr. udstedt påbud.

73. Forsikringstid

73.1

Forsikringen dækker krav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden.

73.1.1 Ved krav forstås erstatningskrav eller påbud eller varsel om iværksættelse af påbud eller udgifter til oprensning vedrørende en hærværksskade, jf. punkt 68.1.4.

73.2

Et krav anses for rejst på det tidligste af følgende tidspunkter:

- a. Det tidspunkt, hvor sikrede modtager første skriftlige henvendelse i anledning af en skade eller formodning om skade med krav om erstatning eller påbud,

- b. Det tidspunkt, hvor forsikringstageren eller den, hvem det på dennes vegne påhviler at lede virksomhedens drift, får sin første viden om,

1. At der er indtrådt en skade, som kan medføre et krav, eller
2. At der er umiddelbar fare for, at der vil indtræde en skade, som vil medføre et krav.

73.3

Krav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden, men som anmeldes til selskabet mere end 3 måneder efter forsikringens ophør, dækkes ikke.

73.3.1 Selv om et krav, som i henhold til punkt 73.2 litra b er rejst mod sikrede i forsikringstiden, er anmeldt til selskabet senest 3 måneder efter forsikringens ophør, dækkes det ikke, hvis sikrede ikke i anledning af de anmeldte omstændigheder modtager en skriftlig henvendelse med krav om erstatning eller påbud, som anført i punkt 73.2 litra a, og anmelder dette til selskabet senest 2 år efter forsikringens ophør.

73.4

Forsikringen dækker ikke skader, der er forårsaget før forsikringens ikrafttrædelsesdato eller anden i policen anført retroaktiv dato.

Dette gælder også, selv om begivenheden på skadetidspunktet ikke blev anset som en forurenings-skade.

73.5

Krav, som efter punkt 73 er rejst mod sikrede i anledning af skade eller tab forårsaget af samme forhold, betragtes som én forsikringsbegivenhed (serieskadekrav), der alene dækkes med policens forsikringssum i det år, kravet efter punkt 73 anses for rejst.

Med forhold ligestilles dækningsberettigede påbud og hærværksskader jf. punkt 68.1.4

Serieskadekrav anses som rejst på det tidspunkt, hvor det første krav i serien rejses. Er første krav i serien rejst forud for denne forsikrings ikrafttræden eller efter denne forsikrings ophør, er ingen del af serieskaden dækket under denne forsikring.

I det omfang, de enkelte krav i serien vedrører skader, der er konstateret før den i forsikringen herom angivne dato, dækker forsikringen ikke disse krav.

Der er ikke dækning for krav i serien, der rejses mere end 5 år efter forsikringens ophør.

Miljøskade

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækning for miljøskade er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

74. Hvem er sikret

Forsikringstageren og de i dennes tjeneste værende personer er sikret.

75. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i Danmark, medmindre andet er anført i policen.

76. Hvad er dækket

76.1

Forsikringen dækker forsikringstagers ansvar for samt omkostninger i forbindelse med pludselige* forureningsuheld som beskrevet nedenfor:

76.1.1 Akutforanstaltninger i henhold til miljøskadeloven med senere ændringer samt sådanne akutforanstaltninger over for forurenings, hvor der efterfølgende træffes afgørelse om, at disse er omfattet af miljøskadeloven med senere ændringer.

76.1.2 Direkte nødvendige udgifter til opfyldelse af gyldigt undersøgelsespåbud, meddelt efter en af de i miljøskadelovens § 2 nævnte love med senere ændringer med henblik på afklaring af, om der foreligger en miljøskade, såfremt der senere træffes afgørelse om, at der foreligger en miljøskade.

76.1.3 Direkte nødvendige udgifter til opfyldelse af gyldigt myndighedspåbud vedrørende miljøskader, som skal behandles i henhold til miljøskadeloven med senere ændringer.

76.1.4 Udgifter til dækning af omkostningerne i forbindelse med myndighedens administration og tilsyn i henhold til miljøskadeloven med senere ændringer.

76.2

Det er en betingelse for dækningen, at skaden er opstået uventet, utilsigtet og ved et bevisligt pludseligt* forureningsuheld, og ikke er en følge af, at sikrede forsætligt eller groft uagtsomt har tilsidesat de til enhver tid gældende offentlige forskrifter.

*Pludselig

Hermed forstås en skade, hvor såvel den samlede årsag (dvs. både bagvedliggende årsager og umiddelbare årsager) som virkning indtræffer øjeblikkeligt på et tidspunkt og ikke over et tidsrum.

Eksempelvis er pludselig udstrømning fra tærede tanke og beholdere ikke at betragte som et dækningsberettiget pludseligt uheld.

76.3

Det er en betingelse for dækningen, at skaden udspringer fra forsikringsstedet (de i policen nævnte ejendomme).

77. Forsikringen dækker ikke

77.1

Direkte og/eller indirekte tab, herunder

77.1.1 Driftstab,

77.1.2 Tab som følge af nedgang i værdi af, eller indskrænkninger i rådighed over fast ejendom eller løsøre.

77.2

Udgifter vedrørende følger af at sikrede ved aftale har pådraget sig et videregående ansvar, end hvad der følger af miljøskadeloven med senere ændringer.

77.3

Civilretlige krav fra trediemand.

77.4

Udgifter vedrørende skade forvoldt ved benyttelse af motordrevet køretøj, skinnekøretøj, søfartøj eller registreringspligtigt luftfartøj.

77.5

Udgifter vedrørende skade som følge af lufthavnsdrift inklusiv tankning, kontroltårnsansvar samt konstruktions- og/eller reparationsarbejder inden for lufthavnens område samt krav vedrørende drift af luftfartsselskab.

77.6

Udgifter vedrørende skade som følge af fremstilling, oplagring, påfyldning/aftapning, nedbrydning og transport af

77.6.1 Enhver form for sprængstof, fyrværkeri og ammunition,

77.6.2 Gas og/eller luft under tryk,

77.6.3 Butan, metan, propan og andre flydende gasser,

77.6.4 Undtagelserne 77.6.2 og 77.6.3 samt benzin under 77.7 gælder dog ikke for modtagestationer for olie- og kemikalieaffald.

77.7

Udgifter vedrørende skade som følge af fremstilling og nedbrydning af petrokemikalier.

77.8

Udgifter vedrørende skade når forurening hidrører fra tanke og installationer, som ikke opfylder offentlige forskrifter, herunder oiletankbekendtgørelsen med senere ændringer.

77.9

Udgifter vedrørende skade som har årsag i sikredes forsætlige eller groft uagtsomme mangelfulde vedligeholdelse af eller tilsyn med tanke og installationer.

77.10

Udgifter forårsaget af sikredes handling eller undladelse forvoldt ved forsæt eller grov uagtsomhed samt videregående følger af forureningen, som skyldes at sikrede med forsæt eller grov uagtsomhed har undladt at begrænse forureningen.

77.11

Udgifter vedrørende skade, når forurening skyldes, at leveringen af olie i sikredes ejertid ikke er sket efter offentlige forskrifter.

77.12

Bøder eller tilsvarende hvad enten de tilfalder offentlige eller private, herunder "punitive damages", og andre afgifter til det offentlige som følge af forureningen, for så vidt der ikke er tale om udgifter, der er omfattet af punkt 76.1.

77.13

Udgifter til undersøgelse af, om der foreligger en forurening, når undersøgelsen udføres uden påbud herom fra det offentlige, med mindre der på grundlag af undersøgelsen konstateres en dækningsberettiget forurening og udstedes påbud om at oprense eller afværge forureningen.

77.14

Udgifter til forebyggelse af forurening, der ikke er konstateret.

77.15

Udgifter som følge af skade, som er eller kunne være omfattet af en i selskabet tegnet jordforureningsdækning i tilknytning til brand-, tyveri- og vandskadesforsikring eller anden tingsforsikring.

77.15.1 Ej heller dækker forsikringen selvrisko på anden af sikrede tegnet forsikring,

77.16

Udgifter vedrørende indbyrdes forvoldt skade mellem de sikrede.

77.17

Udgifter vedrørende forureningsskade opstået efter, at sikrede ikke længere har kontrol over forsikringsstedet som følge af salg, udlejning, leasing, bortgivelse, opgivelse eller lignende.

77.18

Udgifter til sikkerhedsstillelse, i det omfang forsikringen af Miljøcentret ikke godkendes som sikkerhedsstillelse.

77.19

Sikredes "interne" omkostninger til fx mandetimer og administration i forbindelse med afgivelse af oplysninger til myndigheden.

77.20

Hvis forsikringstageren uden selskabets samtykke:

77.20.1 Har afholdt udgifter jf. punkt 76 (bortset fra rimelige udgifter til indledende akutprægede foranstaltninger).

77.20.2 Har anerkendt erstatningspligt vedrørende forureningsuheldet.

77.20.3 Ikke fulgt selskabets bestemmelser om sagens behandling jf. punkt 79 eller

77.20.4 Foretaget en handling, der fratager selskabet en reel mulighed for at gennemføre regres imod tredjemand, er selskabet fri for ansvar.

Erstatningsregler

78. Forsikringssummer

Policens forsikringssum er den højeste grænse for selskabets forpligtelse for krav, som efter punkt 81 er rejst mod sikrede inden for det enkelte forsikringsår.

79. Skadeopgørelse

Selskabet træffer bestemmelse om sagens behandling, herunder har selskabet efter anmeldelse af krav ret, men ikke pligt, til indenfor forsikringssummen for miljøskade:

79.1

Selv at iværksætte undersøgelser, oprensning eller andre foranstaltninger.

79.2

På forsikringstagerens vegne at forhandle med myndighederne om disses afgørelser, herunder oprensningsniveauer,

79.3

På forsikringstagerens vegne at få prøvet myndighedernes afgørelser hos de relevante klageinstanser herunder domstole.

80. Selvrisiko

Forsikringen dækker ikke omkostninger og renter vedrørende krav, der ikke overstiger selvrisikoen.

Den i policen fastsatte selvrisiko beregnes af:

- a. Erstatning, nødvendige udgifter og omkostninger inkl. renter
- b. Omkostninger, der er foranlediget af den sikredes forsvar mod krav fra tredjemands side.

81. Forsikringstid

81.1

Forsikringen dækker krav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden.

81.1.1 Ved krav forstås krav om betaling af nødvendige udgifter jf. punkt 76.1.

81.2

Et krav anses for rejst på det tidligste af følgende tidspunkter

- a. Det tidspunkt, hvor sikrede modtager første skriftlige henvendelse i anledning af en skade eller formodning om skade med krav om erstatning eller påbud,

- b. Det tidspunkt, hvor forsikringstageren eller den, hvem det på dennes vegne påhviler at lede virksomhedens drift, får sin første viden om,
 1. At der er indtrådt en skade, som kan medføre et krav eller påbud, eller
 2. At der er umiddelbar fare for, at der vil indtræde en skade, som vil medføre et krav eller påbud, som kan være forårsaget af sikredes handlinger eller undladelser.

81.3

Krav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden, men som anmeldes til selskabet mere end 3 måneder efter forsikringens ophør, dækkes ikke.

81.3.1 Selv om et krav, som i henhold til 81.2 litra b, er rejst mod sikrede i forsikringstiden, er anmeldt til selskabet senest 3 måneder efter forsikringens ophør, dækkes det ikke, hvis sikrede ikke i anledning af de anmeldte omstændigheder modtager en skriftlig henvendelse med krav om erstatning eller påbud, som anført i 81.2 litra a, og anmelder dette til selskabet senest 2 år efter forsikringens ophør.

81.4

Forsikringen dækker ikke skader konstateret før forsikringens ikrafttrædelsesdato. Forsikringen dækker dog under ingen omstændigheder skader, konstateret før d. 1. juli 2008.

Disse begrænsninger gælder også, selv om begivenheden på konstateringstidspunktet ikke blev anset som forurening.

81.5

Krav, som efter punkt 81 er rejst mod sikrede i anledning af skade eller tab forårsaget af samme forhold, betragtes som én forsikringsbegivenhed (serieskadekrav), der alene dækkes med policens forsikringssum i det år, kravet efter punkt 81 anses for rejst.

Serieskadekrav anses som rejst på det tidspunkt, hvor det første krav i serien rejses. Er første krav i serien rejst forud for denne forsikrings ikrafttræden eller efter denne forsikrings ophør, er ingen del af serieskaden dækket under denne forsikring.

I det omfang, de enkelte krav i serien vedrører skader, der er konstateret før den i forsikringen herom angivne dato, dækker forsikringen ikke disse krav.

Gjensidige Forsikring
A.C. Meyers Vænge 9
DK-2450 København SV
Tlf. +45 70 10 90 09
Fax +45 70 10 10 09
CVR-nr. 33 25 92 47

info@gjensidige.dk

dansk filial af
Gjensidige Forsikring ASA, Norge
ORG-nr. 995 568 217

Gjensidige

Arbejdsskade

Forsikringsbetingelser R365 121

Gælder fra september 2012

Indholdsfortegnelse

1. Fællesbetingelser afsnit 1 - 12	Side 3
2. Arbejdsskade afsnit 13	Side 6
3. Ordforklaringer	Side 7

Kontakt Gjensidige Forsikring

Servicecenter

Tlf.: 70 10 90 09

info@gjensidige.dk, for police, service og salg.

Skadecenter

arbejdsskade@gjensidige.dk, hvis du vil anmelde en skade eller har spørgsmål til en skadesag.

Du kan også få svar på dine spørgsmål på gjensidige.dk

Forsikringsbetingelser R365 121

Om Gjensidige Forsikring

Gjensidige er et af de ledende nordiske skadeforsikringsselskaber, som er bygget af kunder, for kunder.

Koncernen har været noteret på Oslo Børs siden 2010. I snart 200 år har vi ansat ildsjæle, som arbejder for at sikre kundernes liv, helbred og værdier. Vi er cirka 3.100 medarbejdere, heraf 470 i Danmark, og vi tilbyder skadeforsikring i Norge, Danmark, Sverige og Baltikum.

I Norge tilbydes også bank, pension og opsparing. Driftsindtægterne var 19,5 mia. NOK i 2012, mens forvaltningskapitalen udgjorde 94,2 mia. NOK.

Fællesbetingelser

Betingelser R365121

Forsikringsbetingelsernes opbygning

Forsikringsbetingelserne har følgende opbygning:

- **Forklaring af enkelte begreber** der bruges i betingelserne.
- **Fællesbetingelser** der gælder for alle dækninger på forsikringen. Her kan bl.a. findes oplysninger om, hvem der er sikret, hvor forsikringen dækker, om præmiebetaling og hvad der skal gøres ved skade eller erstatningskrav.
- **Betingelserne for dækninger** der kan være omfattet af forsikringen. Det vil fremgå af policen, hvilke dækninger der er omfattet af forsikringen. Under betingelserne for dækningerne fremgår det, hvilke skader og/eller omkostninger der er dækket, og hvad forsikringen ikke dækker.
- **Erstatningsregler** hvor eventuelle summer, opgørelsesregler samt regler for selvrisiko og regres fremgår.
- **Ordforklaringer** for de ord der i betingelserne er stjernemarkeret*.

Forklaring af enkelte begreber

Selskabet

Ved selskabet forstås Gjensidige Forsikring, dansk filial af Gjensidige Forsikring ASA, Norge.

Forsikringstager

Ved forsikringstager forstås den person eller virksomhed, der med selskabet har indgået forsikringsaftalen.

1. Hvem er sikret

1.1

Forsikringen dækker forsikringstageren mod enhver forpligtelse vedrørende arbejdsulykker m.m., jf. § 6 i Arbejdsskadeloven*.

1.2

Det kan dog aftales, at en nærmere angiven del af forsikringstagerens forpligtelse forsikres i et andet forsikringselskab.

2. Hvor dækkes

Geografisk dækkes i henhold til reglerne i Arbejdsskadeloven*.

3. Ikrafttrædelse

Forsikringen træder i kraft på den i policen anførte dato.

4. Præmiebetaling

4.1

Præmien opkræves med angivelse af sidste rettidige betalingsdag. Sammen med præmien opkræves de offentlig fastsatte afgifter til staten. Forsikringstageren betaler de udgifter, der er forbundet med opkrævningen og betalingen af præmien mv.

4.2

Betales pr. indbetalingskort sendes påkrav om betaling til den opgivne betalingsadresse eller e-Boks. Betales via betalingservice eller anden elektronisk betalingsmåde hæves beløbet på det opgivne kontonummer.

4.3

Ændres betalingsadressen eller kontonummer, skal selskabet straks underrettes.

4.4

Første præmie forfalder til betaling ved forsikringens ikrafttræden og senere præmier på de anførte forfaldsdage.

4.5

Betalingsfristen for første præmie er mindst 12 dage fra modtagelsen af indbetalingskortet. Ved senere præmier er betalingsfristen mindst 21 dage fra modtagelsen af indbetalingskortet. Sidste rettidige betalingsdag vil fremgå af indbetalingskortet. Betalingsfristerne gælder ikke, hvor præmien opkræves via betalingservice.

4.6

Påmindelsen i henhold til afsnit 4.5 kan tidligst sendes 14 dage efter forfaldsdag.

4.7

Ved fremsendelse af påmindelse kan selskabet samtidig opkræve et gebyr. Herudover er selskabet berettiget til at kræve det forfaldne beløb forrentet med en årlig rentefod på 5 % over Nationalbankens diskonto, fra afslutningen af den anden uge efter fremsendelse af påmindelsen.

4.8

Selskabet har udpantningsret for skyldige beløb.

4.9

Foretager selskabet udpankning for foreløbig præmie, er selskabet fortsat erstatningspligtigt.

5. Gebyrer

5.1 Gebyrer

5.1.1 Selskabet er berettiget til at beregne gebyrer til hel eller delvis dækning af omkostningerne ved opkrævninger, rykkerskrivelser, inkasso, udbetalinger, dokumenter, oversigter, genparter og fotokopier samt besigtigelser, ekspeditioner og ydelser i forbindelse med police- og skadebehandling.

5.1.2 Prisen er enten fast eller beregnes som en procentsats/timesats. Beregningsmetoderne kan kombineres.

5.1.3 Priserne fremgår af selskabets prislister, der kan ses på selskabets hjemmeside eller oplyses ved forespørgsel.

5.2 Ændring og indførelse af nye gebyrer

5.2.1 I bestående forsikringsaftaler kan gebyrer forhøjes eller nye gebyrer indføres af omkostnings-, indtjenings- eller markedsmæssige årsager.

5.2.2 Forhøjelse af gebyrer sker med en måneds varsel til den første i en måned. Ændringerne offentliggøres på selskabets hjemmeside. Indførelse af nye gebyrer sker ved brev til forsikringstager med tre måneders varsel til policens hovedforfaldsdato.

6. Varighed og opsigelse

6.1 1-årig periode

Forsikring, der er tegnet for en 1-årig periode, løber indtil den skriftligt opsiges af forsikringstageren eller selskabet med mindst en måneds varsel til en hovedforfaldsdato.

6.2 Flerårig periode

Forsikring, der er tegnet for en flerårig periode løber indtil den skriftligt opsiges af forsikringstageren eller selskabet med mindst en måneds varsel til den flerårige periodes udløb.

6.2.1 Hvis forsikringen er tegnet for en flerårig periode, og der derfor har været ydet reduktion i præmien, kan opsigelse fra forsikringstagers side kun ske mod efterbetaling af et beløb svarende til den ydede reduktion i forsikringspræmien, der er sket fra den flerårige periodes start til ophørsdagen.

7. Reguleringer

7.1 Præmieregulering

7.1.1 Ved forsikringens ikrafttræden fastsættes en præmie for det kommende forsikringsår* på grundlag af det samlede antal helår i forsikringsåret*.

7.1.2 Ved hvert forsikringsårs* afslutning fastsættes en endelig præmie på grundlag af det endelige antal beskæftigede/enheder i forsikringsåret*.

7.1.3 Præmien beregnes på grundlag af selskabets tarif* ved forsikringsårets* begyndelse.

7.1.4 Ved ændring af ydelserne efter Arbejdsskadeloven*, samt de hertil hørende foretagne hensættelser, er selskabet berettiget til uden varsel at ændre præmien.

7.1.5 Bestemmelsen i punkt 7.1.4 finder tilsvarende anvendelse ved andre lovmæssige krav om forøgelse af de foretagne hensættelser.

7.1.6 Ved en ændring af præmien i henhold til punkt 7.1.4 og/eller punkt 7.1.5 kan forsikringstageren alene opsiges forsikringen efter bestemmelsen i punkt 6.

7.1.7 En ændring af præmien i henhold til punkt 7.1.4 og/eller punkt 7.1.5 har virkning fra begyndelsen af det forsikringsår*, for hvilket ændringen sker.

7.1.8 Har selskabet ikke modtaget de nødvendige oplysninger til beregning af præmien senest fire uger efter præmiens forfald, kan selskabet fastsætte præmien efter et skøn.

7.2 Indeksregulering

7.2.1 Medmindre andet er aftalt, indeksreguleres præmien hvert år pr. 1. januar. Dette gøres på baggrund af udviklingen i lønindekset for den private sektor, som er offentliggjort af Danmarks Statistik, samt på baggrund af udviklingen i det af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tilkendte gennemsnitlige erhvervsevnetab og på baggrund af udviklingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings tilkendelsespraksis.

Præmien vil dog som minimum blive pristalsreguleret på baggrund af udviklingen i lønindekset for den private sektor, som er offentliggjort af Danmarks Statistik.

7.2.2 Ændringen af præmien får virkning fra den første forfalds dag i kalenderåret eller ved første ændring forinden.

7.2.3 Hvis offentliggørelsen af komponenterne i det anvendte indeks ophører eller beregningsmetoderne ændres, er selskabet berettiget til at fortsætte indeksreguleringen på grundlag af et andet relevant indeks, fx et indeks der offentliggøres af Danmarks Statistik.

8. Ændringer

8.1

Selskabet kan ændre betingelser og/eller præmie med en måneds varsel til hovedforfald. Forsikringstageren er berettiget til skriftligt at opsiges forsikringen med 14 dages varsel til ændringsdagen, når ændringen er til ugunst for forsikringstageren.

8.2

Ændringer i henhold til punkt 7.1.3, 7.1.4 og/eller 7.1.5 samt punkt 7.2 er ikke at betragte som en ændring af præmien.

9. Oplysningspligt

9.1

Det påhviler forsikringstageren ved forsikringens tegning, og senere, at oplyse om og på forlangende at dokumentere samtlige de forhold, som selskabet skønner nødvendige til bedømmelse af selskabets risiko og til fastsættelse af præmien.

9.2

Forsikringstageren er forpligtet til at give selskabet meddelelse, hvis der efter forsikringens tegning indtræder forandringer i arten eller omfanget af risikoen.

9.3

Skønner selskabet det nødvendigt, er forsikringstageren ligeledes forpligtet til at give selskabet adgang til at kontrollere de af forsikringstageren afgivne oplysninger, herunder at undersøge forholdene på de arbejdssteder forsikringen omfatter.

9.4

Hvis det efterfølgende viser sig, at forsikringstageren har givet selskabet urigtige eller ufuldstændige oplysninger, er forsikringstageren forpligtet til at give selskabet alle ønskede supplerende oplysninger, og give en repræsentant for selskabet adgang til at foretage den nødvendige kontrol.

9.5

Har forsikringstageren på grund af urigtige eller ufuldstændige oplysninger betalt en for lav præmie, er forsikringstageren forpligtet til at godtgøre selskabet det for lidt betalte præmiebeløb samt eventuelle omkostninger. Selskabet er berettiget til at kræve det skyldige beløb forrentet med en årlig rentefod på 5 % over Nationalbankens officielle udlånsrente fra beløbets forfaldsdato.

9.6

Forsikringstageren er forpligtet til at meddele flytning.

9.7

Forsikringstagerens unladelse af afgivelse af oplysninger betragtes som manglende overholdelse af forsikringstagerens forpligtelser.

10. Ved skade

10.1

Sker der en skade, der antages at kunne begrunde krav efter Arbejdsskadeloven, skal selskabet snarest muligt, og senest 9 dage efter skadens indtræden, have en anmeldelse med så fyldestgørende oplysninger som muligt.

10.2

Anmeldelsespligten påhviler den sikringspligtige arbejdsgiver.

10.3

Har en arbejdsulykke, der ikke er anmeldt medført, at tilskadekomne endnu ikke på 5-ugers-dagen for ulykkens indtræden kan genoptage sit arbejde i fuldt omfang, skal skaden anmeldes senest på dette tidspunkt.

10.4

Dødsfald, der må antages at skyldes en arbejdsulykke, eller som er indtruffet på en arbejdsplads, skal inden 48 timer anmeldes såvel til Arbejdsmarkedets Erhvervsikring som til selskabet.

10.5

I henhold til Arbejdsskadeloven skal arbejdsskader anmeldes via EASY, der kan findes på www.aes.dk.

10.6

Brilleskader kan dog anmeldes direkte via selskabet hjemmeside.

11 Lovgivning og værneting

Tvister vedrørende forsikringsaftalen afgøres efter dansk ret ved danske domstole.

12. Ophør af koncession

12.1

Hvis selskabets koncession til tegning af forsikringer efter Arbejdsskadeloven ophører, skal forsikringstageren underrettes herom. Forsikringen bortfalder fra datoen for koncessionens ophør, selv om forsikringsperioden ikke er udløbet.

12.2

En opgørelse af præmien for den forløbne tid foretages snarest muligt.

Arbejdsskade

Betingelser R365 121

13. Hvilke skader er dækket

13.1

Forsikringen dækker forsikringstageren mod enhver forpligtelse vedrørende arbejdsulykker m.m., jf. § 6 i Arbejdsskadeloven*.

13.2

Det kan dog aftales, at en nærmere angiven del af forsikringstagerens forpligtelse forsikres i et andet forsikringselskab.

Ordforklaringer

Arbejdsskadeloven

Lovbekendtgørelse nr. 848 af 07/09/2009 om arbejdsskadesikring eller fremtidige bestemmelser der erstatter denne.

Forfaldsdag

Ved forfaldsdag forstås den dag, hvorpå forsikringstageren skal erlægge sin ydelse.

Forsikringsperiode

Ved forsikringsperiode forstås det tidsrum, for hvilket forsikringsaftalen er indgået.

Forsikringsår

Ved et forsikringsår forstås en 12 måneders periode, begyndende på den i policen anførte hovedforfaldsdag.

Kapitaliseringsfaktorer

Kapitaliseringsfaktorer defineres som de i § 27 stk. 4 nævnte faktorer i lovbekendtgørelse nr. 848 af 07/09/2009 om arbejdsskadesikring eller fremtidige bestemmelser der erstatter denne.

Maksimal årløn

Den maksimale årløn defineres som den i § 24 nævnte årløn i lovbekendtgørelse nr. 848 af 07/09/2009 om arbejdsskadesikring eller fremtidige bestemmelser der erstatter denne.

Miljøbidrag

Miljøbidrag, jf. bekendtgørelse nr. 863 af 5. december 1999, § 1, stk. 2 og 3.

Selskabets tarif

Ved selskabets tarif forstås det beløb pr. beskæftiget/enhed pr. branchekode eller lign., som forsikringstageren under sædvanlige vilkår skal betale for forsikringen.

Gjensidige Forsikring
A.C. Meyers Vænge 9
DK-2450 København SV
Tlf. +45 70 10 90 09
Fax +45 70 10 10 09
CVR-nr. 33 25 92 47

info@gjensidige.dk

dansk filial af
Gjensidige Forsikring ASA, Norge
ORG-nr. 995 568 217